

Załącznik nr 1

do Uchwały nr 22/7/24

Zarządu Powiatu Kutnowskiego

z dnia 13 czerwca 2024 roku

POWIATOWY PROGRAM

PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

ORAZ OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY DOMOWEJ

DLA POWIATU KUTNOWSKIEGO NA LATA 2024-2030

Kutno, 2024

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
I. Podstawy prawne.....	5
II. Zadania organów w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	7
III. Diagnoza zjawiska przemocy	11
1. Wprowadzenie	11
2. Diagnoza – wnioski i rekomendacje	12
3. Powiat Kutnowski – charakterystyka	15
4. Statystyka dotycząca przemocy domowej	15
5. Analiza SWOT	34
IV. Założenia Programu.....	37
V. Cel główny oraz cele szczegółowe programu	39
1. Cel główny Programu	39
2. Cele szczegółowe Programu.....	39
VI. Adresaci programu	58
VII. Miejsce i czas realizacji.....	58
VIII. Realizatorzy	58
IX. Finansowanie.....	59
X. Monitoring i ewaluacja	59
XI. Przewidywane efekty realizacji programu	60
Zakończenie	62
Załącznik – Diagnoza problemu przemocy na terenie powiatu kutnowskiego	

WSTĘP

Mówiąc o przemocy należy pamiętać, iż jest ona zjawiskiem, które występuje powszechnie w społeczeństwie, jest ona obecna w codziennym życiu, zakładzie pracy, szkole, środkach masowego przekazu i w rodzinie. Jednak przemoc doznawana w rodzinie rodzi konsekwencje niezmiernie głębokie i szkodliwe. Daje o sobie znać w postaci zaburzeń emocjonalnych w bliższej lub dalszej perspektywie czasowej. Najbardziej jednak niepokojące jest to, że [...] *przemoc rodzi przemoc, tworząc swoistą spiralę przemocy, obejmującą coraz to nowe generacje pokoleń.*

Zjawisko przemocy domowej jest definiowane przez art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej. Należy zaznaczyć, że ustawa ta została gruntownie znowelizowana w 2023 r. (ustawa z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw), włącznie z samą nazwą tego aktu prawnego. Dotychczasowe pojęcie „przemocy w rodzinie” zostało zastąpione przez „przemoc domową”. Dodatkowo, rozszerzono zakres zadań podmiotów, które tworzą cały system przeciwdziałania przemocy domowej (szczególnie w obszarze zadań gmin). Wspomniana definicja przemocy domowej, charakteryzuje ją jako: *jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności:*

- a) narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia,*
- b) naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną,*
- c) powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę,*
- d) ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej,*
- e) istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej.*

Definicja określa zarówno podstawowe cechy przemocy, jak i jej konsekwencje. W literaturze wymienia się kilka rodzajów przemocy:

- przemoc fizyczną,
- przemoc psychiczną,
- przemoc seksualną,
- przemoc ekonomiczną,
- zaniedbywanie,
- cyberprzemoc.

Ze względu na osoby poszkodowane wymienia się: przemoc w związku (małżeńskim, partnerskim), przemoc wobec dzieci, przemoc wobec osób starszych, przemoc wobec osób niepełnosprawnych. Należy też zwrócić uwagę, że zgodnie z aktualnie przyjętą w literaturze oraz praktyce interwencyjnej i pomocowej terminologią, osoby mogą być uwikłane w przemoc w trzech niezależnych lub mocno powiązanych, a nawet nakładających się rolach:

- osoby doznającej przemocy (w starej terminologii-ofiary przemocy),
- osoby obserwującej przemoc (dawniej nazywanej świadkiem przemocy),
- osoby stosującej przemoc (w starej terminologii-sprawcy przemocy).

Niniejszy Program przeznaczony jest dla mieszkańców Powiatu Kutnowskiego, w szczególności:

- 1) rodzin i osób dotkniętych zjawiskiem przemocy domowej,
- 2) rodzin i osób zagrożonych zjawiskiem przemocy domowej,
- 3) świadków przemocy domowej,
- 4) osób stosujących przemoc,
- 5) osób doznających przemocy domowej.

I. PODSTAWY PRAWNE

Zgodnie z art. 6 ust. 3 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, do zadań własnych powiatu należy, w szczególności:

- opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy domowej oraz ochrony osób doznających przemocy domowej;
- opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową;
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach wsparcia;
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

Ponadto, zgodnie z art. 6 ust. 4 ww. ustawy, do zadań powiatu z zakresu administracji rządowej dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej, należy w szczególności:

- tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej;
- opracowywanie i realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową;
- opracowywanie i realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową;
- wydawanie zaświadczeń o zgłoszeniu się osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w ww. programach, oraz o ich ukończeniu.

Podstawę prawną opracowania niniejszego *Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Powiatu Kutnowskiego na lata 2024-2030* (dalej jako: Program Powiatowy), poza wskazaną ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r., poz. 424) wraz ze zmianami wynikającymi z ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2023 r., poz. 535), stanowią przede wszystkim następujące akty prawne:

1. Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030 (Uchwała Nr 205 Rady Ministrów z dnia 9 listopada 2023 r., M.P. z 2023 r., poz. 1232);
2. ustawa z dnia 12 marca 2004 o pomocy społecznej (Dz. U. z 2023 r. poz. 901 ze zm.);
3. ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2023 r. poz. 2151 ze zm.);
4. ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 ze zm.);
5. ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2024 r. poz. 107);
6. ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2024 r. poz. 177 ze zm.);
7. rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla osób doznających przemocy domowej oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób zatrudnionych w tych ośrodkach (Dz. U. z 2023 r., poz. 1158);
8. rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U. z 2023 r., poz. 1870).
9. rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową (Dz. U. z 2023 r. poz. 1163);
10. rozporządzenie Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 22 czerwca 2023 r. w sprawie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz wymagań kwalifikacyjnych wobec osób prowadzących te programy (Dz. U. z 2023 r. poz. 1166).

Dodatkowo, przy opracowywaniu niniejszego Programu wzięto pod uwagę przepisy ustawy z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 2023 r., poz. 2809 ze zm.), ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks Karny (Dz. U. z 2024 r., poz. 17 ze zm.) oraz ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (Dz. U. z 2024 r., poz. 37 ze zm.).

Dokument jest również zgodny z Konwencją Stambulską – Konwencja Rady Europy o zapobieganiu i zwalczaniu przemocy wobec kobiet i przemocy domowej, sporządzoną w Stambule dnia 11 maja 2011 r. (ratyfikowana przez Prezydenta RP w 2015 r.)

Ponadto Program niniejszy jest zbieżny i zgodny z celami i kierunkami działań zawartymi w obowiązującej *Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Powiatu Kutnowskiego*. .

II. ZADANIA ORGANÓW W ZAKRESIE PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ

Działaniami mającymi na celu przeciwdziałanie przemocy domowej na terenie powiatu kutnowskiego zajmują się przede wszystkim zespoły interdyscyplinarne, funkcjonujące w poszczególnych gminach. Zespół Interdyscyplinarny tworzą przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej, gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, Policji, oświaty, ochrony zdrowia i organizacji pozarządowych. W skład Zespołu Interdyscyplinarnego wchodzi także przedstawiciele Żandarmerii Wojskowej (jeżeli Żandarmeria Wojskowa złoży taki wniosek do wójta, burmistrza albo prezydenta miasta), kuratorzy sądowi, prokuratorzy oraz przedstawiciele innych podmiotów, działających na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

W skład systemu przeciwdziałania przemocy domowej w powiecie kutnowskim wchodzi:

- **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kutnie.** Mieszkańcy powiatu kutnowskiego doświadczający przemocy domowej mogą skorzystać z pomocy w Punkcie Interwencji Kryzysowej , który podlega pod w/w instytucje. Udzielana pomoc ma charakter wsparcia psychologicznego oraz poradnictwa specjalistycznego . Poradnictwo specjalistyczne ukierunkowane jest na przezwycięzenie sytuacji kryzysowej i polega na udzieleniu wsparcia emocjonalnego oraz wszelkich informacji z dziedziny : psychologii , pedagogiki , prawa , pracy socjalnej mających zastosowanie w sytuacji związanej z kryzysem . Ponadto w ramach interwencji kryzysowej zapewniana jest pomoc osobom doświadczającym przemocy domowej poprzez zapewnienie ochrony i bezpieczeństwa w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla osób chroniących się przed przemocą. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie opracowuje i realizuje programy oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych oraz programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową.

- **Poradnia Psychologiczno – Pedagogiczna w Kutnie**

Celem działania poradni jest udzielenie dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno – pedagogicznej i logopedycznej , a także udzielanie rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno – pedagogicznej związanej z wychowywaniem i kształceniem dzieci i młodzieży. Poradnia świadczy w zależności od potrzeb pomoc w formie diagnostyki , terapii / warsztatów , konsultacji , poradnictwa , interwencji . Ponadto oferuje szeroki wachlarz grupowych zajęć warsztatowych i edukacyjnych dla dzieci , młodzieży i rodziców (np. z zakresu doskonalenia umiejętności wychowawczych , prowadzi zajęcia profilaktyczne rozwijające kompetencje emocjonalno – społeczne , uczące radzenia sobie ze złością oraz efektywną komunikacją). Z pomocy Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Kutnie mogą korzystać : dzieci (od urodzenia) i młodzież – pobierająca naukę w szkołach lub objęta innymi formami edukacji , wychowania , opieki bądź wspomagania zaburzonego rozwoju – w jednostkach systemu oświaty ; ich rodzice / prawni opiekunowie , nauczyciele przedszkoli , szkół i placówek.

- **Placówki Opiekuńczo Wychowawcze z terenu powiatu kutnowskiego -**

Placówki zapewniają całodobową opiekę i wychowanie dzieciom z rodzin dysfunkcyjnych .Placówki są miejscem , w którym szczególną uwagę zwraca się na realizację potrzeb bytowych , zdrowotnych , edukacyjnych , kulturalno – rekreacyjnych. Opiekunowie w znaczący sposób angażują się w intelektualny i fizyczny rozwój dzieci poprzez organizowanie wyjazdów krajoznawczo – poznawczych , zabawę i uprawianie sportu.

- **Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii „ DoMostwo” w Żychlinie**

Placówka przeznaczona jest dla dzieci i młodzieży, które z powodu zaburzeń rozwojowych, trudności w uczeniu się i zaburzeń w funkcjonowaniu społecznym zagrożone są niedostosowaniem społecznym i wymagają specjalnej organizacji nauki, metod pracy, wychowania i socjoterapii.

Wychowaniem, terapią i edukacją zajmują się specjaliści resocjalizacji i socjoterapii, psycholog, pedagogzy oraz nauczyciele z kwalifikacjami trenerskimi i instruktorskimi. Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Żychlinie stwarza młodym ludziom możliwość ukończenia szkoły jak i otrzymania pomocy w okresie dorastania, kiedy to wzrastają trudności i problemy młodych ludzi w przystosowaniu się do otoczenia. Zadaniem Ośrodka jest wspomaganie dzieci i młodzieży w rozwoju i pojmowaniu rzeczywistości

poprzez realizowanie w socjoterapii celów rozwojowych, edukacyjnych i terapeutycznych, co prowadzi do modyfikacji ich dotychczasowego postępowania. Wychowankowie to młodzież w wieku od 13 do 18 lat w normie intelektualnej, zagrożona niedostosowaniem społecznym. W uzasadnionych przypadkach wychowankowie mogą kontynuować naukę po ukończeniu 18 lat, jednakże ich pobyt w ośrodku wiąże się z zawarciem kontraktu. Wychowankowie realizują indywidualne programy terapeutyczne, korzystają z pomocy edukacyjnej, korzystają z propozycji aktywnego wypoczynku, zajęć terapeutycznych

Działania w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej podejmują również:

- **Ośrodki Pomocy Społecznej poprzez:**
 - wczesną diagnozę sytuacji rodzinnej,
 - udzielanie wsparcia finansowego i rzeczowego,
 - dystrybucję materiałów edukacyjno-informacyjnych,
 - organizowanie wsparcia specjalistycznego (w tym poradnictwa psychologicznego) dla osób znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej,
 - prowadzenie lokalnych kampanii edukacyjnych,
 - udział w ogólnopolskich kampaniach społecznych związanych z profilaktyką przemocy i uzależnień,
 - obsługę organizacyjno-techniczną Zespołu Interdyscyplinarnego,
 - wszczynanie i uczestnictwo w procedurze „Niebieskie Karty”,
 - zabezpieczenie dziecka w sytuacji zagrożenia zdrowia lub życia poprzez umieszczenie go w pieczy zastępczej, przy asyście odpowiednich służb.
- **Zespoły Interdyscyplinarne i grupy diagnostyczno-pomocowe poprzez:**
 - diagnozowanie problemu przeciwdziałania przemocy domowej,
 - podejmowanie działań w środowisku zagrożonym przemocą domową mających na celu przeciwdziałanie temu zjawisku,
 - inicjowanie interwencji w środowiskach dotkniętych przemocą domową,
 - rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach udzielenia pomocy w środowisku lokalnym,
 - inicjowanie działań w stosunku do osób stosujących przemoc,

- opracowanie i realizacja planu pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy domowej,
- monitorowanie sytuacji rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz rodzin zagrożonych wystąpieniem przemocy,
- dokumentowanie działań podejmowanych wobec rodzin, w których dochodzi do przemocy oraz efektów tych działań,
- realizację procedury „Niebieskie Karty”.
- **Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych poprzez:**
 - realizację działań wynikających z ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej, ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii,
 - uczestnictwo w realizacji procedury „Niebieskie Karty”.
- **Komenda Powiatowa Policji poprzez:**
 - uruchomienie procedury „Niebieskie Karty”,
 - przyjmowanie zgłoszeń i podejmowanie interwencji w przypadku naruszenia przepisów ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
 - ochronę osób doświadczających przemocy domowej poprzez wydanie nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i zakazu zbliżania się,
- **Prokuratura Rejonowa w Kutnie poprzez:**
 - prowadzenie i nadzorowanie postępowań przygotowawczych związanych z przemocą domową,
 - występowanie w roli oskarżyciela publicznego przed sądem,
 - zatrzymanie podejrzanego o popełnienie przestępstwa.
- **placówki oświatowe poprzez:**
 - wczesną diagnozę zjawiska przemocy domowej,
 - uruchomienie procedury „Niebieskie Karty”,
 - zapewnienie wsparcia pedagogicznego i psychologicznego dzieciom,
 - realizację projektów profilaktycznych podejmujących problematykę przemocy,
 - udział w kampaniach edukacyjno-informacyjnych,
 - wystąpienie z wnioskiem do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny.

- **placówki ochrony zdrowia poprzez:**
 - wczesną diagnozę zjawiska podczas wywiadu lekarskiego,
 - przekazywanie informacji na temat różnych form pomocy,
 - uruchomienie procedury „Niebieskie Karty”,
 - występowanie do sądu rodzinnego o wgląd w sytuację rodziny, w przypadku podejrzenia stosowania przemocy wobec dzieci,
 - występowanie w roli biegłego oraz wystawianie bezpłatnych zaświadczeń o stanie zdrowia,
 - składanie zawiadomień o popełnieniu przestępstwa.

III. DIAGNOZA ZJAWISKA PRZEMOCY

1. Wprowadzenie

Diagnoza zjawiska przemocy w Powiecie Kutnowskim oparta została o dwa główne źródła. W pierwszej kolejności były to wnioski i rekomendacje pochodzące z dokumentu Diagnozy problemu przemocy na terenie Powiatu Kutnowskiego. Diagnoza ta została przeprowadzona w pierwszym kwartale 2024 roku i opierała się na badaniu przeprowadzonym wśród mieszkańców (508 osób) oraz pracowników instytucji pomocowych z terenu powiatu (łącznie 140 osób). Istotą badania było poznanie opinii oraz postaw względem problemu przemocowego oraz oszacowanie skali zjawiska. Jednocześnie należy zaznaczyć, iż decyzja o zaprezentowaniu w niniejszym Programie jedynie wniosków oraz rekomendacji wynika z kwestii stricte praktycznej – objętości dokumentu Diagnozy. **Wobec powyższego stanowi on załącznik do niniejszego Programu.**

W drugiej zaś kolejności zostały przedstawione dane zastane pochodzące przede wszystkim z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie – Punktu Interwencji Kryzysowej oraz jednostek powiązanych, a także Komendy Powiatowej Policji, Prokuratury Rejonowej oraz Sądu Rejonowego. Uzupełnienie stanowią informacje pozyskane od poszczególnych gmin, wchodzących w skład powiatu.

2. Diagnoza – wnioski i rekomendacje

Analiza materiałów statystycznych, zawartych w Diagnozie, pozwala stwierdzić, iż Powiat Kutnowski boryka się z problemem przemocy domowej, jednak jego skala nie jest na rażąco wysokim poziomie. Dokładne oszacowanie skali zjawiska przemocy jest jednak dość trudne. Często bowiem osoby doznające przemocy nie przyznają się do tego, co może być spowodowane, między innymi racjonalizacją, usprawiedliwianiem osoby stosującej przemoc, obwinianiem siebie. Niektórzy respondenci ukrywają zjawisko przemocy domowej, gdyż stanowi ono temat wstydlivy.

W celu minimalizowania tych efektów, w badaniu zastosowano pytania dotyczące znajomości przypadków przemocy domowej w najbliższym otoczeniu oraz własnej rodzinie, osobistych doświadczeń respondentów z przemocą w domu – jako osób doznających przemocy oraz tych, którzy przemoc stosują.

W związku z tym rekomenduje się wprowadzenie następujących działań:

- Istotne jest kontynuowanie prowadzonych działań profilaktycznych i edukacyjnych na terenie powiatu, które obejmują wszystkie grupy mieszkańców. Należy podkreślić, że skuteczne rozwiązywanie problemów przemocy domowej, alkoholizmu, narkomanii zależy nie tylko od podmiotów i instytucji, które działają w tym zakresie, lecz także od społeczności lokalnej. Planowane działania powinny polegać przede wszystkim na dostarczaniu informacji o możliwych formach poszukiwania pomocy oraz funkcjonujących w tym zakresie instytucjach. Kluczową rolę mogą odgrywać instytucje cieszące się dużym zaufaniem wśród mieszkańców np. Ośrodek Pomocy Społecznej (73,62%) i Punkt Interwencji Kryzysowej (51,18%).
- Ankietowani mieszkańcy biorący udział w badaniu najczęściej rozumieją przemoc jako przemoc fizyczną oraz przemoc psychiczną. Mieszkańcy powiatu uważają także, że przemocy dopuszczają się głównie mężczyźni (93,79%). Przemoc, do której dochodzi w rodzinie współwystępuje z innymi problemami społecznymi, szczególnie nadużywaniem alkoholu (96,23%). Z uwagi na fakt, iż według mieszkańców nadużywanie alkoholu jest ściśle powiązane z przemocą domową, powiat może zainicjować programy prewencji i terapii dla osób z problemem nadużywania alkoholu. Mogą to być kampanie informacyjne, terapie grupowe, wsparcie rodzin, czy też alternatywne formy spędzania czasu wolnego.

- Występowanie przemocy domowej na terenie Powiatu Kutnowskiego jest wrażliwym zjawiskiem, które wymaga dalszej uwagi i monitorowania, ponieważ osoby doświadczające tego typu zagrożenia często decydują się nie ujawniać problemu. Należy również wziąć pod uwagę osoby, które nie są świadome, że sytuacje, do których dochodzi w ich rodzinach należy zaliczać do agresji i przemocy. Należy zatem prowadzić działania edukacyjne, których celem jest upowszechnienie wiedzy odnośnie problemu przemocy, w tym jej form oraz sposobów radzenia sobie z problemem.
- Na badanym terenie funkcjonują podmioty i instytucje pomocowe, które oferują skuteczne formy wsparcia dla osób i rodzin doświadczających przemocy, jednak mieszkańcy powinni mieć świadomość, gdzie i w jaki sposób mogą poszukiwać pomocy. W celu wzmocnienia wiedzy mieszkańców powiatu o instytucjach świadczących pomoc należy skupić się na rozpowszechnieniu informacji na ich temat oraz przedstawić formy wsparcia.
- Zdecydowanie korzystnym działaniem jest edukowanie mieszkańców poprzez różnego rodzaju akcje ulotkowe lub plakatowe oraz kierowanie działań do młodszych mieszkańców w celu kształtowania prawidłowych postaw oraz świadomości względem istniejących zagrożeń społecznych.
- Rekomenduje się zwrócenie szczególnej uwagi na wsparcie kadry pracującej w instytucjach pomocowych, szczególnie w zakresie rozwijania ich kompetencji i umiejętności w zakresie nowoczesnych form pomocy pracy z rodzinami borykającymi się z problemem uzależnienia od alkoholu, narkotyków lub przemocy domowej. Profesjonalna pomoc pomoże zmniejszyć skutki związane z występowaniem uzależnień lub przemocy domowej na poziomie rodziny, jak i społeczności lokalnej.
- Występowanie przemocy domowej znacząco wpływa na funkcjonowanie rodziny oraz zmienia relacje między członkami rodziny. Doświadczanie lub wymierzanie przemocy niesie ze sobą szereg złożonych skutków, w tym rozpad danej rodziny. Uzyskane odpowiedzi pokazują, że osoby stosujące przemoc niechętnie przyznają się do stosowania tego typu zachowań, co sprawia, że trudne jest dotarcie z pomocą do rodzin borykających się z przemocą.
- Rekomenduje się przeprowadzenie warsztatów lub akcji informacyjnych skierowanych do rodziców, które mogłyby uświadomić różnice między przemocą, a konfliktem rodzinnym oraz nauczyć rozpoznawać sygnały świadczące o występowaniu przemocy

domowej. Planowane działania edukacyjne służyłyby również zwiększeniu poziomu wiedzy o konsekwencjach stosowania przemocy wobec dzieci i wzmocnieniu ich kompetencji opiekuńczo – wychowawczych (przykładowo - nauka rozwiązywania konfliktów rodzinnych).

- Z zebranego materiału badawczego wynika, iż 9,45% badanych mieszkańców uważa, że stosowanie kar fizycznych w stosunku do dzieci jest dobrą metodą wychowawczą. Rekomenduje się zwiększenie świadomości rodziców na temat negatywnych konsekwencji stosowania agresji w procesie wychowania, przy jednoczesnej edukacji w zakresie innych skutecznych i bezpiecznych dla rozwoju dziecka metod wychowawczych, poprzez warsztaty i zajęcia organizowane dla rodziców oraz przy wykorzystaniu strategii informacyjnej, zarówno w środkach masowego przekazu, jak i w społeczności lokalnej.
- Festyny/imprezy/pikniki profilaktyczne – tego typu działania profilaktyczne mają na celu wzmocnienie więzi rodzinnych. Piknik, czy też gra terenowa to dobra okazja, aby rodzina mogła spędzić wspólnie czas, a przy okazji uczestniczyć w zajęciach profilaktycznych.
- Pracownicy instytucji pomocowych jednomyślnie wskazują na niezaradność życiową jako główny powód występowania problemów społecznych (47,86%). To sugeruje, że istnieje pilna potrzeba działań ukierunkowanych na poprawę zdolności radzenia sobie z życiowymi trudnościami w społecznościach objętych działalnością pomocową. W celu przeciwdziałania niezaradności życiowej w społecznościach objętych pomocą, zaleca się wprowadzenie programów edukacyjnych, które wspierają mieszkańców w rozwijaniu umiejętności radzenia sobie z trudnościami życiowymi.
- Konieczne jest wzmocnienie działań i środków wsparcia dla osób doświadczających przemocy, szczególnie kobiet (wyniki badania wśród pracowników instytucji pomocowych wskazują na dominujący problem przemocy wobec kobiet - 47,86%). Może to obejmować rozszerzenie dostępności do schronisk, świadczenia psychologicznej pomocy oraz podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy wobec kobiet.
- Dzięki badaniu zidentyfikowano konkretne obszary, w których pracownicy instytucji pomocowych uważają, że istnieje potrzeba szkoleń. Szczególnie wymieniane są kwestie związane z rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Należy organizować szkolenia skierowane do pracowników służb pomocowych, które pozwolą zwiększyć ich

kompetencje w dziedzinie rozwiązywania problemów związanych z alkoholizmem. Wsparcie wobec szkoleń dotyczących innych uzależnień i problemów społecznych również zasługuje na uwagę.

- W celu zwiększenia świadomości mieszkańców o istniejących instytucjach pomocowych, zaleca się przeprowadzenie kampanii informacyjnych, które skupią się na dostępności usług oraz sposobach uzyskania wsparcia.

3. Powiat Kutnowski – charakterystyka

Powiat kutnowski liczy 91 563 mieszkańców, z czego 52,1% stanowią kobiety, a 47,9% mężczyźni. W latach 2002-2022 liczba mieszkańców zmalała o 14,5%. Średni wiek mieszkańców wynosi 44,2 lat i jest porównywalny do średniego wieku mieszkańców województwa łódzkiego oraz nieznacznie większy od średniego wieku mieszkańców całej Polski.

Powiat kutnowski ma ujemny wskaźnik przyrostu naturalnego wynoszący -844. Odpowiada to przyrostowi naturalnemu -9,18 na 1000 mieszkańców powiatu kutnowskiego. W 2022 roku urodziło się 610 dzieci, w tym 50,5% dziewczynek i 49,5% chłopców. Współczynnik dynamiki demograficznej, czyli stosunek liczby urodzeń żywych do liczby zgonów wynosi 0,42 i jest znacznie mniejszy od średniej dla województwa oraz znacznie mniejszy od współczynnika dynamiki demograficznej dla całego kraju. 58,3% mieszkańców powiatu kutnowskiego jest w wieku produkcyjnym, 16,1% w wieku przedprodukcyjnym, a 25,6% mieszkańców jest w wieku poprodukcyjnym.

4. Statystyka dotycząca przemocy domowej

W zakresie działań ukierunkowanych na pomoc osobom doznającym przemocy domowej, jak również rodzinom w których taka przemoc występuje, należy w pierwszej kolejności zaprezentować dane na poziomie instytucji powiatowych.

Punkt Interwencji Kryzysowej

Tabela 1. Liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały z pomocy w Punkcie Interwencji Kryzysowej

Nazwa jednostki: PIK	2021	2022	2023
Ogółem:	64	59	41
Kobiety:	48	49	32
w tym – z niepełnosprawnością:	6	4	6
w tym – starsze:	5	7	4
Mężczyźni	5	5	1
w tym – z niepełnosprawnością:	1	2	0
w tym – starsi:	2	2	0
Dzieci:	11	5	8
w tym – z niepełnosprawnością:	0	0	0

Źródło: PCPR – PIK w Kutnie

Z powyższych danych jednoznacznie wynika, iż liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały z pomocy Punktu Interwencji Kryzysowej systematycznie spada – szczególnie wśród kobiet.

Tabela 2. Liczba porad udzielonych osobom doznającym przemocy domowej przez Punkt Interwencji Kryzysowej.

Rodzaj udzielonych porad:	2021	2022	2023
psychologiczne	188	165	252
pedagogicznych	103	41	53
socjalno-bytowych	35	17	35
prawnych	17	13	10
doradztwo zawodowe	0	-	0
medyczne	6	3	0
inne (edukacja mechanizmu uzależnienia, współuzależnienia, przemocy domowej)	147	119	83
Ogółem	496	358	433

Źródło: PCPR – PIK w Kutnie

W obszarze udzielanych porad – ogólnie, nie można uchwycić widocznego trendu spadkowego, bądź wzrostowego, jednakże w zakresie porad psychologicznych widoczny jest znaczący wzrost, przy jednoczesnym spadku porad pedagogicznych w stosunku do roku 2021.

Tabela 3. Liczba osób stosujących przemoc, które korzystały z pomocy Punktu Interwencji Kryzysowej

	2021	2022	2023
Liczba osób stosujących przemoc:	37	39	31

Źródło: PCPR – PIK w Kutnie

Tabela 4. Liczba porad udzielonych osobom stosującym przemoc domową przez Punkt Interwencji Kryzysowej.

Rodzaj udzielonych porad:	2021	2022	2023
psychologiczne	102	120	104
pedagogicznych	51	11	37
socjalno-bytowych	20	12	11
prawnych	5	6	2
doradztwo zawodowe	0	-	0
medyczne	4	11	0
inne (edukacja mechanizmu uzależnienia, współuzależnienia, przemocy domowej)	74	109	91
Ogółem	256	269	245

Źródło: PCPR – PIK w Kutnie

Dane zawarte w tabelach nr 3 oraz 4 wskazują, iż ogólna liczba osób stosujących przemoc domową utrzymuje się niestety na podobnym poziomie (z tendencją spadkową w 2023 r. w stosunku do roku 2022). Podobny, stały trend, widoczny jest w obszarze udzielanych porad. Dodatkowo, należy zaznaczyć iż powiat kutnowski, za pośrednictwem PCPR, zgodnie z art. 6 ust. 4 pkt 2 oraz 3 ustawy przeciwdziałaniu przemocy domowej, realizował w latach 2021-2023 program psychologiczno-terapeutyczny (2023 r.) oraz program korekcyjno-edukacyjny (rok 2022) .

Komenda Powiatowa Policji w Kutnie

Przedstawione dane uzupełnić należy o informacje na temat działań podejmowanych przez Komendę Powiatową Policji w Kutnie.

Tabela 5. Liczba podejmowanych działań przez funkcjonariuszy KPP w Kutnie w zakresie procedury „Niebieska Karta A”

KPP w Kutnie	2021	2022	2023
Liczba założonych „Niebieskich Kart A”	158	172	209
<i>w tym:</i>			
Liczba formularzy wszczynających procedurę pomocową	140	151	195
Liczba formularzy dot. kolejnych przypadków przemocy w trakcie trwającej procedury	18	21	14
Liczba przeprowadzonych wizyt przez dzielnicowych w ramach założonej „Niebieskiej Karty A”	1726	1498	1447

Źródło: PCPR – KPP w Kutnie

Według danych z KPP w Kutnie, widoczny jest dość znaczny trend wzrostowy, co do liczby założonych „Niebieskich Kart”. Jednocześnie spadła liczba wizyt przeprowadzanych przez dzielnicowych KPP w Kutnie.

Tabela 6. Liczba wszczętych i zakończonych postępowań przez Komendę Powiatową Policji w Kutnie.

KPP w Kutnie	2021	2022	2023
Liczba wszczętych postępowań w sprawach związanych z przemocą domową	116	89	149
Liczba odmów wszczęcia postępowania w sprawach związanych z przemocą domową	-	13	38
Liczba zakończonych postępowań w sprawach związanych z przemocą domową przez sporządzenie aktu oskarżenia	45	28	54

Liczba zakończonych postępowań w sprawach związanych z przemocą domową poprzez umorzenie postępowania w wyniku braku znamion przestępstwa	52	50	95
---	----	----	----

Źródło: PCPR – KPP w Kutnie

Trend wzrostowy, widoczny jest również w obszarze postępowań dotyczy spraw związanych z przemocą domową. Jednocześnie należy dokonać korekty tego trendu poprzez wskazanie, iż liczba postępowań zakończonych umorzeniem postępowania także wzrosła.

Sąd Rejonowy w Kutnie

Tabela 7. Czynności podejmowane przez Sąd Rejonowy w Kutnie na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej.

	2021	2022	2023
Liczba orzeczeń sądowych uwzględniających wnioski w postępowaniu wykonawczym	3	1	0
Liczba osób oskarżonych o przestępstwo z użyciem przemocy domowej w tym:	74	104	110
-osadzeni	36	52	55
-skazani	30	39	39
-uniewinnieni	2	1	2
Liczba osób, wobec których warunkowo umorzono postępowanie karne	0	12	11
Liczba osób, wobec których umorzono postępowanie	6	0	3

Źródło: Sąd Rejonowy w Kutnie

Tabela 8. Kary orzeczone wobec osób stosujących przemoc domową oraz inne czynności podejmowane przez Sąd Rejonowy na rzecz przeciwdziałania przemocy

	2021	2022	2023
Kara pozbawienia wolności	33	32	29
Kara ograniczenia wolności	8	5	10
Kara grzywny	0	2	0

Liczba orzeczonych środków karnych i probacyjnych	33	58	70
Liczba wydanych orzeczeń nakładających na osoby stosujące przemoc domową obowiązek uczestnictwa w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych	0	0	2
Liczba wydanych orzeczeń dotyczących nakazania opuszczenia lokalu mieszkalnego wydanych w trybie ustawy z dnia 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (domowej)	19	6	5

Źródło: Sąd Rejonowy w Kutnie

Tabela 9. Liczba złożonych wniosków przez kuratorów sądowych.

	2021	2022	2023
Liczba wniosków złożonych przez kuratorów sądowych o zarządzenie wykonania warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności (w tym art. 12d ustawy)	2	1	43
Liczba wniosków złożonych przez kuratorów sądowych o odwołanie warunkowego przedterminowego zwolnienia	0	0	1
Liczba wniosków złożonych przez kuratorów sądowych o zastosowanie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych w toku postępowania wykonawczego	0	0	0

Źródło: Sąd Rejonowy w Kutnie

Dane pochodzące z Sądu Rejonowego w Kutnie, zaprezentowane w tabelach nr 7-9, wskazują iż obszarze spraw oraz kar związanych z problemem przemocy domowej nie są widoczne jednoznaczne zmiany – wzrost lub spadek. Wyjątkiem jest liczba wniosków złożonych przez kuratorów sądowych o zarządzenie wykonania warunkowo zawieszanej kary pozbawienia wolności – skokowy wzrost w 2023 r. w stosunku do lat poprzednich.

Prokuratura Rejonowa w Kutnie

Tabela 10. Działania podejmowane przez Prokuraturę Rejonową w Kutnie.

	2021	2022	2023
Liczba postępowań przygotowawczych w sprawach o przestępstwo znęcania się	158	139	178

psychicznego lub/i fizycznego nad osobą najbliższą lub osobą pozostającą w stosunku zależności			
Liczba postępowań w sprawach związanych z przemocą poprzez sporządzenie i skierowanie do sądu aktu oskarżenia	43	52	55
Zastosowane środki zapobiegawcze (wobec osób stosujących przemoc domową):			
Dozór policyjny:	11	10	7
Nakaz opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z pokrzywdzonym	11	7	6
Zakaz zbliżania się do pokrzywdzonego	11	9	6
Zakaz kontaktowania się z pokrzywdzonym	10	7	6
Liczba wniosków do Sądu o zastosowanie wobec podejrzanego środka zapobiegawczego o charakterze izolacyjnym, w postaci aresztowania tymczasowego	1	1	0

Źródło: Prokuratura Rejonowa w Kutnie

Dane pochodzące z Prokuratury, wskazują iż liczba spraw związanych z przemocą w których sporządzono i skierowano do sądu aktu oskarżenia, nieznacznie wzrosła w latach 2021-2023. Jednocześnie, odnotować należy niewielki spadek w obszarze stosowanych wobec osób stosujących przemoc, środków zapobiegawczych.

Gminy z terenu powiatu

W dalszej kolejności należy zaprezentować dane statystyczne, pozyskane od Gmin, które wchodzi w skład powiatu kutnowskiego. Dane te obrazują przede wszystkim zadania realizowane w ramach Ośrodków Pomocy Społecznej, Zespołów Interdyscyplinarnych oraz Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

Tabela 11. Liczba formularzy „Niebieskich Kart A” założonych przez pracowników socjalnych Ośrodków Pomocy Społecznej w powiecie kutnowskim.

Nazwa jednostki:	2021	2022	2023
GOPS Bedlno	0	1	0
GOPS Dąbrowice	5	3	7
MGOPS Krośniewice	11	0	1

GOPS Krzyżanów	2	2	0
GOPS Kutno	1	6	1
MOPS Kutno	12	8	11
GOPS Łanięta	2	1	0
GOPS Nowe Ostrowy	5	14	8
GOPS Oporów	7	0	0
GOPS Strzelce	0	0	0
MGOPS Żychlin	1	2	1
Ogółem:	46	37	29

Źródło: OPS z terenu powiatu kutnowskiego

Tabela 12. Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty” przez pracowników OPS.

Nazwa jednostki:	2021	2022	2023
GOPS Bedlno	19	8	8
GOPS Dąbrowice	7	3	7
MGOPS Krośniewice	11	17	19
GOPS Krzyżanów	19	2	11
GOPS Kutno	30	5	6
MOPS Kutno	127	136	139
GOPS Łanięta	8	13	15
GOPS Nowe Ostrowy	15	14	10
GOPS Oporów	14	8	13
GOPS Strzelce	0	0	0
MGOPS Żychlin	38	34	37
Ogółem:	288	240	265

Źródło: OPS z terenu powiatu kutnowskiego

Dane zaprezentowane w tabelach nr 11-12, wskazują na jednoznaczny spadek ogólnej liczby formularzy „Niebieskich Kart A” założonych przez pracowników socjalnych Ośrodków Pomocy Społecznej w Powiecie Kutnowskim, przy jednoczesnym, względnie stałym trendzie, liczby rodzin objętych tą procedurą.

Tabela 13. Liczba rodzin dotkniętych problemem przemocy objętych wsparciem specjalistycznym asystenta rodziny.

Nazwa jednostki:	2021	2022	2023
GOPS Bedlno	0	0	0
GOPS Dąbrowice	1	1	2
MGOPS Krośniewice	1	1	1
GOPS Krzyżanów	0	0	0
GOPS Kutno	3	4	6
MOPS Kutno	<i>bd</i>	8	7
GOPS Łanięta	2	4	4
GOPS Nowe Ostrowy	5	2	0
GOPS Oporów	0	0	0
GOPS Strzelce	0	0	0
MGOPS Żychlin	2	3	2
Ogółem:	14	23	22

Źródło: OPS z terenu powiatu kutnowskiego

W zakresie rodzin dotkniętych problemem przemocy domowej, a które otrzymały wsparcie asystenta rodziny, widoczny jest co do zasady wzrost takich działań. Jednakże należy trend ten skorygować poprzez uwzględnienie braku danych z MOPS Kutno za 2021 r., co prawdopodobnie spowodowało sztuczne zaniżenie ogólnej liczby rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny za ten rok (2021).

Tabela 14. Liczba mieszkań socjalnych przyznanych osobom doznającym przemocy domowej.

Nazwa jednostki:	2021	2022	2023
GOPS Bedlno	0	0	0
GOPS Dąbrowice	0	0	0
MGOPS Krośniewice	0	0	0
GOPS Krzyżanów	0	0	0
GOPS Kutno	1	0	0
MOPS Kutno	0	0	0
GOPS Łanięta	0	0	0

GOPS Nowe Ostrowy	0	0	0
GOPS Oporów	0	0	0
GOPS Strzelce	0	0	0
MGOPS Żychlin	0	0	0
Ogółem:	1	0	0

Źródło: OPS z terenu powiatu kutnowskiego

Tabela 15. Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, osób i rodzin objętych pomocą.

Zespół Interdyscyplinarny wg JST:	Liczba posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego			Liczba osób objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego			Liczba rodzin objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Bedlno	4	4	4	38	17	17	25	12	8
Dąbrowice	8	5	7	24	6	23	7	3	7
Krośniewice	4	4	12	0	0	0	0	0	0
Krzyżanów	2	3	4	42	42	26	19	12	11
Kutno (gmina)	19	20	16	53	77	106	30	36	45
Kutno (miasto)	4	4	4	368	423	405	137	136	138
Łanięta	3	4	7	31	26	9	14	13	9
Nowe Ostrowy	5	9	5	51	47	26	22	14	10
Oporów	12	5	8	42	33	52	17	8	13
Strzelce	4	3	4	53	31	40	25	7	13
Żychlin	4	4	4	85	68	94	40	33	37
Ogółem:	69	65	75	787	770	798	336	274	291

Źródło: ZI z terenu powiatu kutnowskiego

Tabela 16. Praca w ramach grup roboczych (obecnie: grup diagnostyczno-pomocowych):

Zespół Interdyscyplinarny wg JST:	Liczba utworzonych grup roboczych			Liczba posiedzeń grup roboczych			Liczba osób objętych pomocą grup roboczych			Liczba rodzin objętych pomocą grup roboczych		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023	2021	2022	2023

Bedlno	19	8	5	48	20	24	38	17	17	25	12	8
Dąbrowice	0	0	7	0	0	14	0	0	23	0	0	7
Krośniewice	11	17	18	11	36	47	29	34	48	11	24	19
Krzyżanów	2	2	3	26	23	27	50	42	26	27	12	11
Kutno (gmina)	0	7	7	0	19	18	0	77	15	0	36	7
Kutno (miasto)	74	79	74	249	256	222	388	423	405	127	136	138
Łanięta	4	12	16	12	12	16	16	26	9	8	13	9
Nowe Ostrowy	0	2	11	0	2	11	0	6	10	0	2	4
Oporów	2	0	2	2	0	2	11	0	20	2	0	5
Strzelce	4	2	1	4	2	1	25	7	3	6	2	1
Żychlin	21	17	23	111	77	84	85	68	94	38	33	37
Ogółem:	137	146	167	463	447	466	642	700	670	244	270	246

Źródło: ZI z terenu powiatu kutnowskiego

Dane zaprezentowane w tabelach nr 15-16, wskazują iż Zespoły Interdyscyplinarne, a także grupy diagnostyczno-pomocowe, utrzymują raczej stały poziom działań – zarówno co do liczby posiedzeń, jak i co do skali osób/rodzin objętych pomocą.

Tabela 17. Liczba „Niebieskich Kart”, które wpłynęły do Zespołu Interdyscyplinarnego

Nazwa jednostki – Zespół Interdyscyplinarny:	2021	2022	2023
Bedlno	17	7	13
Dąbrowice	5	5	7
Krośniewice	11	14	17
Krzyżanów	19	12	16
Kutno (gmina)	21	31	31
Kutno (miasto)	86	89	100
Łanięta	7	bd	10
Nowe Ostrowy	5	5	8
Oporów	7	2	5
Strzelce	7	4	16
Żychlin	26	23	23
Ogółem:	211	192	246

Źródło: ZI z terenu powiatu kutnowskiego

Tabela 18. Liczba zakończonych procedur „Niebieska Karta” przez Zespoły Interdyscyplinarne z powiatu kutnowskiego:

Przesłanka zakończenia:	2021	2022	2023
Na skutek ustania przemocy domowej i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy domowej oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy:	135	121	193
W wyniku braku zasadności podejmowanych działań:	65	59	40
Ogółem	200	180	233

Źródło: ZI z terenu powiatu kutnowskiego

Liczba „Niebieskich kart” jakie wpływały do Zespołów Interdyscyplinarnych nieznacznie wzrosła w latach 2021-2023, jednakże uwzględnić należy również wzrost liczby zakończonych procedur.

Tabela 19. Liczba przekazanych zgłoszeń organom ścigania i wymiarom sprawiedliwości o ponownym stosowaniu przemocy domowej przez osoby uprzednio skazane za przemoc.

Nazwa jednostki – ZI:	2021	2022	2023
Bedlno	0	0	0
Dąbrowice	0	0	0
Krośniewice	0	0	0
Krzyżanów	0	0	0
Kutno (gmina)	1	0	0
Kutno (miasto)	2	2	2
Łanięta	0	0	2
Nowe Ostrowy	0	0	0
Oporów	0	0	0
Strzelce	0	0	0
Żychlin	3	0	0
Ogółem:	6	2	4

Źródło: ZI z terenu powiatu kutnowskiego

Tabela 20. Liczba zakończonych postępowań w sprawach związanych z przemocą domową poprzez sporządzenie aktu oskarżenia.

Nazwa jednostki – ZI:	2021	2022	2023
Bedlno	0	0	0
Dąbrowice	0	1	0
Krośniewice	0	0	0
Krzyżanów	0	0	0
Kutno (gmina)	1	1	0
Kutno (miasto)	13	14	17
Łanięta	0	0	4
Nowe Ostrowy	2	3	1
Oporów	0	0	0
Strzelce	0	0	0
Żychlin	7	3	5
Ogółem:	23	22	27

Źródło: ZI z terenu powiatu kutnowskiego

Tabela 21. Liczba wniosków kierowanych przez pracowników zespołów interdyscyplinarnych do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Nazwa jednostki – ZI:	2021	2022	2023
Bedlno	0	0	0
Dąbrowice	0	0	0
Krośniewice	0	0	0
Krzyżanów	7	7	6
Kutno (gmina)	6	0	0
Kutno (miasto)	9	9	9
Łanięta	0	5	4
Nowe Ostrowy	2	4	3
Oporów	5	2	3
Strzelce	1	2	1

Żychlin	8	4	5
Ogółem:	38	33	31

Źródło: ZI z terenu powiatu kutnowskiego

Tabela 22. Liczba wniosków, które wpłynęły do Komisji celem zdiagnozowania problemu uzależnienia u osoby wobec której istnieje podejrzenie stosowania przemocy domowej.

Nazwa jednostki – Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:	2021	2022	2023
Bedlno	3	0	1
Dąbrowice	7	8	2
Krośniewice	0	0	0
Krzyżanów	3	7	4
Kutno (gmina)	6	0	14
Kutno (miasto)	13	17	85
Łanięta	5	4	4
Nowe Ostrowy	1	2	1
Oporów	5	2	10
Strzelce	4	2	3
Żychlin	5	3	8
Ogółem:	52	45	132

Źródło: KRPA z terenu powiatu kutnowskiego

Tabela 23. Liczba spotkań pracowników Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z osobami dotkniętymi przemocą domową.

Nazwa jednostki – Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:	Liczba spotkań		
	2021	2022	2023
Bedlno	3	0	2
Dąbrowice	7	8	4
Krośniewice	0	0	0
Krzyżanów	7	11	7
Kutno (gmina)	1	4	0

Kutno (miasto)	23	31	39
Łanięta	0	0	11
Nowe Ostrowy	1	0	0
Oporów	1	4	4
Strzelce	2	1	3
Żychlin	12	2	3
Ogółem:	57	61	73

Źródło: KRPA z terenu powiatu kutnowskiego

Tabela 24. Liczba wniosków kierowanych do Sądu przez pracowników Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych celem zobowiązania osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej do podjęcia leczenia odwykowego.

Nazwa jednostki – Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:	Liczba wniosków		
	2021	2022	2023
Bedlno	0	0	1
Dąbrowice	1	0	0
Krośniewice	0	2	0
Krzyżanów	0	0	0
Kutno (gmina)	3	6	2
Kutno (miasto)	11	17	31
Łanięta	1	1	0
Nowe Ostrowy	0	2	0
Oporów	bd	0	0
Strzelce	3	0	1
Żychlin	3	2	1
Ogółem:	22	30	36

Źródło: KRPA z terenu powiatu kutnowskiego

Dane zaprezentowane w tabelach nr 21-24, jednoznacznie wskazują, iż problem przemocy domowej często związany jest z problemem alkoholowym. Widoczny jest bowiem wyraźny wzrost liczby wniosków, które wpłynęły do Komisji celem zdiagnozowania problemu

uzależnienia u osoby wobec której istnieje podejrzenie stosowania przemocy domowej, jak również wzrost liczby wniosków kierowanych do Sądu przez pracowników Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych celem zobowiązania osoby podejrzanej o stosowanie przemocy domowej do podjęcia leczenia odwykowego.

Tabela 25. Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskiej Karty” korzystających z pomocy pracowników miejskich i gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych.

Nazwa jednostki – Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:	2021	2022	2023
Bedlno	0	0	0
Dąbrowice	0	0	2
Krośniewice	0	0	0
Krzyżanów	3	7	8
Kutno (gmina)	6	8	0
Kutno (miasto)	0	<i>bd</i>	<i>bd</i>
Łanięta	0	0	9
Nowe Ostrowy	0	0	0
Oporów	0	0	0
Strzelce	5	2	3
Żychlin	0	0	0
Ogółem:	14	17	22

Źródło: KRPA z terenu powiatu kutnowskiego

Tabela 26. Liczba wizyt pracownika socjalnego w środowisku w związku z podejrzeniem bądź wystąpieniem przemocy domowej.

Nazwa jednostki:	Liczba wizyt pracownika socjalnego		
	2021	2022	2023
GOPS Bedlno	5	4	13
GOPS Dąbrowice	6	6	15
MGOPS Krośniewice	53	40	42
GOPS Krzyżanów	5	17	27

GOPS Kutno	104	51	96
MOPS Kutno	234	233	296
GOPS Łanięta	16	15	30
GOPS Nowe Ostrowy	64	76	52
GOPS Oporów	66	33	37
GOPS Strzelce	0	0	20
MGOPS Żychlin	77	74	78
Ogółem:	630	549	706

Źródło: OPS z terenu powiatu kutnowskiego

Tabela 27. Liczba osób doznających przemocy domowej objętych pomocą ośrodków pomocy społecznej powiatu kutnowskiego.

Nazwa jednostki:	Liczba osób		
	2021	2022	2023
GOPS Bedlno	19	8	10
GOPS Dąbrowice	17	2	16
MGOPS Krośniewice	11	17	30
GOPS Krzyżanów	2	42	15
GOPS Kutno	28	40	60
MOPS Kutno	145	160	147
GOPS Łanięta	8	13	15
GOPS Nowe Ostrowy	15	14	10
GOPS Oporów	37	25	39
GOPS Strzelce	10	0	0
MGOPS Żychlin	57	40	46
Ogółem:	349	361	388

Źródło: OPS z terenu powiatu kutnowskiego

Tabela 28. Liczba osób doznających przemocy domowej i objętych pomocą w formie poradnictwa w latach 2021 - 2023.

Nazwa jednostki Rodzaj poradnictwa	Liczba porad											
	2021				2022				2023			
	Psychologiczne	Prawne	Socjalne	Inne	Psychologiczne	Prawne	Socjalne	Inne	Psychologiczne	Prawne	Socjalne	Inne
GOPS Bedlno	0	0	19	0	0	0	8	0	0	0	10	0
GOPS Dąbrowice	0	0	5	0	0	0	8	0	0	0	15	0
MGOPS Krośniewice	1	0	0	0	2	0	5	0	1	0	19	0
GOPS Krzyżanów	2	1	2	0	7	5	42	0	7	2	15	1
GOPS Kutno	0	3	28	1	0	4	40	0	0	4	59	0
MOPS Kutno	11	4	143	1	12	1	160	0	11	4	129	1
GOPS Łanięta	0	2	8	0	0	0	8	0	0	1	6	0
GOPS Nowe Ostrowy	4	2	4	0	8	2	4	1	2	1	5	0
GOPS Oporów	8	20	24	0	1	0	23	0	1	0	21	0
GOPS Strzelce	0	0	10	0	0	0	9	0	0	0	10	0
MGOPS Żychlin	20	22	15	2	16	9	26	0	17	10	40	0
Ogółem:	46	54	258	4	46	21	333	1	39	22	329	2

Źródło: OPS z terenu powiatu kutnowskiego

Liczba osób doznających przemocy, które objęte były pomocą OPS, utrzymuje się na stałym poziomie, z nieznaczną tendencją wzrostową w 2023 r. Podobny, stały trend, obserwowany jest w zakresie pomocy w formie poradnictwa.

Tabela 29. Liczba osób stosujących przemoc domową objętych pomocą Ośrodków Pomocy Społecznej w latach 2021- 2023

Nazwa jednostki:	Liczba osób		
	2021	2022	2023
GOPS Bedlno	17	8	7
GOPS Dąbrowice	7	2	7
MGOPS Krośniewice	11	17	18
GOPS Krzyżanów	2	42	11
GOPS Kutno	28	37	48
MOPS Kutno	133	155	142
GOPS Łanięta	7	13	15
GOPS Nowe Ostrowy	15	14	10
GOPS Oporów	15	8	13
GOPS Strzelce	10	3	0
MGOPS Żychlin	39	34	48
Ogółem:	284	333	319

Źródło: OPS z terenu powiatu kutnowskiego

Tabela 30. Liczba osób stosujących przemoc domową i objętych pomocą pracowników socjalnych z OPS w formie poradnictwa specjalistycznego w latach 2021 - 2023.

Nazwa jednostki Rodzaj poradnictwa	Liczba porad							
	2021				2022		2023	
	Psychologiczne	Prawne	Socjalne	Inne	Psychologiczne	Socjalne	Psychologiczne	Socjalne
GOPS Bedlno	0	0	19	0	0	8	0	7
GOPS Dąbrowice	2	1	5	0	0	0	0	8
MGOPS Krośniewice	1	0	0	0	3	0	0	14

GOPS Krzyżanów	2	0	2	0	5	42	11	11
GOPS Kutno	0	0	30	0	0	37	0	48
MOPS Kutno	2	0	125	0	5	137	3	135
GOPS Łanięta	0	0	7	0	0	5	0	4
GOPS Nowe Ostrowy	3	0	2	0	2	1	1	2
GOPS Oporów	5	0	4	0	2	7	2	5
GOPS Strzelce	0	0	10	0	0	9	0	10
MGOPS Żychlin	2	0	6	0	2	14	4	23
Ogółem:	17	1	210	0	19	260	21	267

Źródło: OPS z terenu powiatu kutnowskiego

Liczba osób, które stosują przemoc utrzymywała się w latach 2021-2023 na podobnym poziomie, z odnotowanym niewielkim spadkiem w 2023 r., względem 2022 r. Jednocześnie, zaznaczyć należy widoczną tendencję wzrostową w obszarze poradnictwa dla osób stosujących przemoc domową – przede wszystkim w zakresie poradnictwa socjalnego.

5. Analiza SWOT

Analiza SWOT jest jedną z metod analizy strategicznej. Polega ona na zaszeregowaniu posiadanych informacji na cztery grupy:

- S (Strengths) – mocne strony, pozytywne czynniki wewnętrzne, które będą sprzyjać rozwojowi programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie Powiatu Kutnowskiego
- W (Weaknesses) - słabe strony, negatywne czynniki wewnętrzne, wszystko to co stanowi barierę w rozwoju programu przeciwdziałania przemocy
- O (Opportunities) – szanse, pozytywne czynniki zewnętrzne, wszystko co stwarza szanse korzystanej zmiany
- T (Threats) – zagrożenia, negatywne czynniki zewnętrzne, wszystko co stwarza niebezpieczeństwo zmiany niekorzystnej

Opracowana diagnoza problemu przemocy domowej umożliwiła sporządzenie analizy SWOT, która określiła atuty i mankamenty analizowanego problemu, bariery i utrudnienia w przeciwdziałaniu przemocy. Analiza SWOT wyznaczyła także szanse, które odpowiednio wykorzystane staną się impulsem do rozwoju i osłabią czynniki zewnętrzne negatywne oraz zagrożenia, czyli wszystko to co stwarza bariery i przeszkody w przeciwdziałaniu przemocy domowej.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
– gotowość i wieloletnia współpraca służb i instytucji działających w obszarze pomocowym, – zwiększenie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat zjawiska przemocy domowej, – zespoły interdyscyplinarne funkcjonują w każdej gminie, – funkcjonowanie procedury „Niebieskiej Karty”, – rosnąca liczba specjalistów ds. przeciwdziałania przemocy domowej, – rosnące zaufanie do instytucji pomocowych, – możliwość skorzystania z bezpłatnego poradnictwa specjalistycznego i prawnego, – rosnąca świadomość problemu przemocy, – organizowanie specjalistycznych szkoleń, spotkań i konferencji, – zwiększenie ilości informacji dotyczącej oferty pomocowej dla osób doświadczających przemocy,	– trudności w odizolowaniu osób stosujących przemoc od osób doznających przemocy , mały poziom egzekucji opuszczania mieszkań przez osoby stosujące przemoc, – mity i przekonania na temat przemocy domowej, – słabo rozwinięte zaplecze pomocowe wobec osób doznających przemocy, – brak mieszkań socjalnych, chronionych, – słaby dostęp do lekarzy psychiatrów, – słaba profilaktyka, reagowanie dopiero w sytuacji eskalacji przemocy w danej rodzinie, – powszechny pogląd o braku konsekwencji ponoszonych przez osoby stosujące przemoc będący czynnikiem osłabiającym podejmowanie działań przeciwko niemu, – trudność w utrzymaniu rezultatów pomocy – postawa osób doświadczających przemocy, które odmawiają składania zeznań przeciwko osobie stosującej przemoc ,

	– brak zaangażowania niektórych instytucji we wspólne inicjatywy, np. ochrony zdrowia, – presja czasu, braki kadrowe w instytucjach pomocowych, – przerzucanie odpowiedzialności pomiędzy służbami,
SZANSE	ZAGROŻENIA
– postrzeganie przemocy jako problemu społecznego, – wzrost świadomości społecznej i chęci korzystania z pomocy, – możliwość pozyskiwania środków finansowych z różnych źródeł, – oferty szkoleniowe kierowane do osób zajmujących się pracą w obszarze przeciwdziałania przemocy, – świadomość niedoskonałości rozwiązań prawnych i niedostosowania procedur, – konieczność wzajemnego poznania się, zbudowania bazy wiedzy na temat kompetencji poszczególnych instytucji zaangażowanych w przeciwdziałanie przemocy, – monitorowanie środowisk przemocowych, – natychmiastowa reakcja na przemoc, – wymiana informacji, dobrych praktyk.	– społeczne przyzwolenie na przemoc, – ukrywanie przez rodzinę aktów przemocy, – bierność świadków przemocy, – niewydolność wychowawcza rodzin, – bezradność rodzin w rozwiązywaniu swoich problemów, – poczucie bezkarności u osób stosujących przemoc, – nieznaną swoich praw przez osoby doznające przemocy i oczekiwanie, że instytucje załatwią za nie wszystkie sprawy, – brak wystarczających umiejętności motywowania rodzin do korzystania z systemu wsparcia dla osób z problemem przemocy, – słaba skuteczność leczenia osób uzależnionych – problemy z wymianą informacji między instytucjami

IV. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Podstawą programu jest zasada interdyscyplinarności która zakłada, że wszelkie działania na rzecz pomocy rodzinie dotkniętej problemem przemocy muszą być zaplanowane i wdrażane przez specjalistów, będących przedstawicielami różnych instytucji. Istotne znaczenie ma tutaj koordynacja działań i rzeczywista współpraca pomiędzy instytucjami działającymi na rzecz rodziny będącej w kryzysie.

Program cechuje także:

- Systemowość – rozumiana jako możliwość rozwoju spójnego i wielopoziomowego systemu przeciwdziałania przemocy w oparciu o wyspecjalizowane zasoby instytucjonalne i ludzkie, pomiędzy którymi istnieje relacja współpracy. Ogniwem tego systemu są pracownicy ośrodków zaangażowani bezpośrednio w pomoc poszczególnym członkom rodziny uwięzanej w przemoc domową.
- Kompleksowość – przemoc została ujęta w Programie jako zjawisko złożone, wieloaspektowe, rozpatrywane w perspektywie: prawnej, psychologicznej, społeczno-bytowej i moralnej. Uwzględnienie tylu aspektów przemocy domowej pozwala na pełniejszą jej diagnozę, na dostrzeżenie jej skutków i konsekwencji. Szerszy kontekst zjawiska wskazuje także więcej możliwości oddziaływania celem zapobiegania przemocy.
- Efektywność – program zakłada pełną realizację celów i priorytetów działań w oparciu o rzetelną diagnozę problemu oraz dokładne poznanie zjawiska. Program wymaga monitorowania i ewaluacji.

Cele i działania zaplanowane do realizacji w ramach niniejszego Programu mają służyć poprawie sytuacji rodzin doznających przemocy domowej jak i ochronie osób doznających przemocy domowej. Program kierowany jest zarówno do rodzin jak i osób zajmujących się profesjonalnie udzielaniem pomocy osobom uwięzanim w przemoc, jak również osobom stosującym przemoc.

Wobec tego podstawowym założeniem Powiatowego Programu jest zwiększenie skuteczności w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej poprzez zapewnienie wsparcia i pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej oraz prowadzenie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych i psychologiczno-terapeutycznych wobec osób stosujących przemoc domową. Zwiększenie skuteczności podejmowanych działań w zakresie przeciwdziałania

przemocy domowej będzie możliwe dzięki wzmacnianiu kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałaniu wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej .

W dalszej kolejności należy wskazać na następujące założenia Powiatowego Programu:

- kontynuacja rozwoju form pomocy specjalistycznej dla dzieci wychowujących się w rodzinach z problemem alkoholowym,
- podejmowanie działań poszerzających świadomość społeczną, psychoedukacja rodziców,
- poprawa dostępności pomocy medycznej, w tym poradnictwa specjalistycznego psychiatrycznego dla ofiar przemocy i ich rodzin,
- podejmowanie działań w zakresie pozyskiwania środków na realizację oddziaływań psychologiczno-terapeutycznych dla osób doznających przemocy, jak również oddziaływań profilaktyczno-edukacyjnych dla dzieci i młodzieży zagrożonych bądź dotkniętych przemocą domową,
- podejmowanie działań w zakresie pozyskiwania środków na realizację oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową jak również oddziaływań psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc,
- zwiększanie zakresu współdziałania służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej poprzez stwarzanie płaszczyzny do podejmowania dialogu, wymiany doświadczeń oraz wypracowania wspólnych standardów profesjonalnej pomocy,
- prowadzenie grup wsparcia oraz działań profilaktycznych mających na celu udzielenie zintensyfikowanej pomocy dla dzieci i młodzieży z rodzin zagrożonych i dotkniętych przemocą,
- podnoszenie kwalifikacji służb społecznych poprzez organizowanie i prowadzenie szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy, ze szczególnym uwzględnieniem dostępu do superwizji dla osób działających w obszarze interwencyjnym i pomocowym.

Wobec powyższych założeń realizacja niniejszego Programu przyczyni się do zwiększenia świadomości społeczności lokalnej o zjawisku przemocy domowej oraz wpłynie na poprawę sytuacji rodzinnej wielu mieszkańców powiatu.

V. CEL GŁÓWNY ORAZ CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU

1. Cel główny Programu

Celem głównym niniejszego Programu jest:

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w powiecie kutnowskim.

2. Cele szczegółowe Programu.

Cel szczegółowy 1: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych , diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej

Cel szczegółowy 2 : zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doświadczających przemocy domowej

Cel szczegółowy 3 : zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową

Cel szczegółowy 4 : zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług

OBSZARY , KIERUNKI , DZIAŁANIA , ŹRÓDŁO FINASOWANIA ORAZ WSKAŹNIKI REALIZACJI PROGRAMU

Obszar 1. Profilaktyka , diagnoza społeczna i edukacja społeczna

Cel: **Zintensyfikowanie działań profilaktycznych , diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej**

<u>Lp.</u>	Kierunki działań	Działanie	Realizatorzy/ Partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki	Źródła Finasowania
1	Poszerzenie wiedzy ogółu społeczeństwa, w tym zainteresowanych służb na temat zjawiska przemocy domowej	Diagnoza zjawiska przemocy domowej na obszarze powiatu kutnowskiego	PCPR-Punkt Interwencji Kryzysowej	2024 – 2030 diagnoza za poszczególne lata sporządzana każdorazowo do końca czerwca następnego roku	Liczba przeprowadzonych lokalnych diagnoz zjawiska przemocy domowej	Budżet Powiatu Kutnowskiego
2	Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej	Aktywne włączanie się w ogólnopolskie kampanie dotyczące przemocy domowej	PCPR- PIK, Miejskie i Gminne OPS z terenu powiatu, Zespoły Interdyscyplinarne, KPP w Kutnie, szkoły i placówki działające w systemie oświaty, placówki opiekuńczo-wychowawcze, organizacje pozarządowe, Punkty Konsultacyjne, Miejskie i Gminne komisje ds. przeciwdziałania przemocy domowej, placówki ochrony zdrowia	2024 - 2030	Liczba ogólnopolskich kampanii społecznych	Budżet Powiatu Kutnowskiego , Budżet Województwa Łódzkiego , budżet państwa, budżet gmin
		Prowadzenie lokalnych kampanii społecznych promujących działania służące przeciwdziałaniu przemocy domowej	PCPR- PIK, Miejskie i Gminne OPS z terenu powiatu, Zespoły Interdyscyplinarne, KPP w Kutnie, szkoły i	2024 - 2030	Liczba lokalnych kampanii społecznych	Budżet Powiatu Kutnowskiego , Budżet Województwa Łódzkiego , budżet państwa, , budżet gmin

			placówki działające w systemie oświaty, placówki opiekuńczo-wychowawcze, organizacje pozarządowe, Punkty Konsultacyjne, media , placówki ochrony zdrowia			
		Współpraca instytucji samorządowych z organizacjami pozarządowymi w zakresie wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy domowej	PCPR- PIK, Miejskie i Gminne OPS z terenu powiatu, Zespoły Interdyscyplinarne, KPP w Kutnie, szkoły i placówki działające w systemie oświaty, placówki opiekuńczo-wychowawcze, organizacje pozarządowe, Punkty Konsultacyjne Komenda Powiatowa Policji , Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Sąd Rejonowy w Kutnie - Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej	2024 - 2030	Liczba zrealizowanych działań Liczba osób , którym udzielono informacji dotyczących przeciwdziałania przemocy domowej	Budżet Powiatu Kutnowskiego , budżet Województwa Łódzkiego, budżet gmin, budżet państwa
3.	Poprawa jakości systemu działań profilaktycznych	Organizowanie konferencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	PCPR- PIK, Miejskie i Gminne OPS z terenu powiatu, Zespoły Interdyscyplinarne, KPP w Kutnie, szkoły i placówki działające w systemie oświaty, placówki opiekuńczo-wychowawcze, organizacje pozarządowe, Punkty	Co najmniej 3 razy w okresie programowania	Liczba zorganizowanych konferencji wraz z liczbą osób które w nich uczestniczyły	Budżet Powiatu Kutnowskiego , Budżet Województwa Łódzkiego, , budżet gmin

			Konsultacyjne Komenda Powiatowa Policji , Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna , media			
		Upowszechnienie informacji na stronie internetowej PCPR w zakresie możliwości uzyskania form wsparcia m in.: pomocy medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, socjalnej, rodzinnej, prawnej w miejscach ogólnie dostępnych.	PCPR- PIK	2024- 2030	Liczba upowszechnionych informacji o formach wsparcia (dot. informacji internetowych)	Budżet Powiatu Kutnowskiego
		Upowszechnienie otrzymanych aktualnych baz teledresowych instytucji samorządowych, podmiotów oraz organizacji pozarządowych świadczących usługi dla osób i rodzin doznających przemocy domowej z wyszczególnieniem podmiotów zapewniających miejsca schronienia, podmiotów świadczących wsparcie w formie poradnictwa specjalistycznego.	Starostwo Powiatowe , PCPR - PIK	Do końca każdego roku w okresie programowania	Liczba upowszechnionych baz teledresowych	Budżet Powiatu Kutnowskiego
		Edukacja środowiska lokalnego na temat przemocy i jej skutków poprzez przygotowanie i udostępnianie materiałów o charakterze informacyjnym i edukacyjnym (ulotki , plakaty, broszury)	PCPR- PIK, Miejskie i Gminne OPS z terenu powiatu, Zespoły Interdyscyplinarne ,KPP w Kutnie, szkoły i placówki działające w systemie oświaty, placówki opiekuńczo-wychowawcze, organizacje pozarządowe, Punkty Konsultacyjne, Komenda	2024 - 2030	Liczba udostępnionych materiałów o charakterze informacyjnym i edukacyjnym (ulotki , plakaty , broszury)	Budżet Powiatu Kutnowskiego , Budżet Województwa Łódzkiego, , budżet gmin, budżet państwa

			Powiatowa Policji , Poradnia Psychologiczno- Pedagogiczna, miejskie i gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych			
		Opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy , zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą domową	PCPR- PIK, szkoły i placówki działające w systemie oświaty, placówki opiekuńczo- wychowawcze, organizacje pozarządowe, Sąd Rejonowy w Kutnie - Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, PPP	2024 - 2030	Liczba zrealizowanych programów Liczba uczestników programów	Budżet Powiatu Kutnowskiego , Budżet Województwa Łódzkiego, budżet państwa, budżet gmin
		Prowadzenie zajęć wychowawczych, zajęć informacyjno - edukacyjnych, treningu kompetencji społecznych, warsztatów, prelekcji w ramach profilaktyki m.in. na temat agresji i sposobów radzenia sobie z nią, rozwiązywania konfliktów,	PCPR- PIK, szkoły i placówki działające w systemie oświaty, placówki opiekuńczo- wychowawcze, organizacje pozarządowe, , Sąd Rejonowy w Kutnie - Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, PPP	2024 - 2030	Liczba przeprowadzonych zajęć informacyjno edukacyjnych Liczba osób , które w nich uczestniczyły	Budżet Powiatu Kutnowskiego , budżet Województwa Łódzkiego, budżet państwa , budżet gmin

OBSZAR 2 Ochrona , pomoc i wsparcie osobom doznającym przemocy domowej

Cel: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej

Lp.	Kierunki działań	Działanie	Realizatorzy/ Partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki	Źródła Finansowania
1	Zapewnienie ochrony i udzielenie wsparcia osobom doznającym przemocy domowej	Organizowanie i prowadzenie grup wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	PCPR – PIK , Miejskie i Gminne OPS z terenu powiatu kutnowskiego, organizacje pozarządowe	co najmniej 1 raz w okresie programowania	Liczba uczestników grup wsparcia dla osób doznających przemocy domowej	Budżet Powiatu Kutnowskiego , budżet Województwa łódzkiego, budżet gmin
		Organizowanie pikników rodzinnych mających na celu integrację rodziny oraz przybliżenie rodzicom prawidłowych metod wychowawczych opartych na pozytywnym modelu rodziny	PCPR, organizacje pozarządowe	Co najmniej 2 razy w okresie programowania	Liczba przeprowadzonych imprez o charakterze rodzinnym	Budżet Powiatu Kutnowskiego , budżet Województwa
		Wzmacnianie ochrony osób dotkniętych przemocą domową w toku postępowania karnego poprzez przesłuchiwanie dzieci w przyjaznych pokojach przesłuchań oraz tworzenie odpowiednich warunków do przesłuchiwania osób dorosłych dotkniętych przemocą domową.	Sad Rejonowy Kutno , Komenda Powiatowa Policji	Działanie realizowane w sposób ciągły	Liczba dzieci przesłuchanych w przyjaznych pokojach przesłuchań	Budżet Województwa łódzkiego, budżet państwa
		Udzielanie pomocy i wsparcia osobom dotkniętym/zagrożonym przemocą domową lub będących jej świadkami w formie specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, medycznego, zawodowego, socjalnego, prawnego i rodzinnego i inne.	PCPR-PIK, Miejskie i Gminne OPS z terenu powiatu, Zespoły Interdyscyplinarne KPP w Kutnie, szkoły i placówki działające w systemie oświaty, placówki opiekuńczo-wychowawcze, organizacje pozarządowe, Punkty Konsultacyjne Komenda Powiatowa Policji ,	Działanie realizowane w sposób ciągły	Liczba osób dotkniętych przemocą domową ,które skorzystały z pomocy i wsparcia placówek wspierających i udzielających pomocy w formie poradnictwa: medycznego, psychologicznego, pedagogicznego,	Budżet Powiatu Kutnowskiego , budżet Województwa łódzkiego, budżet gmin, budżet państwa

			Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, miejskie i gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych		prawnego, socjalnego, zawodowego, rodzinnego i inne;	
		Zapewnianie schronienia w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej dzieciom krzywdzonym w wyniku przemocy domowej, w tym zabezpieczenie miejsc na umieszczanie dzieci w trybie interwencyjnym – art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.	PCPR, Sąd Rejonowy w Kutnie miejskie i gminne ośrodki pomocy społecznej	Działanie realizowane w sposób ciągły	Liczba dzieci , którym zapewniono ochronę w trybie art. 12 a ustawy w związku z bezpośrednim zagrożeniem życia lub zdrowia Liczba zażaleń do sądu opiekuńczego na zapewnienie dziecku ochrony , o której mowa w art. 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej Liczba stwierdzonej przez Sąd bezzasadności, nielegalności lub nieprawidłowości w trakcie zapewnienia dziecku ochrony Liczba zawiadomień o stwierdzeniu przez Sąd bezzasadności, nielegalności lub nieprawidłowości w trakcie zapewnienia dziecku ochrony, przełożonych osób , które dokonały czynności związanych z zapewnieniem dziecku ochrony	Budżet Powiatu Kutnowskiego, budżet państwa , budżet gmin, budżet Województwa Łódzkiego

					Liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej Liczba dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo-wychowawczej Liczba dzieci umieszczonych u innej, niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rozumieniu art. 115 § 11 Kk	
		Opracowywanie i realizacja programów dla osób doznających przemocy domowej.	PCPR – PIK, organizacje pozarządowe, OPS z terenu powiatu, Zespoły Interdyscyplinarne	Co najmniej 1 raz w okresie programowania	Liczba opracowanych i zrealizowanych programów dla osób doznających przemocy w tym liczba osób w nich uczestniczących Liczba osób, które ukończyły programy	Budżet Powiatu Kutnowskiego, budżet Województwa łódzkiego, budżet gmin
		Umożliwienie dostępu do lokalnych telefonów interwencyjnych lub informacyjnych dla osób dotkniętych przemocą domową.	PCPR-PIK, Miejskie i Gminne OPS z terenu powiatu, Zespoły Interdyscyplinarne KPP w Kutnie, organizacje pozarządowe, Sąd Rejonowy w Kutnie -Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej	Działanie realizowane w sposób ciągły	Liczba lokalnych linii telefonicznych dla osób dotkniętych przemocą domową, Liczba przeprowadzonych rozmów i interwencji	Budżet Powiatu Kutnowskiego, budżet państwa, budżet gmin, budżet Województwa łódzkiego
		Rozwój infrastruktury pomocy instytucjonalnej w obszarze przeciwdziałaniu przemocy domowej.	Punkty Konsultacyjne, organizacje pozarządowe	Działanie realizowane w sposób ciągły	Liczba punktów konsultacyjnych, Liczba osób doznających przemocy, które skorzystały z pomocy	Budżet Powiatu Kutnowskiego, budżet Województwa łódzkiego

					punktów konsultacyjnych	
		Praca socjalna oraz pomoc wielokierunkowa dla osób dotkniętych przemocą domową.	PCPR-PIK, Miejskie i Gminne OPS z terenu powiatu kutnowskiego,	Działanie realizowane w sposób ciągły	Liczba lokali socjalnych przyznanych w pierwszej kolejności osobom doznającym przemocy domowej, Liczba rodzin doświadczających przemocy objętych wsparciem specjalistycznym asystenta rodziny;	Budżet Powiatu Kutnowskiego, Budżet Województwa łódzkiego, budżet gmin
		Zapewnianie osobom doznającym przemocy domowej pomocy świadczonej przez ośrodki wsparcia oraz hostele na terenie całego kraju .	PCPR- PIK, Miejskie i Gminne OPS z terenu powiatu kutnowskiego, Zespoły Interdyscyplinarne, KPP w Kutnie, Sąd Rejonowy w Kutnie –Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej	Działanie realizowane w sposób ciągły	Liczba osób doznających przemocy domowej, które skorzystały z różnych form pomocy w specjalistycznych ośrodkach wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, w tym z miejsc całodobowych w tych placówkach	Budżet Powiatu Kutnowskiego, budżet gmin, budżet Województwa łódzkiego, budżet państwa
		Realizacja procedury Niebieskiej Karty	PCPR-PIK, Miejskie i Gminne OPS z terenu powiatu, Zespoły Interdyscyplinarne KPP w Kutnie, szkoły i placówki działające w systemie oświaty, Komenda Powiatowa Policji , miejskie i gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych , placówki ochrony zdrowia	Działanie realizowane w sposób ciągły	Liczba wszczętych w danym roku procedur „Niebieskie Karty”, tj. liczba sporządzonych formularzy „Niebieska Karta – A” przez przedstawicieli poszczególnych podmiotów wszczynających procedurę,	Budżet Powiatu , budżet Województwa łódzkiego, budżet gmin, budżet państwa

					Liczba kontynuowanych w danym roku procedur „Niebieskie Karty” wszczętych w latach poprzedzających rok sprawozdawczy, Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – A” dokumentujących kolejne zdarzenia stosowania przemocy domowej w sprawach toczących się procedur „Niebieskie Karty”, Liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, Liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, ze względu na problem przemocy fizycznej, Liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, ze względu na problem przemocy psychicznej,	
--	--	--	--	--	---	--

					Liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, ze względu na problem przemocy ekonomicznej, Liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, ze względu na problem wykorzystania seksualnego, Liczba osób doznających przemocy domowej objętych w danym roku działaniami w ramach procedury „Niebieskie Karty”, ze względu na problem cyberprzemocy, Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – C”.	
2	Monitorowanie działań pomocowych	Monitorowanie pomocy udzielanej osobom doznającym przemocy domowej	PCPR-PIK, Miejskie i Gminne OPS z terenu powiatu, Zespoły Interdyscyplinarne KPP w Kutnie, szkoły i placówki działające w systemie oświaty,	2024-2030	Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” ze względu na ustanie przemocy domowej, Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” ze względu na brak zasadności podejmowania działań,	Budżet Powiatu , budżet Województwa łódzkiego, budżet gmin, budżet państwa

					Liczba osób, wobec których podjęto działania monitorujące po zakończeniu procedury „Niebieskie Karty”, Liczba osób monitorowanych po opuszczeniu specjalistycznych ośrodków wsparcia dla osób doznających przemocy domowej, w tym osób, u których przemoc domowa ustała	
--	--	--	--	--	---	--

OBSZAR 3 ODDZIAŁYWANIA NA OSOBY STOSUJĄCE PRZEMOC DOMOWĄ

CEL SZCZEGÓŁOWY 3 : Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową

Lp.	Kierunki działań	Działanie	Realizatorzy/ Partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki	Źródła Finansowania
1	Tworzenie i rozszerzanie oferty działań wobec osób stosujących przemoc domową, realizowanych przez instytucje rządowe i samorządowe oraz podmioty i organizacje pozarządowe, a także wypracowywanie i doskonalenie zasad współpracy między tymi instytucjami i podmiotami oraz organizacjami pozarządowymi i wdrażanie do realizacji	Ewidencjonowanie instytucji rządowych i samorządowych, podmiotów oraz organizacji pozarządowych, które realizują wszelkie działania adresowane do osób stosujących przemoc domową	Starostwo Powiatowe w Kutnie , PCPR	2024 - 2030	Liczba zaktualizowanych na stronie internetowej powiatu kutnowskiego informatorów zawierających bazy teleadresowe podmiotów oraz organizacji pozarządowych realizujących działania wobec osób stosujących przemoc domową, wraz ze wskazaniem zakresu oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową	Budżet Powiatu Kutnowskiego
		Przesyłanie informatorów zawierających aktualne bazy teleadresowe z powiatu kutnowskiego właściwemu	PCPR - PIK	2024- 2030 do dnia 30 stycznia i do dnia 31 lipca każdego kolejnego roku	Liczba przesłanych poszczególnym podmiotom informatorów zawierających	Budżet Powiatu Kutnowskiego

		miejscowo prezesowi sądu rejonowego, prokuratorowi rejonowemu, komendantowi powiatowemu Policji, oraz wchodzącym w obręb powiatu gminom,			aktualne bazy teleadresowe w wersji elektronicznej	
2	Interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy domowej	Działania wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty”	Zespoły Interdyscyplinarne , Prokuratura , Miejskie i Gminne OPS z terenu powiatu, KPP w Kutnie , ochrona zdrowia, placówki oświatowe, organizacje pozarządowe	2024-2030	Liczba osób stosujących przemoc domową objętych procedurą „Niebieskie Karty”, Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – D”, Liczba wszczętych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową, Liczba odmów wszczęcia postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową, Liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową przez sporządzenie aktu oskarżenia, Liczba zakończonych postępowań przygotowawczych w sprawach związanych z przemocą domową przez umorzenie postępowania	Budżet Powiatu Kutnowskiego, budżet Województwa Łódzkiego, budżet gmin , budżet państwa
		Uniemożliwienie kontaktowania się osób stosujących przemoc domową z osobami doznającymi przemocy domowej	Sąd Rejonowy w Kutnie , Prokuratura Rejonowa w Kutnie , Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej , KPP w Kutnie	2024 - 2030	Liczba zastosowanych przez Policję nakazów natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i zakazów zbliżania się do	budżet Województwa Łódzkiego, budżet państwa

					wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, Liczba zastosowanych przez Policję zakazów zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej na wyrażoną w metrach odległość, Liczba zastosowanych przez Policję zakazów kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej, Liczba zastosowanych przez Policję zakazów wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, obiektu sportowego lub miejsca pracy, i przebywania na tym terenie, Liczba zastosowanych przez sąd środków przewidzianych w sprawach z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej, realizowanych na podstawie Kpc, Liczba zastosowanych ww. środków zapobiegawczych przez prokuraturę, Liczba zatrzymanych osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową, Liczba złożonych przez prokuraturę wniosków do sądu o zastosowanie ww. środków zapobiegawczych,	
--	--	--	--	--	---	--

					Liczba podjętych przez sąd decyzji o uwzględnieniu wniosków prokuratora, Liczba wniosków do sądu w przedmiocie zastosowania ww. środków karnych lub probacyjnych, w tym m.in. określonych w art. 335 § 1 Kpk, Liczba wniosków kuratorów sądowych o zastosowanie przez sąd ww. środków probacyjnych na etapie postępowania wykonawczego, Liczba orzeczeń sądowych uwzględniających ww. wnioski w postępowaniu wykonawczym.	
3	Realizowanie wobec osób stosujących przemoc domową programów korekcyjno-edukacyjnych zmierzających do zaprzestania stosowania przemocy domowej	Opracowanie i realizacja programów korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową	Starostwo Powiatowe, PCPR – PIK , zespoły Interdyscyplinarne	Co najmniej 3 razy w okresie programowania	Liczba edycji programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową	Budżet Powiatu Kutnowskiego , budżet Województwa Łódzkiego, budżet gmin
		Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc domową w programach korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową	Starostwo Powiatowe w Kutnie , PCPR – PIK , miejskie i gminne OPS z terenu powiatu, zespoły Interdyscyplinarne	2024 - 2030	Liczba osób, wobec których grupa diagnostyczno-pomocowa wnioskuje do zespołu interdyscyplinarnego o wydanie skierowania do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, Liczba osób, które zostały skierowane przez zespół interdyscyplinarny do uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla	Budżet Powiatu Kutnowskiego, budżet gmin

					osób stosujących przemoc domową, Liczba osób, które przystąpiły do programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, Liczba osób, które ukończyły programy korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc domową, Liczba osób, które uporczywie uchylały się od uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, Liczba osób, wobec których zastosowano karę grzywny w związku z uporczywym uchylaniem się od uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową, Liczba osób, wobec których zastosowano karę ograniczenia wolności w związku z uporczywym uchylaniem się od uczestnictwa w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową.	
--	--	--	--	--	---	--

		Badanie skuteczności programów korekcyjno-edukacyjnych kierowanych do osób stosujących przemoc domową przez monitorowanie ich zachowań przez okres do 3 lat po ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego	Starostwo Powiatowe w Kutnie PCPR – PIK , Miejskie i Gminne OPS z terenu powiatu, zespoły Interdyscyplinarne	2024 - 2030	Liczba osób stosujących przemoc domową, które po ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy domowej, Liczba osób osadzonych, poddanych programom korekcyjno-edukacyjnym, które w ciągu 3 lat od zakończenia kary, zostały ponownie osadzone z uwagi na popełnienie czynu podobnego.	Budżet Powiatu Kutnowskiego, budżet gmin
4	Realizowanie wobec osób stosujących przemoc domową programów psychologiczno-terapeutycznych zmierzających do zaprzestania stosowania przemocy domowej	Opracowanie i realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową	Starostwo Powiatowe w Kutnie ,PCPR – PIK , zespoły Interdyscyplinarne	Co najmniej 1 raz w okresie programowania	Liczba edycji programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.	Budżet Powiatu Kutnowskiego , budżet Województwa Łódzkiego, budżet gmin
		Monitorowanie udziału osób stosujących przemoc domową w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową	Starostwo Powiatowe w Kutnie PCPR – PIK , miejskie i gminne OPS z terenu powiatu, zespoły Interdyscyplinarne	2024 - 2030	Liczba osób, wobec których grupa diagnostyczno-pomocowa wnioskuje do zespołu interdyscyplinarnego o wydanie skierowania do uczestnictwa w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową, Liczba osób, które zostały skierowane przez zespół interdyscyplinarny do uczestnictwa w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową,	Budżet Powiatu Kutnowskiego, budżet gmin

					Liczba osób, które przystąpiły do programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową, Liczba osób, które ukończyły programy psychologiczno-terapeutyczne dla osób stosujących przemoc domową, Liczba osób, które uporczywie uchylały się od uczestnictwa w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową, Liczba osób, wobec których zastosowano karę grzywny w związku z uporczywym uchylaniem się od uczestnictwa w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową, Liczba osób, wobec których zastosowano karę ograniczenia wolności w związku z uporczywym uchylaniem się od uczestnictwa w programach psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową.	
		Badanie skuteczności programów psychologiczno-terapeutycznych kierowanych do osób stosujących przemoc domową przez monitorowanie ich zachowań przez okres do 3 lat po ukończeniu programu psychologiczno-terapeutycznego	Starostwo Powiatowe w Kutnie ,PCPR – PIK , miejskie i gminne OPS z terenu powiatu, zespoły Interdyscyplinarne	2024 - 2030	Liczba osób stosujących przemoc domową, które po ukończeniu programu psychologiczno-terapeutycznego powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy domowej.	Budżet Powiatu Kutnowskiego, budżet gmin

OBSZAR 4 Podnoszenie kompetencji , rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

Cel: Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług

Lp.	Kierunki działań	Działanie	Realizatorzy/ Partnerzy	Termin realizacji	Wskaźniki	Źródła Finansowania
1	Podnoszenie kompetencji osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	Opracowywanie diagnoz potrzeb szkoleniowych członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno-pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej	PCPR- PIK, miejskie i gminne OPS z terenu powiatu, Zespoły Interdyscyplinarne, KPP w Kutnie, Sąd Rejonowy w Kutnie , Prokuratura Rejonowa w Kutnie , szkoły i placówki działające w systemie oświaty, placówki opiekuńczo-wychowawcze, organizacje pozarządowe, Punkty Konsultacyjne, miejskie i gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, RCPS	2024- 2030	Liczba diagnoz potrzeb szkoleniowych, Liczba uczestników szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.	Budżet Powiatu Kutnowskiego, budżet Województwa łódzkiego, budżet państwa , budżet gmin
2	Wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej	Wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doświadczającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc domową, w formie m.in. superwizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia	PCPR- PIK, Miejskie i Gminne OPS z terenu powiatu, Zespoły Interdyscyplinarne, KPP w Kutnie, Sąd Rejonowy w Kutnie , Prokuratura Rejonowa w Kutnie , szkoły i placówki działające w systemie oświaty, placówki opiekuńczo-wychowawcze, organizacje pozarządowe, Punkty Konsultacyjne, miejskie i gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych, RCPS	2024 - 2030	Liczba osób poddanych różnym formom poradnictwa i wsparcia psychologicznego, Liczba zrealizowanych spotkań superwizyjnych, Liczba osób uczestniczących w spotkaniach superwizyjnych.	Budżet Powiatu Kutnowskiego, budżet Województwa łódzkiego, budżet państwa , budżet gmin

VI. ADRESACI PROGRAMU

Program przeznaczony jest dla mieszkańców Powiatu Kutnowskiego, a w szczególności:

- 1) rodzin i osób dotkniętych zjawiskiem przemocy,
- 2) rodzin i osób zagrożonych zjawiskiem przemocy,
- 3) świadków przemocy,
- 4) osób stosujących przemoc,
- 5) pracowników instytucji i organizacji zajmujących się pomocą na rzecz osób i rodzin dotkniętych przemocą,
- 6) społeczność lokalna.

VII. MIEJSCE I CZAS REALIZACJI

Programem zostanie objęty teren Powiatu Kutnowskiego . Działania będą miały charakter ciągły i będą realizowane w latach 2024 – 2030

VIII. REALIZATORZY

Powiatowy Program przewiduje współpracę lokalnych samorządów, w tym wielu instytucji i służb, które działają w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej. Podjęte na jego podstawie działania mają przyczynić się do zwiększenia skuteczności w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, a w konsekwencji do poprawy sytuacji rodzin dotkniętych przemocą oraz zapobiegania występowaniu tego zjawiska.

Koordynatorem Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 - 2030 będzie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie dział Punkt Interwencji Kryzysowej.

Do Powiatowego Programu zostaną włączone bezpośrednio lub pośrednio, na zasadzie współpracy następujące służby i instytucje :

- miejski i gminne ośrodki pomocy społecznej z terenu powiatu;
- lokalne zespoły interdyscyplinarne;
- Sąd Rejonowy w Kutnie
- miejskie i gminne komisje rozwiązywania problemów alkoholowych;
- Komenda Powiatowa Policji w Kutnie;

- Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej;
- Prokuratura Rejonowa w Kutnie;
- placówki opiekuńczo-wychowawcze;
- placówki oświatowe;
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna;
- placówki ochrony zdrowia,
- organizacje pozarządowe i kościelne działające na rzecz rodziny;
- Inne podmioty działające na rzecz osób doświadczających przemocy lub stosujących przemoc, a także społeczność lokalna.

IX. FINANSOWANIE

Powiatowy Program realizowany będzie w ramach bieżących zadań prowadzonych przez realizatorów poszczególnych działań. Podstawowe źródła finansowania to:

- środki własne powiatu,
- środki z budżetu państwa/programy celowe, dotacje, granty,
- środki własne bezpośrednich realizatorów poszczególnych zadań programu,
- środki Europejskiego Funduszu Społecznego, lub innych programów UE,
- środki pozyskane z innych źródeł

W ramach źródeł finansowania Powiatowego Programu nie oszacowano wysokości środków planowanych do pozyskania na jego realizację w kolejnych latach, bowiem zasady ubiegania się o dotację, czy dofinansowania do programów i grantów określone są na bieżąco, najczęściej w roku budżetowym, którego dotyczą. Ewentualne szacunki w tym zakresie na lata kolejne byłyby mało wiarygodne.

X. MONITORING I EWALUACJA

Monitoring jest to stała i ciągła obserwacja ilościowych oraz jakościowych zmian pewnych wielkości, mająca na celu zapewnienie informacji zwrotnych na temat skuteczności i efektywności wdrażania niniejszego Programu, a także jego ocenę i zmianę (tam, gdzie jest to konieczne). Monitoring służy badaniu i ocenie sposobu oraz efektywności dochodzenia do wyznaczonych celów i zadań, a także poziomu ich osiągania.

Monitorowanie przebiegu realizacji Powiatowego Programu odbywać się będzie rokrocznie w oparciu o sprawozdawczość podmiotów zaangażowanych w jego realizację zebraną i opracowaną przez Punkt Interwencji Kryzysowej podległy pod Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kutnie. Program będzie monitorowany w celu sprawdzenia czy działania ujęte w programie są realizowane. Porównanie informacji danych na temat postępów realizacji programu z harmonogramem pozwoli na rejestrację bezpośrednich rezultatów prowadzonych działań oraz na zweryfikowanie tempa i kierunku realizacji założonych celów. Dyrektor w/w instytucji w ramach corocznie przedstawianego Radzie Powiatu sprawozdania z działalności jednostki przedłoży również raport z realizacji Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030.

Realizacja monitoringu pozwoli dokonać ewaluacji Programu, a w konsekwencji doprowadzi do dostosowania form wsparcia do potrzeb i problemów istniejących w powiecie, a także spowoduje zwiększenie dostępności działań pomocowych i interwencyjnych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Ewaluacja będzie przebiegała w oparciu o analizę i interpretację zebranych danych własnych oraz danych pozyskanych od współpracujących instytucji pomocowych

Wskaźnikami ewaluacji będą:

- liczba interwencji domowych z powodu przemocy domowej,
- liczba pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej,
- liczba osób stosujących przemoc domową,
- liczba wszczętych procedur „Niebieskie Karty”,
- pozostałe wskaźniki określone w ramach opisywanych działań,

XI. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Zakłada się, że zadania realizowane w ramach Programu doprowadzą do zwiększenia skuteczności pomocy i wsparcia osobom zagrożonym i doznającym przemocy domowej przez:

- podniesienie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej

- oraz zwiększenie wiedzy na temat mechanizmów i skutków przemocy,
- rozwój, wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
 - podniesienie jakości usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych bądź doznających przemocy domowej,
 - zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej osobom doznającym przemocy domowej, w tym zapewnienie miejsc w całodobowych placówkach udzielających pomocy,
 - zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową, w tym rozwój:
 - programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,
 - programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową,
 - innych – uzupełniających korekcję i terapię osób stosujących przemoc domową,
 - podniesienie kwalifikacji i wzrost kompetencji osób zajmujących się świadczeniem usług dla osób i rodzin dotkniętych przemocą domową oraz dla osób tę przemoc stosujących.

ZAKOŃCZENIE

Przemoc domowa nie powinna nigdy mieć miejsca, a rodzina powinna zapewniać bezpieczeństwo i warunki sprzyjające harmonijnemu rozwojowi wszystkim jej członkom. Jednoznacznie odnosi się do tego faktu również polskie prawo, uznając przemoc domową za przestępstwo. Nikt nie ma prawa naruszać praw i dóbr osobistych drugiego człowieka, powodować jego bólu i cierpienia. W sposób szczególny to sformułowanie odnosi się do osób bliskich (członków rodziny). Mając świadomość faktu, że zapewne przemoc domowa nigdy całkowicie nie zniknie, należy podejmować systematyczne i skoordynowane działania mające na celu zmniejszenie skali tego zjawiska. Opracowany Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej dla Powiatu Kutnowskiego na lata 2024-2030 pozwoli na dążenie do osiągnięcia tegoż celu.

Osiągnięcie zawartych w Programie celów szczegółowych możliwe będzie przy dobrej i sprawnej współpracy jednostek podmiotów działających na rzecz osób i rodzin zagrożonych/dotkniętych przemocą.

Program Powiatowy nie jest dokumentem zamkniętym, i jako taki może podlegać przyszłym modyfikacjom, w zależności od pojawiających się nowych danych, potrzeb i możliwości.

Załącznik

do Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy
Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy
Domowej dla Powiatu Kutnowskiego na lata 2024-2030

DIAGNOZA PROBLEMU PRZEMOCY NA TERENIE POWIATU KUTNOWSKIEGO

Spis treści

1.	WPROWADZENIE	2
1.1	Cele i ogólne założenia badania	4
1.2	Problematyka badania	4
2.	METODOLOGIA BADANIA.....	6
2.1	Opis metody i próby badawczej	6
2.2	Narzędzia badawcze	7
3.	BADANIE MIESZKAŃCÓW POWIATU KUTNOWSKIEGO.....	8
3.1	Struktura badanej próby	8
3.2	Postrzeganie wybranych problemów społecznych	11
3.3	Wiedza dotycząca zjawiska przemocy.....	12
3.4	Przemoc domowa z perspektywy mieszkańców Powiatu kutnowskiego.....	15
3.5	Przemoc rówieśnicza	21
3.6	Bezpieczeństwo w najbliższym otoczeniu	23
4.	BADANIE PRZEDSTAWICIELI INSTYTUCJI POMOCOWYCH.....	33
4.1	Charakterystyka respondentów	33
4.2	Problem przemocy z perspektywy przedstawicieli instytucji pomocowych	36
5.	WNIOSKI I REKOMENDACJE.....	42

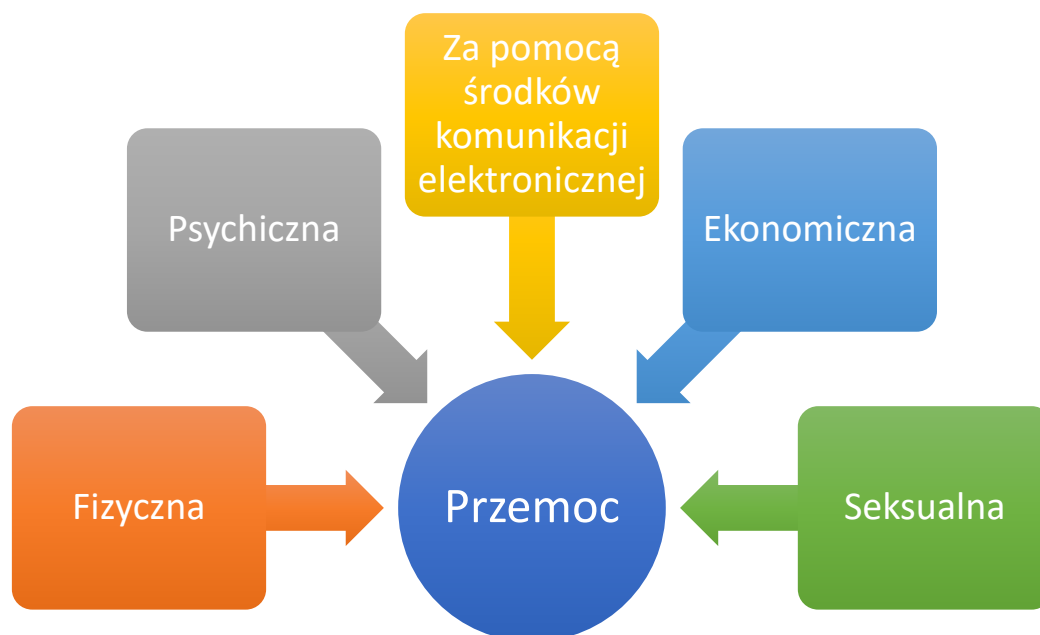
1. WPROWADZENIE

Przemoc jest jednym z problemów społecznych coraz częściej występującym w świecie współczesnym. Jest to intencjonalne działanie lub zaniechanie jednej osoby wobec drugiej, która wykorzystując przewagę sił narusza prawa i dobra osobiste jednostki, powodując cierpienia i szkody.

Może ona przyjmować różne formy:

- **Przemoc fizyczna** – celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub też groźba uszkodzenia ciała. Może ona przybierać postać m.in. popychania, szarpania, bicia. Jest to niezwykle niebezpieczna forma przemocy, gdyż najczęściej zostawia ona ślady w postaci obrażeń, które mogą doprowadzić nawet do śmierci osoby doznającej przemocy.
- **Przemoc psychiczna** – naruszanie godności osobistej. To m.in. powtarzające się poniżanie, ośmieszanie, manipulowanie, brak wsparcia, uwagi, wymagania i oczekiwania, którym nie można sprostać, kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi. Jedną z form przemocy psychicznej jest nadopiekuńczość, przejawiająca się w dążeniu do ograniczenia samodzielności poszczególnych członków rodziny w różnych obszarach życia społecznego.
- **Przemoc seksualna** – zmuszanie do określonych zachowań i kontaktów seksualnych wbrew woli osoby doznającej przemocy. To m.in. zmuszanie do oglądania filmów pornograficznych, dotykanie wbrew woli w miejscach intymnych, zmuszanie do prostytucji lub zachowań seksualnych z udziałem osób trzecich.
- **Przemoc ekonomiczna** – niełożenie na utrzymanie osób, wobec których istnieje taki obowiązek, niezaspokajanie potrzeb materialnych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych oraz ich sprzedawanie itp.
- **Przemoc za pomocą środków komunikacji elektronicznej** – jest to m.in: wyzywanie, straszenie, poniżanie osoby w Internecie lub przy użyciu telefonu, robienie jej zdjęcia lub rejestrowanie filmów bez jej zgody, publikowanie w Internecie lub rozsyłanie telefonem zdjęć, filmów lub tekstów, które ją obrażają lub ośmieszają.
- **Inne rodzaje przemocy** - zaniedbanie, niezaspokojenie podstawowych potrzeb biologicznych, psychicznych i innych, niszczenie rzeczy osobistych, demolowanie mieszkania, wynoszenie sprzętów domowych i ich sprzedawanie, pozostawianie

bez opieki osoby, która z powodu choroby, niepełnosprawności lub wieku nie może samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb, zmuszanie do picia alkoholu, zmuszanie do zażywania środków odurzających, substancji psychotropowych

Analizując **czynniki powodujące zachowania przemocowe**, należy wziąć pod uwagę przede wszystkim ich trzy główne kategorie¹:

- **Czynniki biologiczne** – to między innymi: wysoki poziom testosteronu, zaburzenia hormonalne, zaburzenia w ośrodkowym układzie nerwowym, zaburzenia chromosomowe,
- **Czynniki psychologiczne** – negatywne doświadczenia z okresu dzieciństwa, cechy osobowości agresywno – impulsywnej, stres, nieudane relacje partnerskie i rodzinne, uzależnienia, niedojrzałość, patologia postaw rodzicielskich,
- **Czynniki kulturowe** – np. kultura patriarchalna, media (telewizja, gry, Internet).

¹ Z. Lew-Starowicz, „Przemoc seksualna”, Agencja Wydawnicza Jacka Santorskiego.

1.1 Cele i ogólne założenia badania

Niniejsza diagnoza realizowana na zlecenie Powiatu kutnowskiego ma na celu ukazanie skali problemu przemocy na terenie powiatu. Zakres działań badawczych odnosił się do zidentyfikowania następujących kwestii:

- zidentyfikowania problemu przemocy wśród różnych grup,
- zidentyfikowania przyczyn lub czynników wywołujących sytuacje problemowe,
- ustalenie odsetka populacji rodzin zagrożonych przemocą domową,
- zidentyfikowania skutków występujących problemów,
- wskazanie celów strategicznych, szczegółowych oraz kierunków działań,
- pokazanie rozwiązań mających na celu wyjaśnienie sytuacji problemowej lub złagodzenie jej skutków.

1.2 Problematyka badania

Zakres prac badawczych odnosił się do zdiagnozowania następujących problemów:

- ✓ **Przemocy domowej** - w polskim porządku prawnym charakterystykę i definicję zjawiska przemocy domowej zawiera Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. *„O przeciwdziałaniu przemocy domowej”*². Wskazano w niej, iż przez przemoc domową należy rozumieć jako *„jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej”*. Podobną charakterystykę tego zjawiska zawarto w Kodeksie Karnym (art. 207 K.K.), w którym istnieje pojęcie *„znęcania się”* fizycznego lub psychicznego nad osobą najbliższą lub nad *„inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy albo nad osobą nieporadną ze względu na jej wiek, stan psychiczny lub fizyczny”*³. Charakterystyczną cechą przemocy domowej jest wykorzystanie przez osoby stosujące przemoc, posiadanej siły i dominacji nad innymi członkami rodziny, w celu podporządkowania ich i zmuszenia do określonych zachowań. Z tego powodu osobami doznającymi przemocy są najczęściej osoby, które w strukturze danej rodziny są zależne od swych opiekunów lub bliskich.

² Ustawa z dnia 29 Lipca 2005 r. „O przeciwdziałaniu przemocy domowej”, (t.j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1249, z 2023 r. poz. 289, 535, 1606).

³ Art. 207 § 1 KK.

Przemoc domowa charakteryzuje się tym, że:

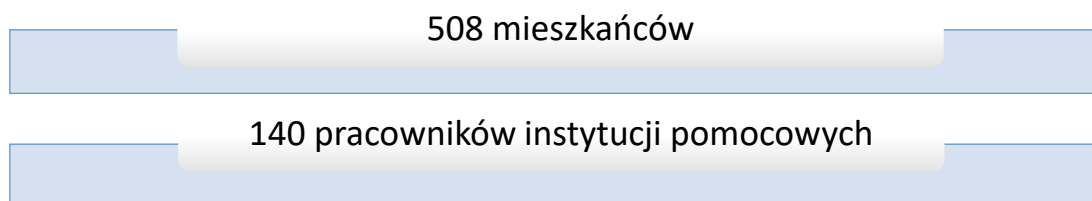
- Jest intencjonalna, tzn. jest zamierzonym, celowym działaniem człowieka,
 - Jest nakierowana na kontrolowanie i podporządkowanie osoby doznającej przemocy,
 - Odbywa się w warunkach nierównowagi sił – osoba stosująca przemoc ma i wykorzystuje przewagę nad osobą doznającą przemocy,
 - Prowadzi do naruszenia podstawowych praw i wolności osoby doznającej przemocy.
- ✓ **Przemocy rówieśniczej (agresja i przemoc w szkole)** - „wszelkie nieprzypadkowe akty godzące w wolność osobistą jednostek lub przyczyniające się do fizycznej, a także psychicznej szkody osoby, wykraczające poza społeczne zasady wzajemnych relacji”⁴. Coraz powszechniejszym rodzajem agresji rówieśniczej jest dręczenie jednych uczniów przez drugich, które często ma miejsce także w środowisku wirtualnym (cyberprzemoc). Przemoc rówieśnicza może przybierać formę przemocy bezpośredniej oraz pośredniej. Osobą, która stosuje przemoc rówieśniczą może być pojedyncza osoba lub grupa.

⁴ I. Pospieszyl, „Patologie społeczne”, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2008.

2. METODOLOGIA BADANIA

2.1 Opis metody i próby badawczej

Główny cel badania stanowiło zdiagnozowanie skali problemu przemocy na terenie Powiatu kutnowskiego. Obszary dotyczące ogólnej wiedzy i opinii mieszkańców (w tym pracowników instytucji pomocowych), ich doświadczeń osobistych oraz postrzegania zjawiska przemocy w najbliższym otoczeniu zostały przeanalizowane za pomocą badania ankietowego, przeprowadzonego na próbie badawczej, która została przedstawiona poniżej:

Rysunek 1. Schemat próby badawczej.

Istotą badania było poznanie opinii oraz postaw względem problemu przemocowego oraz oszacowanie skali zjawiska. W tym celu zdecydowano się na przeprowadzenie badań wśród mieszkańców (w tym pracowników instytucji pomocowych). W badaniach zastosowano triangulację technik badawczych. Koncepcja badania uwzględniła zapewnienie trafności i rzetelności planowanych działań. Wiązała się z tym przede wszystkim triangulacja źródeł danych, polegająca na zastosowaniu kilku technik analitycznych.

Diagnozę zjawiska przemocy na terenie Powiatu kutnowskiego rozpoczęto od przeprowadzenia badań wśród mieszkańców (w tym pracowników instytucji pomocowych). Zostały one wykonane zgodnie z metodologią ilościową, za pomocą metody CAWI (badanie ankietowe za pomocą ankiety internetowej).

2.2 Narzędzia badawcze

Kwestionariusz ankiety opracowanej na potrzeby niniejszej diagnozy można podzielić na 3 części:

- 1. Część adresowo-tytułową** - została umieszczona na pierwszej stronie ankiety, gdzie wyszczególnione są takie kwestie jak: nazwa ośrodka badawczego, tytuł kwestionariusza oraz szczegółowe instrukcje dla respondenta.
- 2. Część merytoryczną** - zawarte są w niej pytania dotyczące badanych zagadnień.
- 3. Część metryczkową** - zawarte są w niej dane dotyczące respondenta. Są to np. płeć, wykształcenie, stan cywilny, przedział wiekowy lub miejsce zamieszkania. Informacje te pozwalają na korelacje z innymi pytaniami zawartymi w ankiecie.

Kwestionariusz ankiety użyty do zebrania danych miał podobną konstrukcję niezależnie od badanej grupy. Składał się z pytań zamkniętych jednego lub wielokrotnego wyboru. Ze względu na specyfikę poszczególnych grup dokonano spersonalizowania pytań, dostosowując ich charakter do profilu respondenta. Wyniki przedstawione w raporcie mają charakter procentowy.

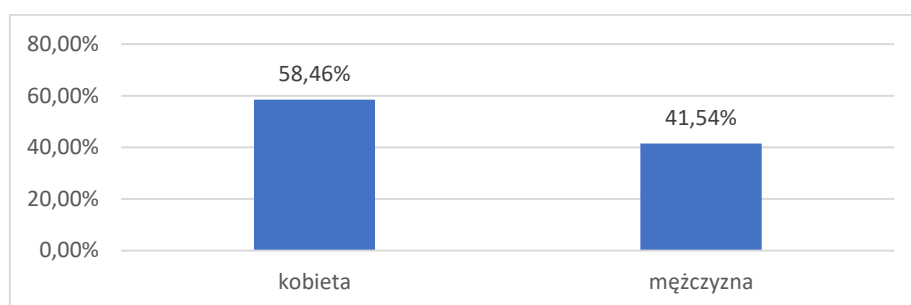
Ewentualne dysproporcje związane są z zaokrągleniem do liczb całkowitych (maksymalnie +/- 1%).

3. BADANIE MIESZKAŃCÓW POWIATU KUTNOWSKIEGO

Przeprowadzone wśród mieszkańców badania ankietowe dotyczyły przede wszystkim ich ogólnej wiedzy i opinii na temat zjawiska przemocy oraz spostrzeżeń wpływających z obserwacji najbliższego otoczenia.

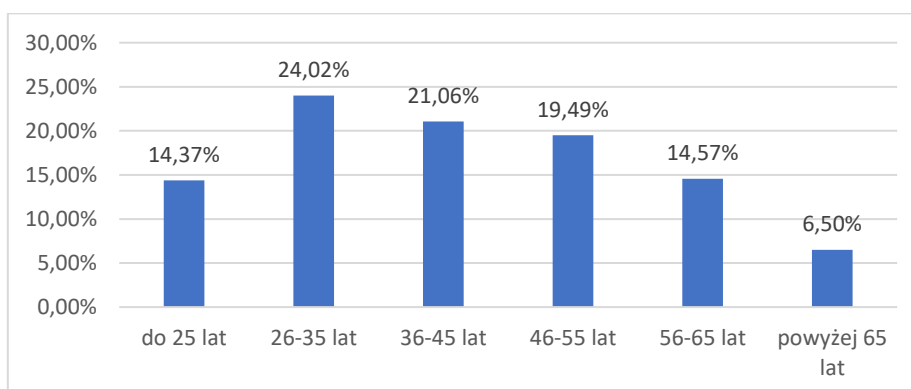
3.1 Struktura badanej próby

W badaniu diagnozującym problem przemocy na terenie Powiatu kutnowskiego wzięło udział 508 mieszkańców. 58,46% badanej próby stanowiły kobiety, zaś 41,54% mężczyźni.

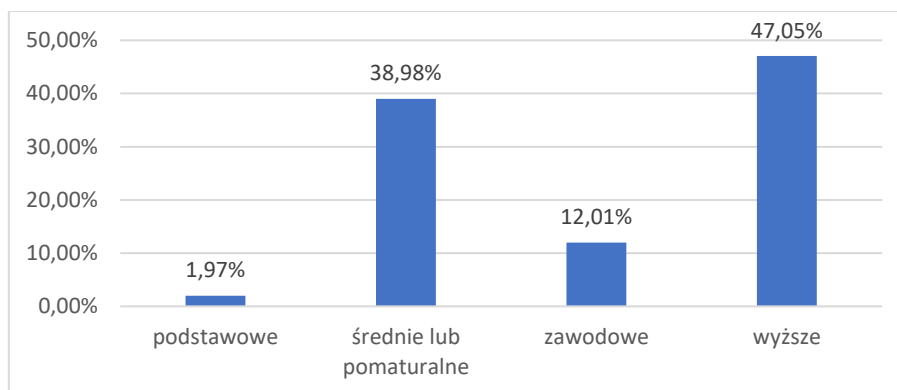
Wykres. 1 Płeć.

Przedziały wiekowe respondentów: do 25 roku życia (14,37%), 26-35 lat (24,02%), 36-45 lat (21,06%), 46-55 lat (19,49%), 56-65 lat (14,57%) oraz powyżej 65 lat (6,50%).

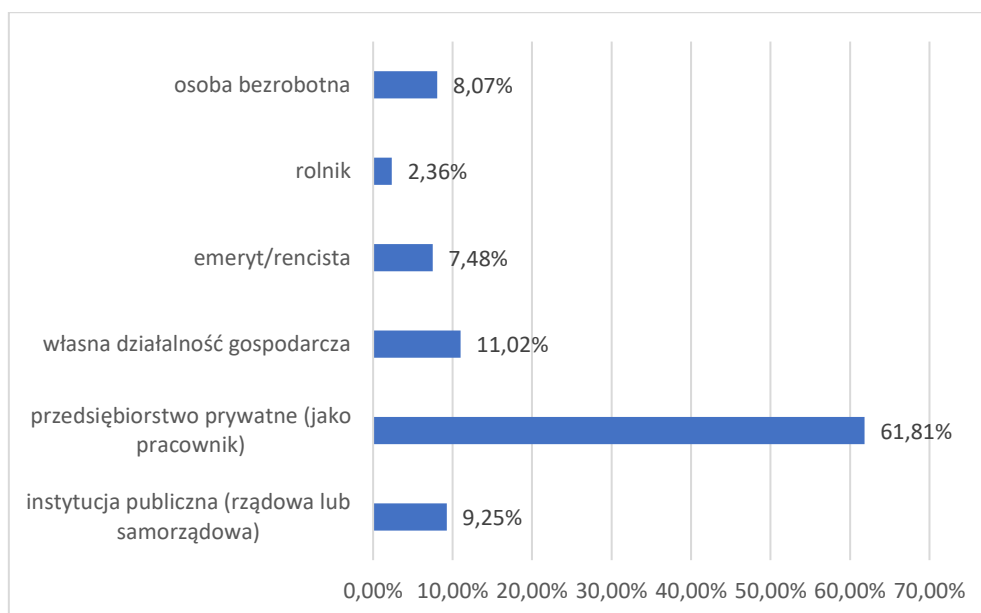
Wykres. 2 Wiek.

Największą grupę badanych stanowiły osoby z wykształceniem wyższym – 47,05% oraz średnim lub pomaturalnym – 38,98%. Natomiast 12,01% ankietowanych posiadało wykształcenie zawodowe, zaś wykształcenie podstawowe posiadało 1,97% respondentów.

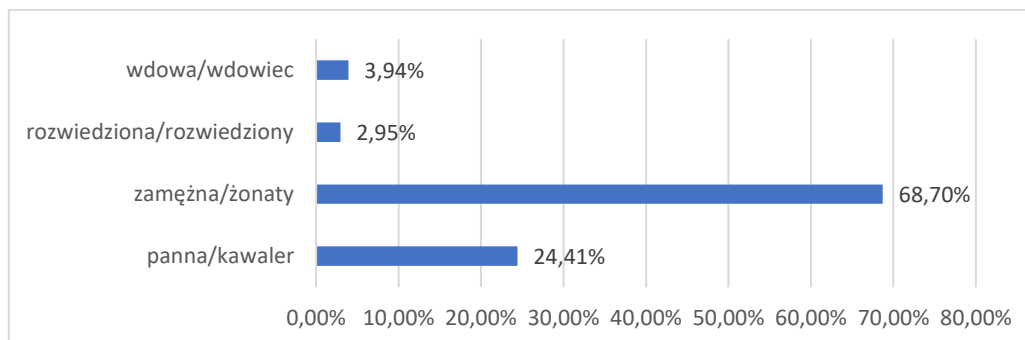
Wykres. 3 Wykształcenie.

Ponad połowa respondentów to osoby zatrudnione w prywatnych przedsiębiorstwach – taką odpowiedź wskazało 61,81% ankietowanych. Natomiast 11,02% osób biorących udział w badaniu prowadzi własną działalność gospodarczą, 9,25% osób pracuje w instytucjach publicznych. 8,07% próby stanowiły osoby bezrobotne, 7,48% badanych to emeryci/renciści, a 2,36% - rolnicy.

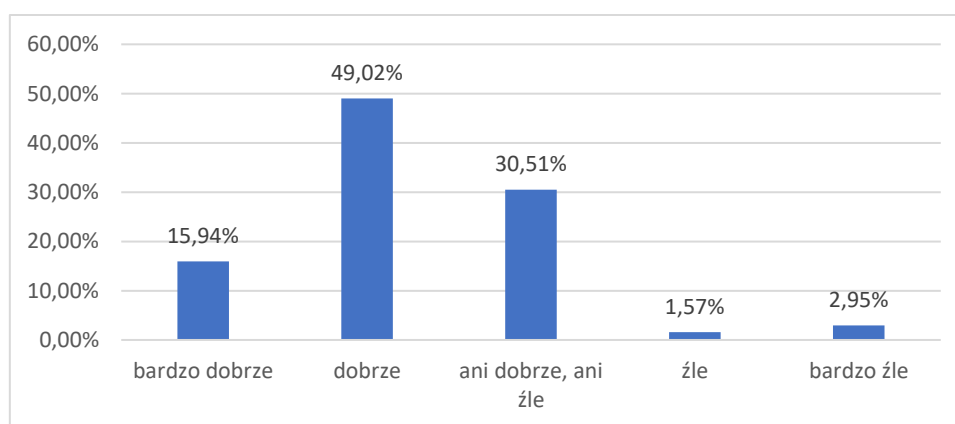
Wykres. 4 Miejsce zatrudnienia.

Największą część próby stanowiły osoby zamężne/żonate (68,70%) oraz panny/kawalerowie (24,41%). Ponadto 3,94% próby stanowiły wdowy/wdowcy, zaś 2,95% to osoby rozwiedzione.

Wykres. 5 Stan cywilny.

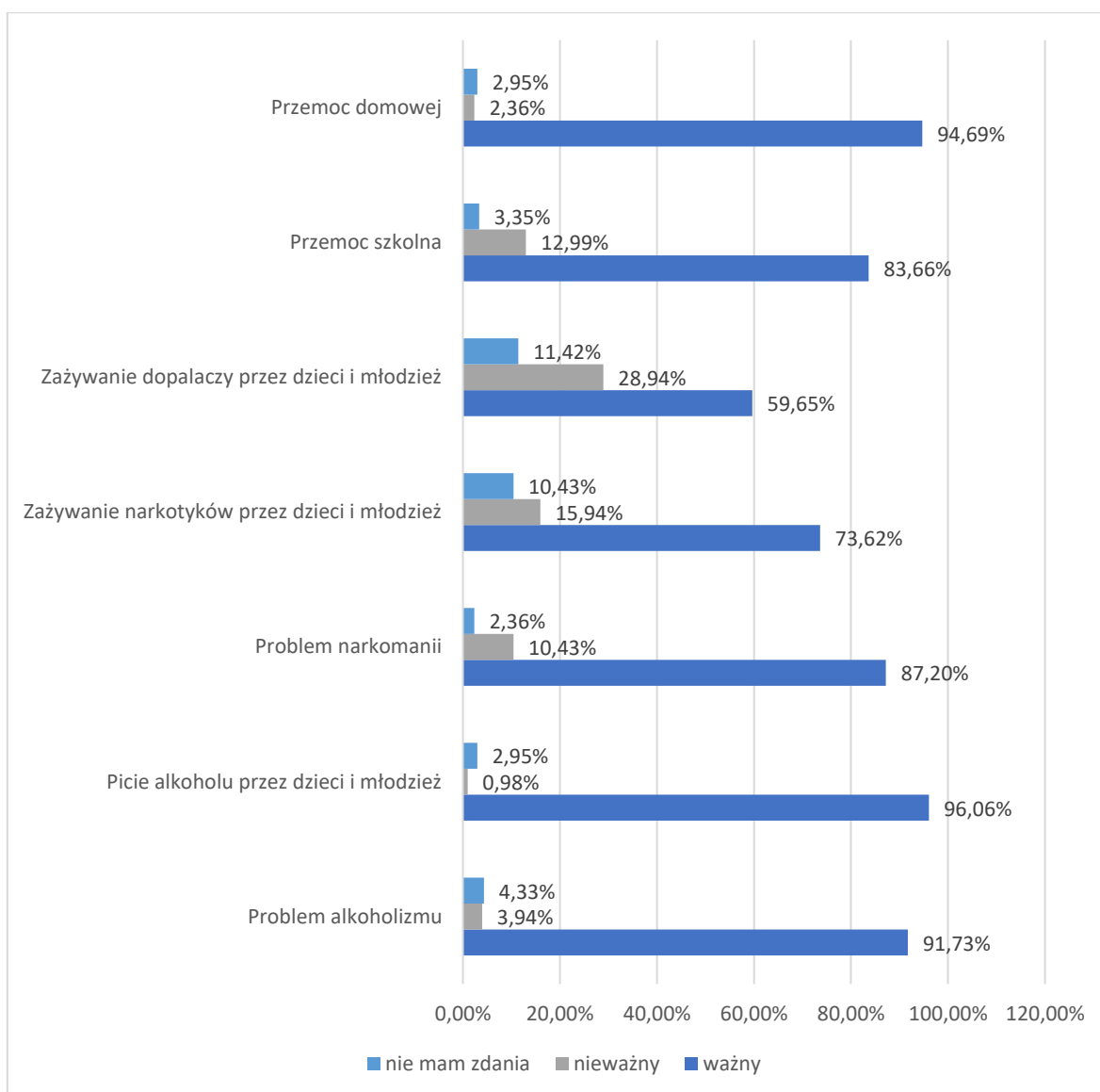
Respondentów poproszono również o określenie swojej obecnej sytuacji życiowej. Niemal połowa badanych mieszkańców oceniła swoją sytuację materialną jako dobrą (49,02%). 15,94% osób przyznało, iż znajduje się w bardzo dobrej sytuacji materialnej, zaś „ani dobrze, ani źle” oceniło swoją sytuację 30,51% ankietowanych. Swoją sytuację materialną jako bardzo złą oceniło 2,95% respondentów, a jako bardzo złą – 1,57% badanych.

Wykres. 6 Jak ocenia Pan/i swoją sytuację materialną?

3.2 Postrzeganie wybranych problemów społecznych

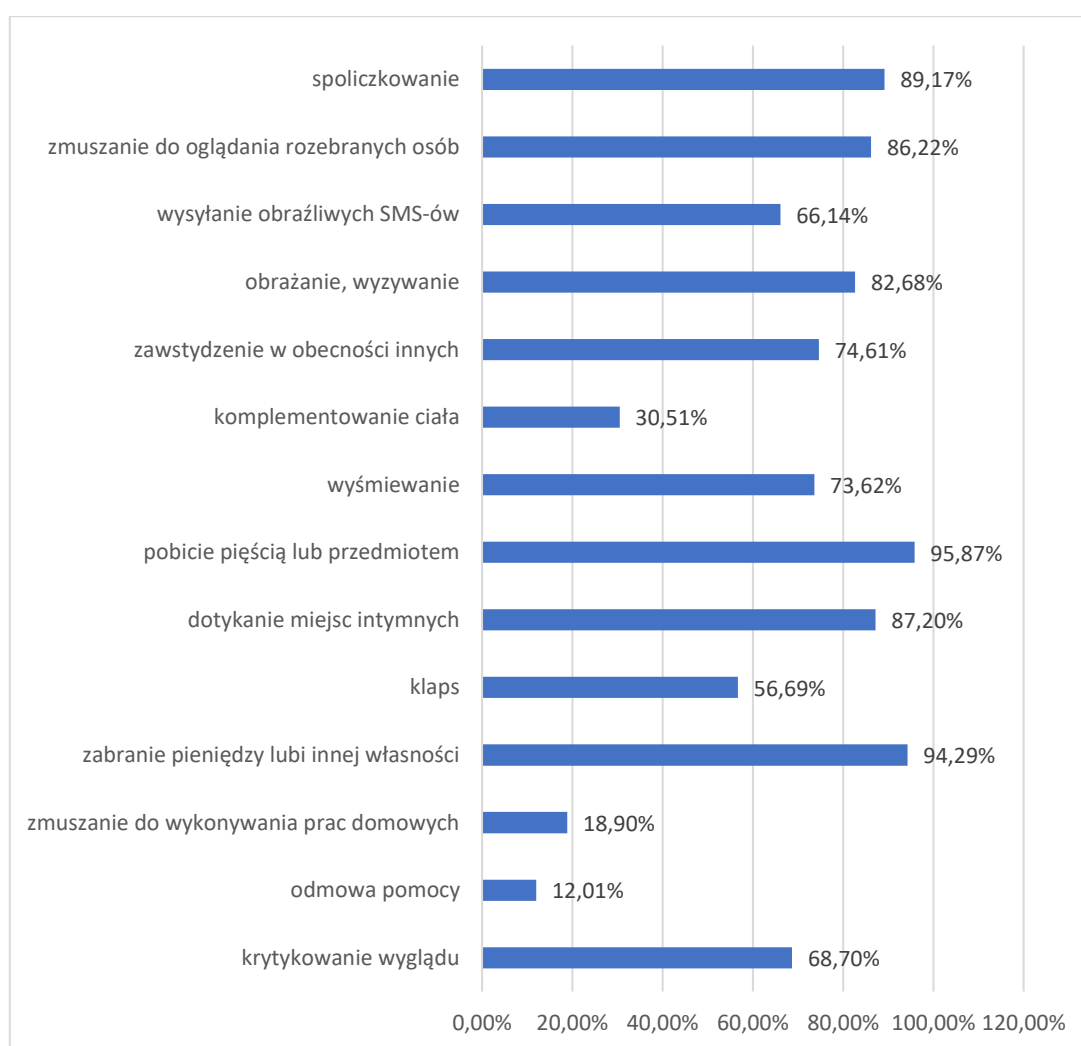
Respondenci mieli ustosunkować się do wybranych kwestii poprzez ocenę ich ważności. W ankiecie wyjaśniono, że problem ważny istnieje i wymaga wzmoczonych działań ze strony odpowiednich instytucji, problem nieważny nie wymaga podejmowania działań. Najistotniejszymi problemami dla badanych wydają się być: picia alkoholu przez dzieci i młodzież (96,06%), problem przemocy domowej (94,69%), problem alkoholizmu (91,73%), problem narkomanii (87,20%), czy też problem przemocy szkolnej (83,66%).

Wykres. 7 Jak ocenia Pan/i istotność wymienionych problemów społecznych w swoim miejscu zamieszkania? Problem ważny istnieje i wymaga wzmoczonych działań ze strony odpowiednich instytucji, problem nieważny nie istnieje i nie wymaga podejmowania działań. Można wybrać jedną odpowiedź przy każdym z 7 zagadnień.

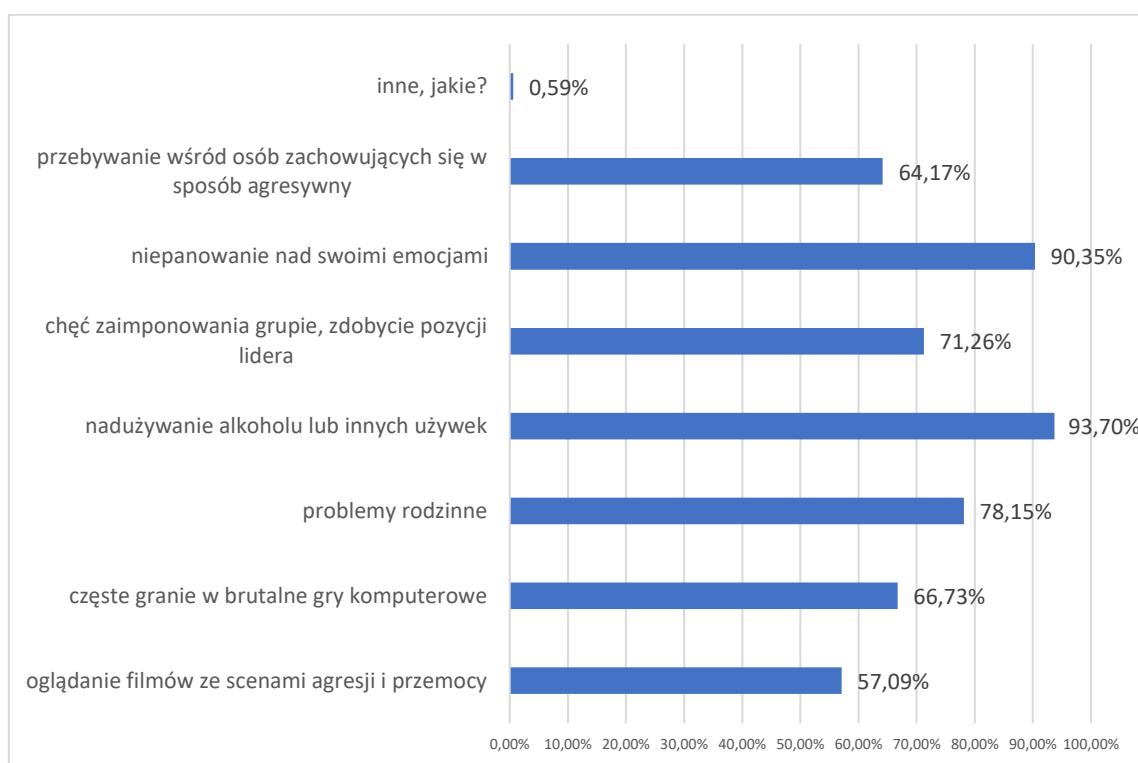
3.3 Wiedza dotycząca zjawiska przemocy

Mieszkańców poproszono, aby wskazali te sytuacje, które ich zdaniem można nazwać aktem przemocy. Najbardziej jednoznacznie uznawanym aktem przemocy jest pobicie pięścią lub przedmiotem, które za akt przemocy uznało aż 95,87% badanych. Następnie mieszkańcy wskazują na zabranie pieniędzy lub innej własności (94,29%), dotykanie miejsc intymnych (87,20%), spoliczkowanie (89,17%), obrażanie i wyzywanie (82,68%), czy też zmuszanie do oglądania rozebranych osób (86,22%).

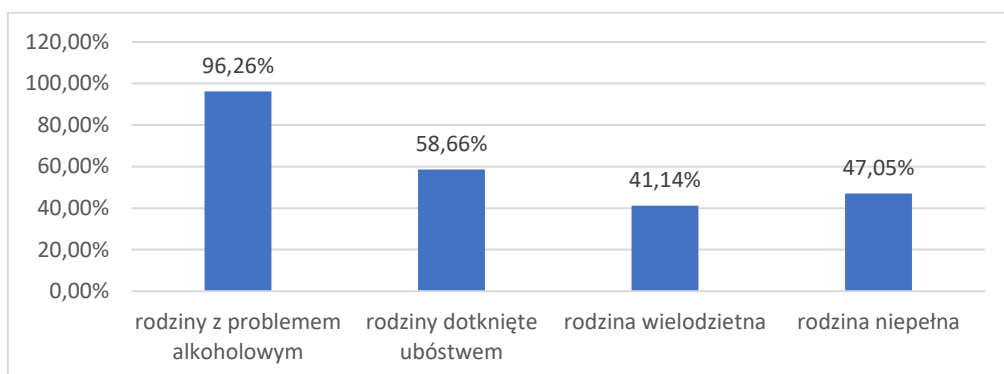
Wykres. 8 Które z wymienionych sytuacji są Pana/i zdaniem aktem przemocy? Możesz zaznaczyć kilka odpowiedzi.

Następnie ankietowanym zadano pytanie pt.: „Jakie mogą być Pana/i zdaniem przyczyny przemocy?”. Zdaniem respondentów przyczyny przemocy mogą mieć różnorodne źródła. Najczęściej wymienianymi czynnikami są nadużywanie alkoholu lub innych używek (93,70%), niepanowanie nad swoimi emocjami (90,35%) oraz problemy rodzinne (78,15%). Ponadto, istotną rolę przypisuje się oglądaniu filmów ze scenami agresji i przemocy (57,09%), częstemu graniu w brutalne gry komputerowe (66,73%), chęci zaimponowania grupie, zdobycia pozycji lidera (71,26%) oraz przebywaniu wśród osób zachowujących się agresywnie (64,17%). Dodatkowo w odpowiedzi „inne, jakie?” (0,59%) mieszkańcy napisali: „wychowanie, charakter”, „przemoc psychiczna”, a także „chęć podniesienia swojego poczucia wartości, strach, lek”. Te wyniki sugerują, że przyczyny przemocy mogą być wieloaspektowe i obejmować zarówno czynniki osobiste, jak i społeczne.

Wykres. 9 Jakieg mogą być Pana/i zdaniem przyczyny przemocy? Można zaznaczyć kilka odpowiedzi.

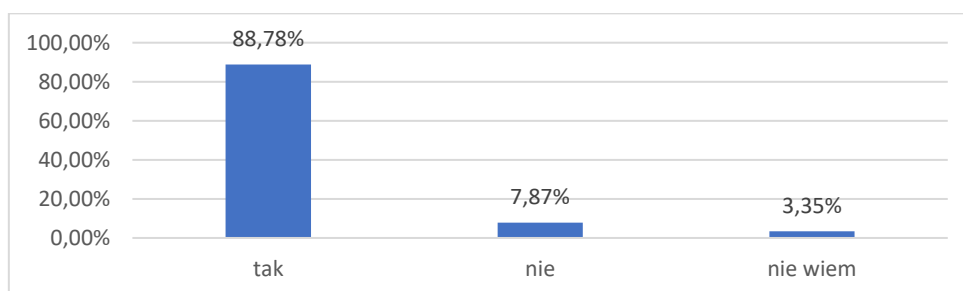
Opinie respondentów wskazują, że najbardziej zagrożone przemocą domową są rodziny z problemem alkoholowym, co zdaniem aż 96,26% badanych stanowi najpoważniejszy czynnik ryzyka. Rodziny dotknięte ubóstwem są również uważane za narażone na przemoc domową, choć zdecydowanie w mniejszym stopniu (58,66%). W przypadku rodzin niepełnych i wielodzietnych, odpowiednio 47,05% i 41,14% respondentów uważa, że są one zagrożone przemocą domową.

Wykres. 10 Które, Pana/i zdaniem rodziny są najbardziej zagrożone zjawiskiem przemocy domowej?

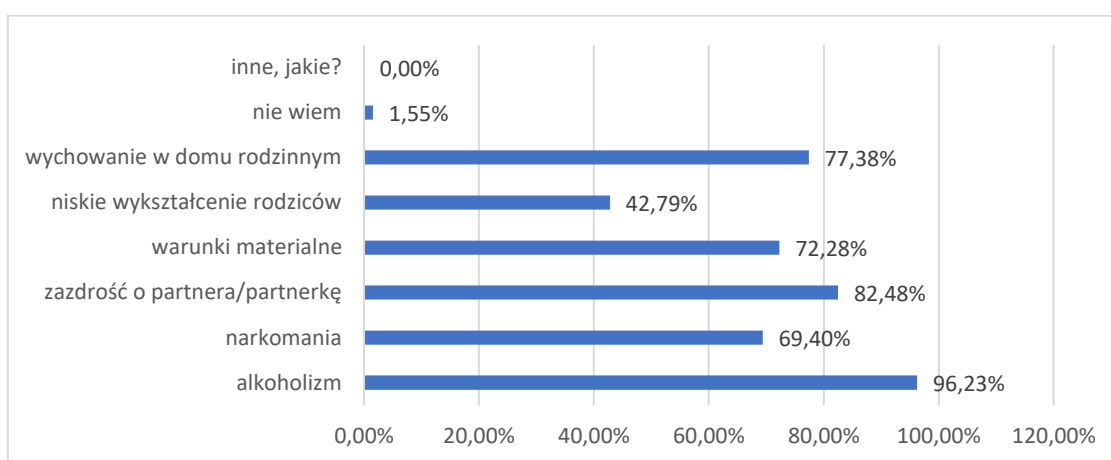
3.4 Przemoc domowa z perspektywy mieszkańców Powiatu kutnowskiego

Zdaniem 88,78% mieszkańców zjawisko przemocy domowej występuje i jest obecne w społeczności, co wskazuje na to, że problem przemocy domowej jest powszechnie rozpoznawany i uważany za istniejący. Jednak warto również zauważyć, że 3,35% respondentów wybrało odpowiedź „nie wiem”, co może sugerować, że niektórzy mieszkańcy mogą być mniej świadomi występowania tego problemu lub brakuje im informacji na ten temat, tylko 7,87% respondentów wybrało odpowiedź „nie”.

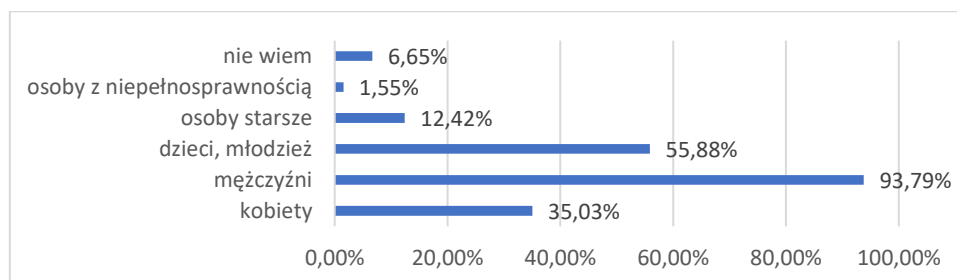
Wykres. 11 Jak Pan/i sądzi, czy w Pana/i miejscowości występuje zjawisko przemocy domowej?

Według respondentów, bezpośredni wpływ na przemoc domową w ich miejscowości mają różnorodne czynniki. Najczęściej wskazywanym czynnikiem jest alkoholizm (96,23%), co sugeruje, że nadużywanie alkoholu stanowi istotny problem w kontekście przemocy domowej. Ponadto, zazdrość o partnera/partnerkę (82,48%) oraz warunki materialne (72,28%) są również często wymieniane jako czynniki wpływające na występowanie przemocy domowej. W mniejszym stopniu wskazywane są narkomania (69,40%) oraz niskie wykształcenie rodziców (42,79%) jako bezpośrednie przyczyny przemocy domowej. Wskazuje to na złożoność problemu, który może być wynikiem interakcji wielu różnych czynników, zarówno osobistych, jak i społecznych.

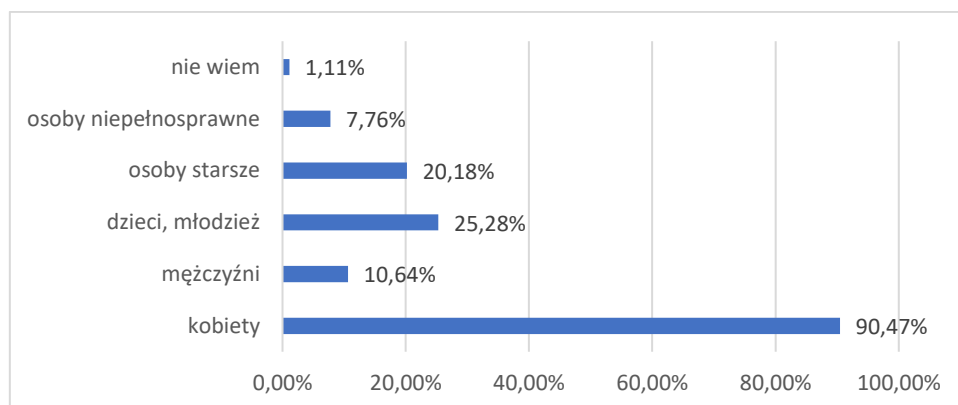
Wykres. 12 Co według Pana/i ma bezpośredni wpływ na przemoc domową w Pana/i miejscowości? Można wybrać kilka odpowiedzi.

Zdaniem respondentów, najczęściej sprawcami przemocy domowej są mężczyźni, co wskazuje aż 93,79% badanych. W mniejszym stopniu wskazywane są kobiety (35,03%), dzieci i młodzież (55,88%) oraz osoby starsze (12,42%). Jednocześnie niewielki odsetek respondentów nie był pewien, kto najczęściej jest sprawcą przemocy (6,65%), a 1,55% wskazuje na osoby z niepełnosprawnością. Te wyniki sugerują, że powszechne przekonanie wśród badanych jest związane z przewagą mężczyzn jako potencjalne osoby stosujące przemoc domową.

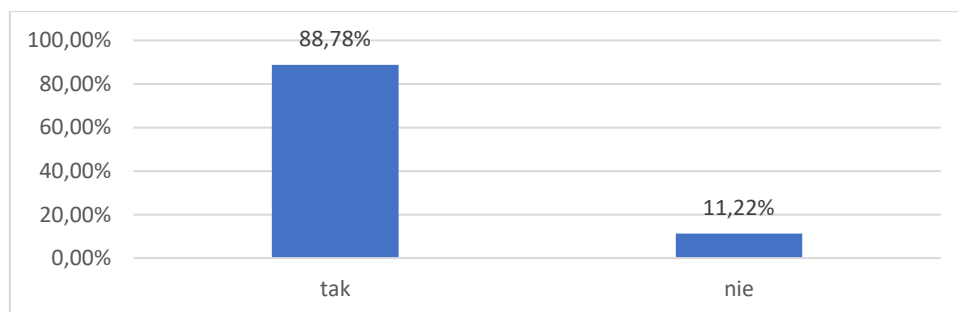
Wykres. 13 Kto według Pana/i jest najczęściej osobą stosującą przemoc domową w Pana/i otoczeniu?

Według uczestników ankiety, osobami, które najczęściej doświadczają przemocy domowej w ich miejscowości są kobiety, co wskazuje aż 90,47% badanych. W mniejszym stopniu wskazywane są dzieci i młodzież (25,28%), osoby starsze (20,18%), osoby niepełnosprawne (7,76%), a także mężczyźni (10,64%). Niewielki odsetek respondentów nie był pewien, kto najczęściej może być osobą doświadczającą przemocy domowej (1,11%). Te wyniki sugerują, że wśród badanych istnieje przekonanie o dominacji kobiet jako potencjalnych osób, które doświadczają przemocy domowej w danym obszarze.

Wykres. 14 Kto według Pana/i jest najczęściej osobą doświadczającą przemocy domowej w Pana/i miejscowości?

Mieszkańcy zostali zapytani, czy znają w swoim otoczeniu osobę, która doznaje przemocy domowej. Ponad połowa, a konkretnie 88,78% respondentów, odpowiedziała „tak”, co oznacza, że w ich otoczeniu są obecne osoby, które doświadczają przemocy domowej. Z drugiej strony, 11,22% ankietowanych odpowiedziało „nie”, co wskazuje, że nie znają osób w swoim najbliższym otoczeniu, które doświadczają przemocy w swoich domach. Przedstawione wyniki ukazują, że przemoc domowa jest obecna w społeczności i dotyka większości badanych mieszkańców.

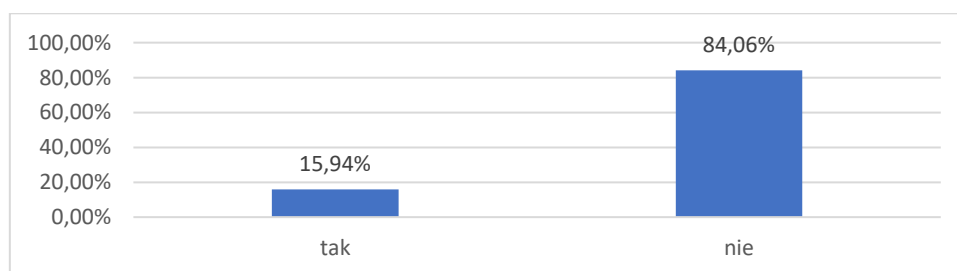
Wykres. 15 Czy zna Pan/i kogoś w swoim otoczeniu kto jest osobą doświadczającą przemocy w swoim domu?

W odpowiedzi na pytanie dotyczące relacji i klimatu wychowania w domu rodzinnym, największy odsetek respondentów (43,50%) opisuje atmosferę jako partnerski układ między rodzicami i dziećmi, charakteryzujący się życzliwą atmosferą. Kolejno 23,03% respondentów opisuje, że w ich domu panował luźny, swobodny styl wychowania, gdzie na dużo było pozwalane. W mniejszym stopniu wymieniane są sytuacje, w których panowały duże wymagania wobec dzieci, ale atmosfera była serdeczna (15,55%). Ponadto, 11,02% respondentów stwierdza, że w ich domu rodzinnym dochodziło do rękoczynów. Nieco mniejszy odsetek osób (10,04%) wskazuje na duże wymagania wobec dzieci wraz z oziębłą atmosferą. Dodatkowo niewielki odsetek respondentów nie był pewien, jakie relacje i klimat panowały w ich domu rodzinnym (4,92%), a w odpowiedzi „inne, jakie?” (0,20%) napisano: „alkoholizm taty, depresja mamy”. Te odpowiedzi ukazują zróżnicowanie doświadczeń wychowawczych wśród badanych.

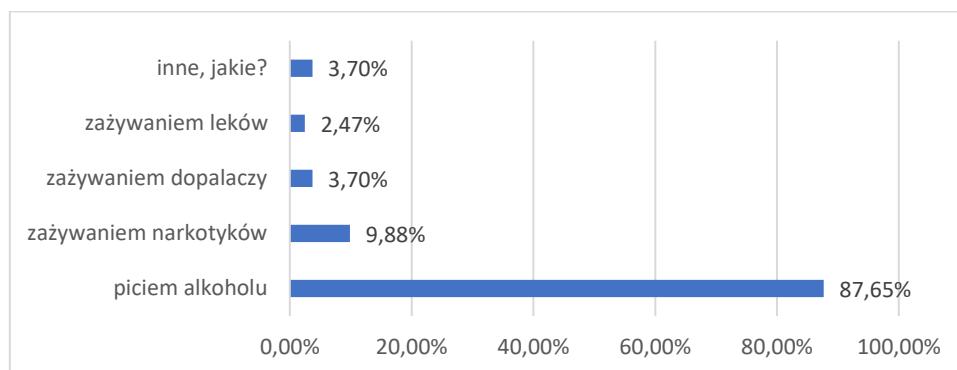
Wykres. 16 Proszę określić, jakie relacje i klimat wychowania panowały w Pana/i domu rodzinnym.

Mieszkańcy zostali zapytani, czy w ich domu/otoczeniu występuje problem przemocy. Zdecydowana większość osób – 84,06% odpowiedziało, że takie zjawisko nie występuje, jednak 15,94% zmaga się z tym problemem.

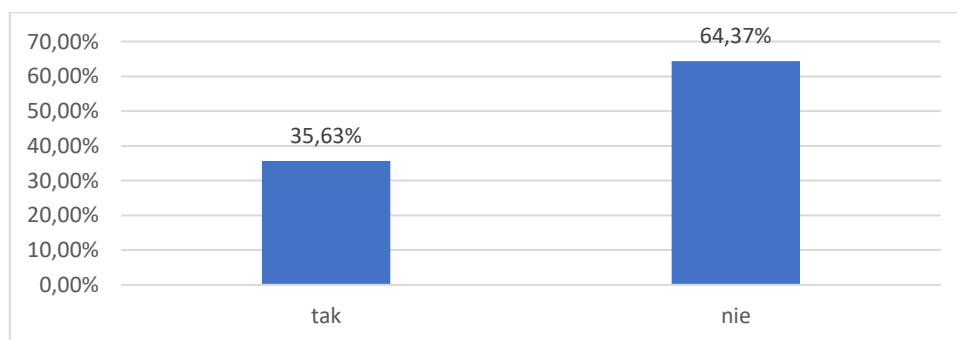
Wykres. 17 Czy w Pana/i domu/otoczeniu występuje problem przemocy?

Problem przemocy w domu lub otoczeniu, zdaniem badanych mieszkańców, jest związany przede wszystkim z piciem alkoholu (87,65%), zażywaniem narkotyków (9,88%), zażywaniem dopalaczy (3,70%), czy też zażywaniem leków (2,47%). W odpowiedzi „inne, jakie?” (3,70%), napisano: „trudne warunki materialne”, „problemami finansowymi, nieradzeniem sobie w sytuacjach kryzysowych”, a także „problemy psychiczne”.

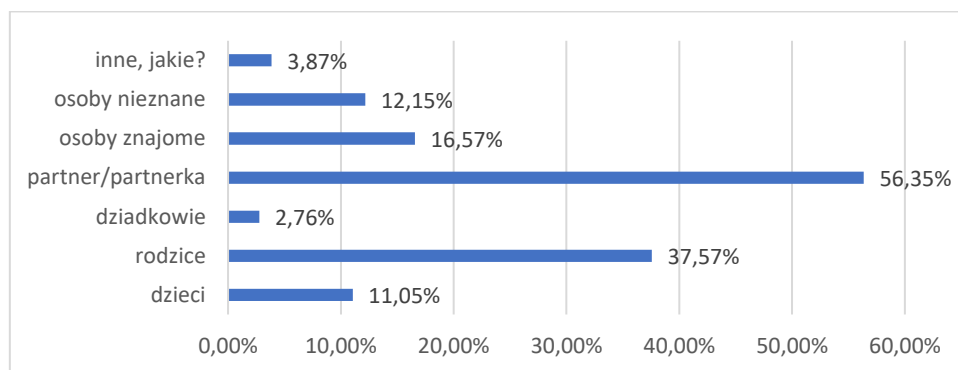
Wykres. 18 Czy problem przemocy w Pana/i domu/otoczeniu związany jest z.

Badanych mieszkańców zapytano, czy kiedykolwiek doświadczyli przemocy. Większość osób (64,37%) odpowiedziała, że nie doświadczyła nigdy przemocy, jednak 35,63% odpowiedziało pozytywnie na pytanie.

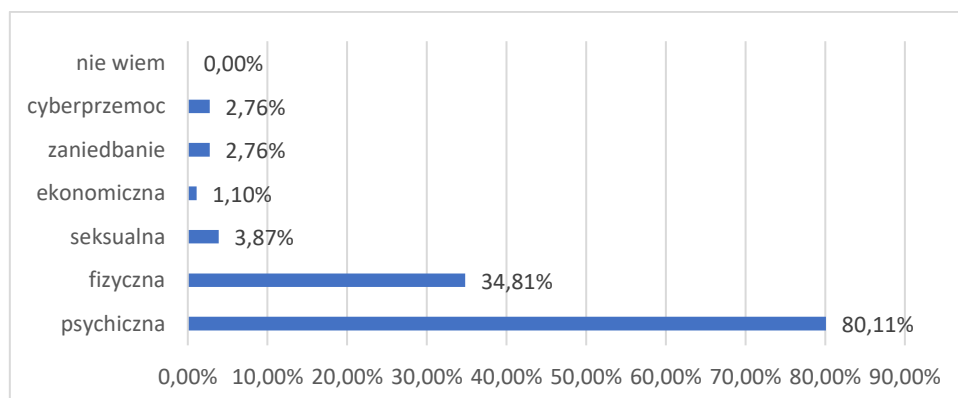
Wykres. 19 Czy był/a Pan/i kiedykolwiek osobą doznającą przemocy?

W oparciu o wyniki ankietowe, przemoc wobec badanych była stosowana przez różne osoby w badanej społeczności. Najwięcej odpowiedzi wskazuje na partnera/partnerkę (56,35%), rodziców (37,57%), osoby znajome (16,57%), osoby nieznane (12,15%), czy też dzieci (11,05%) i dziadków (2,76%). W odpowiedzi „inne, jakie?” (3,87%) napisano: „ojczym”, „koledzy ze szkoły”, a także „rodzeństwo”.

Wykres. 20 Kto stosował wobec Pana/i przemoc?

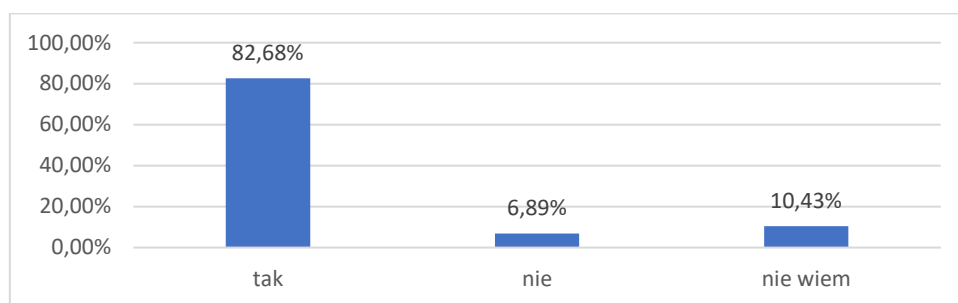
Wyniki ankietowe wskazują, że badani mieszkańcy doświadczyli różnych rodzajów przemocy, przy czym najczęstszą była przemoc psychiczna, doświadczona przez 80,11% respondentów, a następnie przemoc fizyczna, którą zgłosiło 34,81% badanych. Przemoc seksualna jest również obecna, choć stanowi mniejszy odsetek doświadczeń przemocy w tej społeczności – zgłosiło ją 3,87% badanych. Następnie cyberprzemoc oraz zaniedbanie zostało wskazane przez równo po 2,76% uczestników ankiety, a 1,10% osób doświadczyło przemocy ekonomicznej.

Wykres 21 Jakiego rodzaju przemocy Pan/i doznał/a? Można wybrać kilka odpowiedzi.

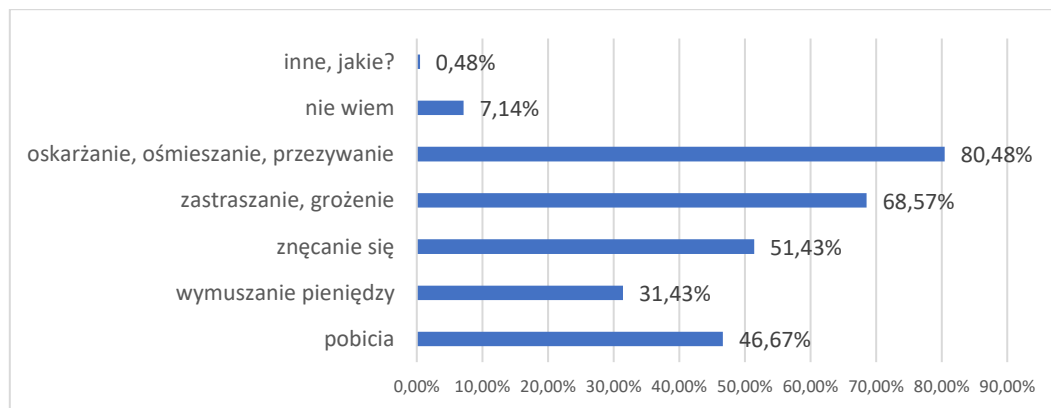
3.5 Przemoc rówieśnicza

Wśród respondentów istnieje świadomość występowania przemocy rówieśniczej w szkołach na terenie ich społeczności, co potwierdziło aż 82,68% mieszkańców. Mniejszy odsetek, 6,89% respondentów, uważa, że przemoc rówieśnicza nie ma miejsca w szkołach w ich miejscowości. Jednakże warto zaznaczyć, że 10,43% badanych wyraziło brak pewności lub nieświadomość, w kwestii przemocy rówieśniczej w szkołach, co może sugerować potrzebę większej informacji i świadomości na ten temat wśród mieszkańców.

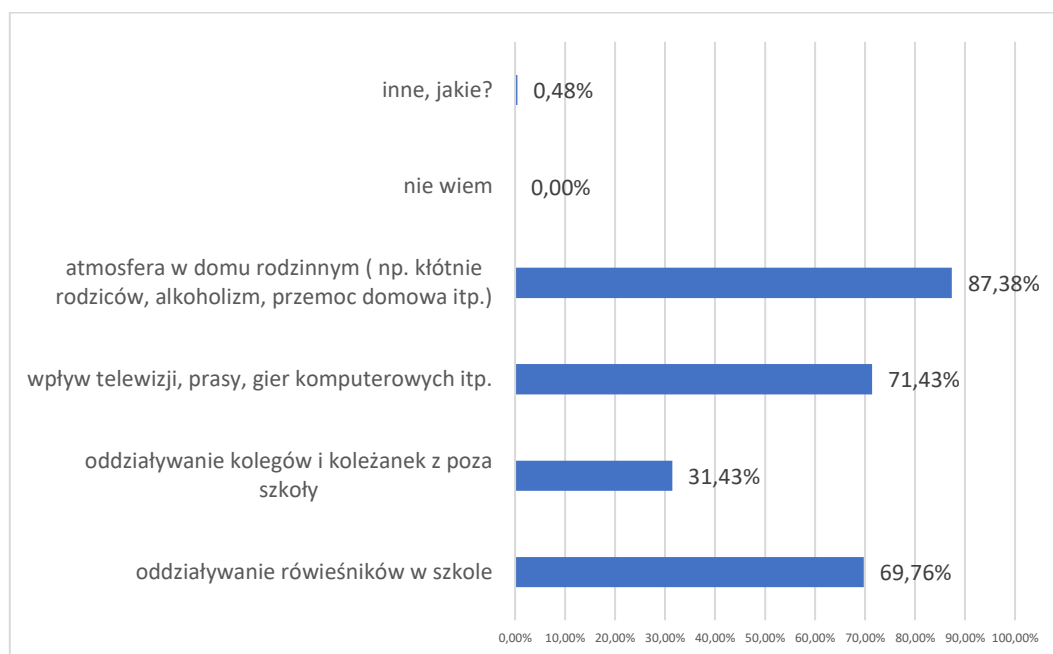
Wykres. 22 Czy według Pana/i dochodzi do przemocy rówieśniczej w szkołach, które są na terenie Pana/i miejscowości?

Badani mieszkańcy zgłaszają różne formy agresji i przemocy, które mają miejsce w szkołach. Według 80,48% respondentów, agresja manifestuje się poprzez oskarżanie, ośmieszanie i przezywanie. Ponadto, 68,57% badanych wskazuje, że agresja objawia się zastraszaniem i grożeniem, znęcanie się jest kolejnym rodzajem przemocy, zgłaszanym przez 51,43% respondentów. Kolejną formą przemocy w szkole, którą dostrzega aż 46,67% ankietowanych, są pobicia oraz wymuszenie pieniędzy, które wskazało 31,43%. Dodatkowo 5,88% badanych nie ma wiedzy na ten temat, a w odpowiedzi „inne, jakie?” (0,48%) napisano: „odtrącenie dziecka przez rówieśników”, a także „hejt w sieci, wykluczanie z grupy, bullying”.

Wykres. 23 Czy wie Pan/i w jakiej formie przejawia się agresja i przemoc w szkole?

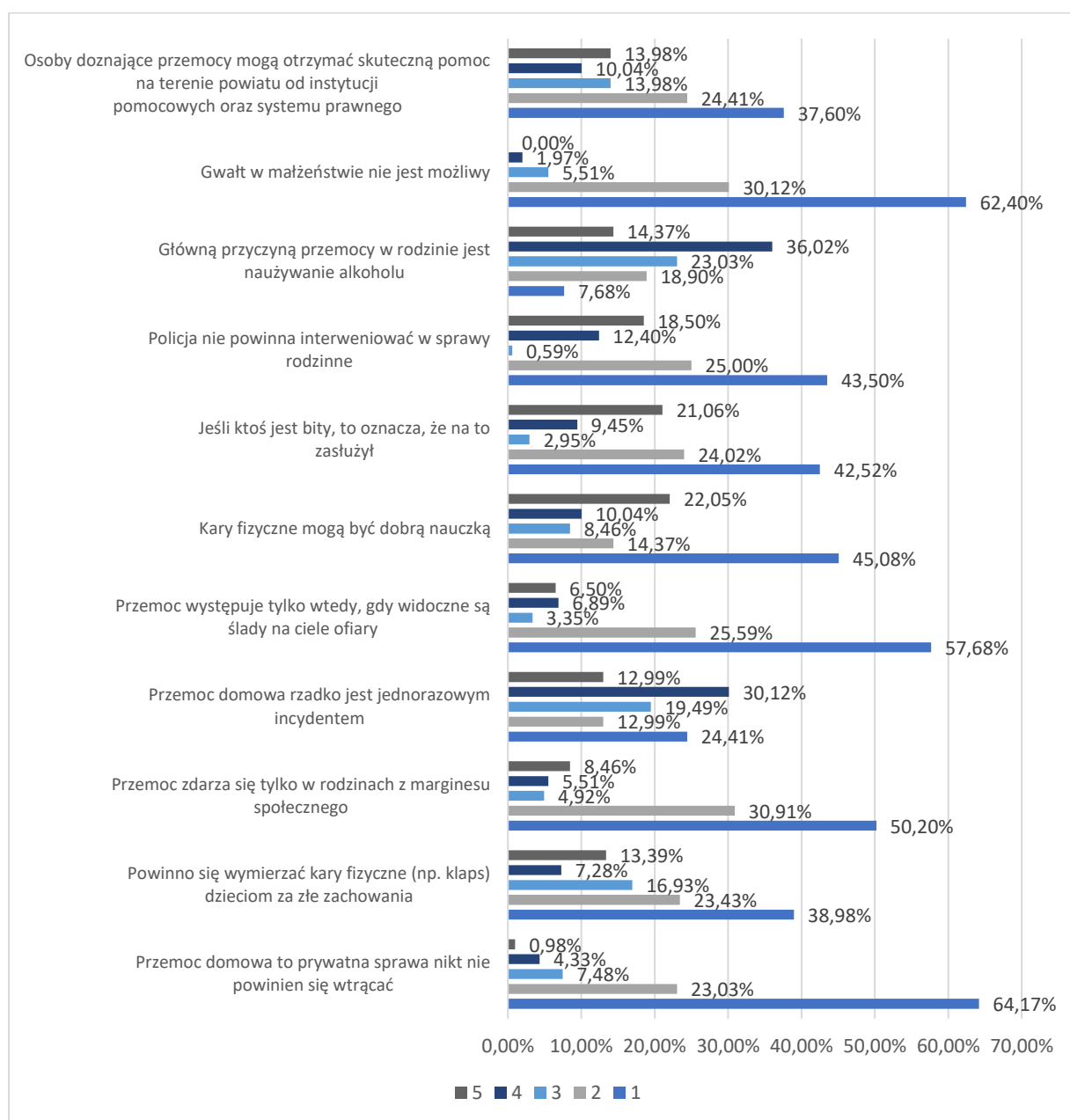
W opinii badanych, agresywne zachowanie uczniów w szkole jest wynikiem różnych czynników. Najważniejszym z nich jest atmosfera panująca w domu rodzinnym, w tym kłótnie rodziców, alkoholizm i przemoc domowa (87,38%), wpływ mediów, takich jak telewizja, prasa i gry komputerowe (71,43%), a także oddziaływanie rówieśników w szkole (69,76%). Dodatkowo 31,43% ankietowanych uważa, że oddziaływanie kolegów i koleżanek spoza szkoły może również wpływać na zachowanie uczniów. W odpowiedzi „inne, jakie?” (0,48%) napisano: „przyzwolenie nauczycieli na takie zachowania rówieśników udając, że nie widzi się problemu, wychowanie w domu, jeśli rodzic pozwala na takie zachowania wobec innych lub sam się tak zachowuje w stosunku do słabszych, chęć pokazania, że jest się lepszym od drugiej osoby”, a także „narkotyki”.

Wykres 24 Co zdaniem Pana/i jest przyczyną takiego zachowania uczniów? Można zaznaczyć kilka odpowiedzi.

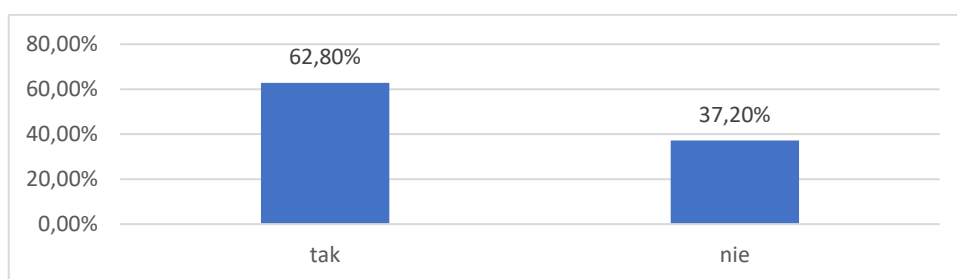
3.6 Bezpieczeństwo w najbliższym otoczeniu

Mieszkańców poproszono o określenie swojego zdania na temat pewnych stwierdzeń. 64,17% osób uważa, że przemoc domowa nie jest prywatną sprawą, następnie istnieje podział opinii w kwestii stosowania kar fizycznych wobec dzieci, przy czym 38,98% respondentów zdecydowanie nie popiera tej praktyki, a 23,43% nie jest do końca przeciwnych. Ponad połowa badanych (50,20%) nie zgadza się ze stwierdzeniem, że przemoc domowa występuje tylko w rodzinach z marginesu społecznego. Większość badanych (45,08%) uważa, że kary fizyczne nie są dobrą nauką, ale istnieje mniejszy odsetek (22,05%), który to w pełni popiera.

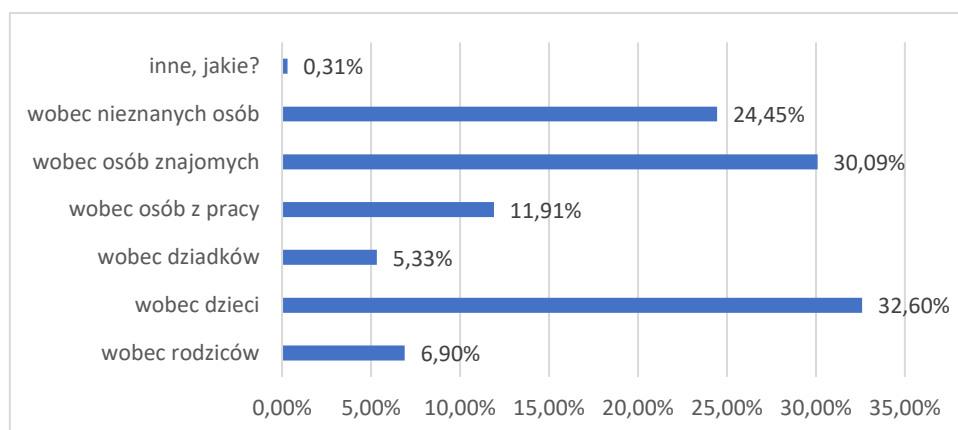
Wykres. 25 Proszę odpowiedzieć na ile zgadza się Pana/i z poniższym stwierdzeniem.

Mieszkańców zapytano, czy kiedykolwiek byli świadkiem przemocy. Większości uczestników ankiety (62,80%) przyznało, iż zdarzyła się taka sytuacja, a 37,20% ankietowanych nigdy nie miało do czynienia ze zdarzeniem, gdy ktoś stosował wobec innej osoby przemoc.

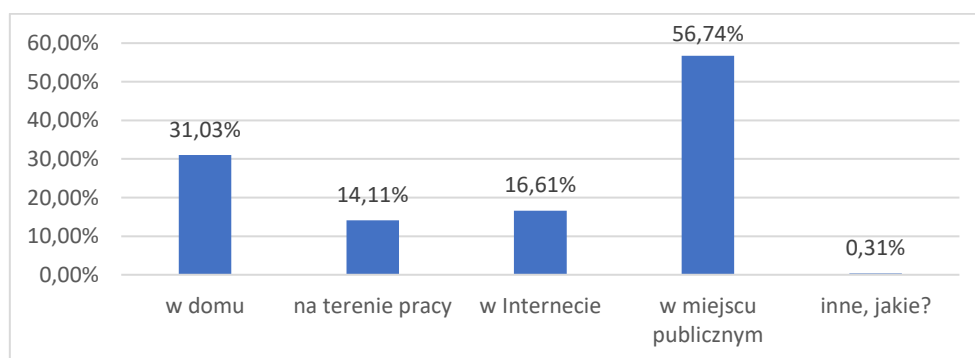
Wykres. 26 Czy był/a Pan/i kiedykolwiek świadkiem przemocy?

W opinii mieszkańców, którzy byli świadkami przemocy, była ona stosowana wobec różnych grup osób. Najczęściej była kierowana wobec dzieci (32,60%), osób znajomych (30,09%), czy też osób nieznanych (24,45%). Przemoc wobec osób z pracy również stanowi problem, gdyż dotyczyła 11,91% mieszkańców. Stosowanie przemocy wobec rodziców, a także wobec dziadków było zgłaszane przez odpowiednio 6,90% i 5,33% badanych. W odpowiedzi „inne, jakie?” (0,31%) napisano: „siostra”.

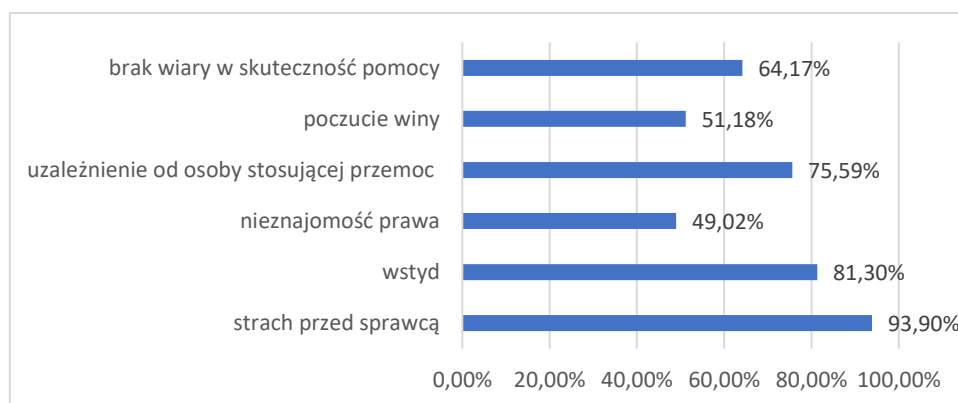
Wykres. 27 Wobec kogo przemoc była stosowana?

Zdaniem mieszkańców przemoc najczęściej stosowano w miejscu publicznym (56,74%) oraz w domu (31,03%). Ponadto, 16,16% respondentów było świadkami przemocy w Internecie, a 14,11% - na terenie pracy. W odpowiedzi „inne, jakie?” (0,31%) napisano: „w szkole”.

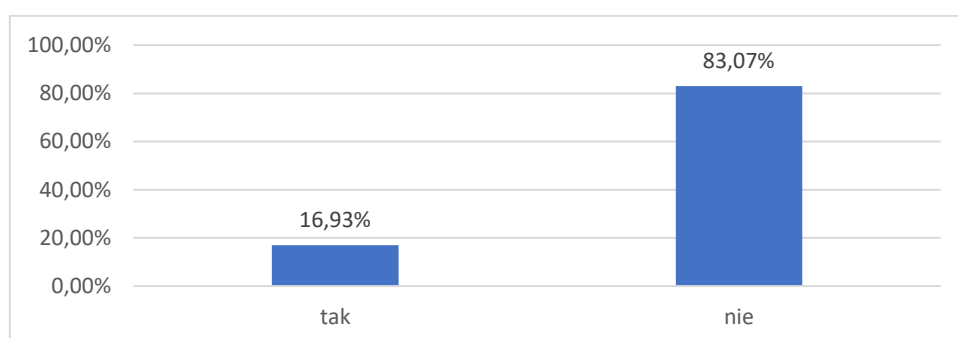
Wykres. 28 Gdzie akt przemocy, którego był Pan/ni świadkiem miał miejsce? Można wybrać kilka odpowiedzi.

W opinii mieszkańców istnieje kilka czynników, które mogą powstrzymać osobę doznającą przemocy przed szukaniem pomocy. Badani najczęściej wskazywali, że strach przed osobą stosującą przemoc jest uważany za główny czynnik, który może powstrzymać osoby doznające przemocy (93,90%). Następnie mieszkańcy zaznaczali: wstyd (81,30%), uzależnienie od osoby stosującej przemoc (75,59%), brak wiary w skuteczność pomocy (64,17%), poczucie winy (51,18%), czy też nieznajomość prawa (49,02%).

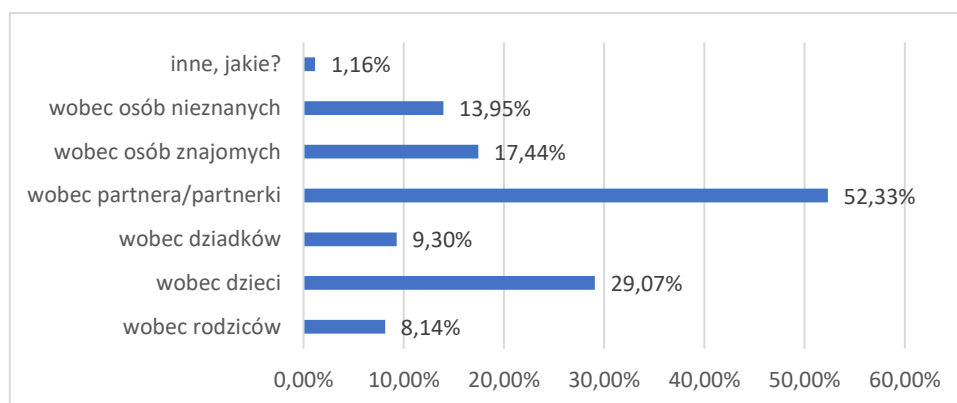
Wykres. 29 Co może powstrzymać Pana/i zdaniem osobę doznającą przemoc przed szukaniem pomocy?

Mieszkańców zapytano, czy zdarzyło im się kiedykolwiek stosować przemoc. Odpowiedzi badanych wskazują, że tylko 16,93% respondentów przyznało się do bycia osobą stosującą przemoc, podczas gdy 83,07% odpowiedziało, że nigdy im się to nie zdarzyło.

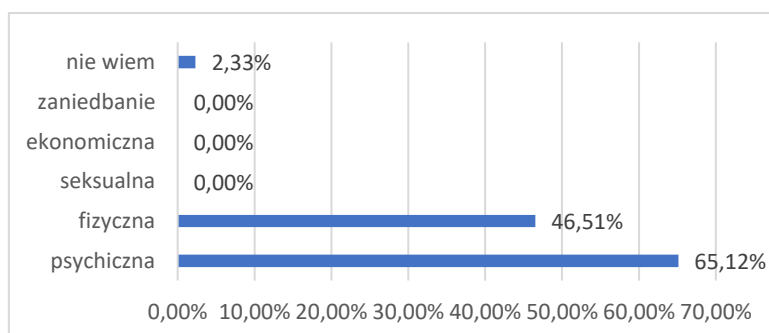
Wykres. 30 Czy zdarzyło się Panu/i być kiedykolwiek osobą stosującą przemoc?

Respondenci zgłosili różne grupy osób, wobec których zdarzyło się im stosować przemoc. Najwięcej badanych przyznało się do stosowania przemocy wobec partnera/partnerki (52,33%) oraz wobec dzieci (29,07%). Następnie mieszkańcy wskazywali na: osoby znajome (17,44%), osoby nieznajome (13,95%), dziadków (9,30%), a także rodziców (8,14%). W odpowiedzi „inne, jakie?” (1,16%) napisano: „rodzeństwo”.

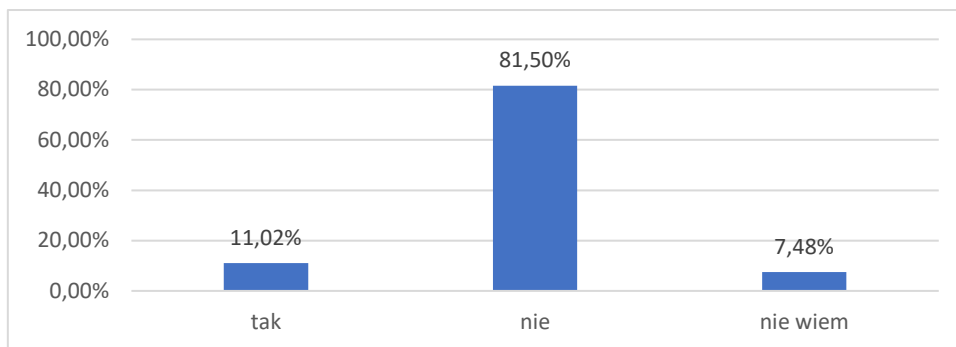
Wykres. 31 Wobec kogo zdarzyło się Panu/i stosować przemoc?

Badani, którzy przyznali się do stosowania przemocy, zgłosili, iż stosowali różne rodzaje przemocy. Najczęściej była to przemoc psychiczna, wskazana przez 65,12% badanych, a także przemoc fizyczna, która wystąpiła u 46,51% respondentów. Niektórzy z uczestników badania wybierali odpowiedź „nie wiem” (2,33%).

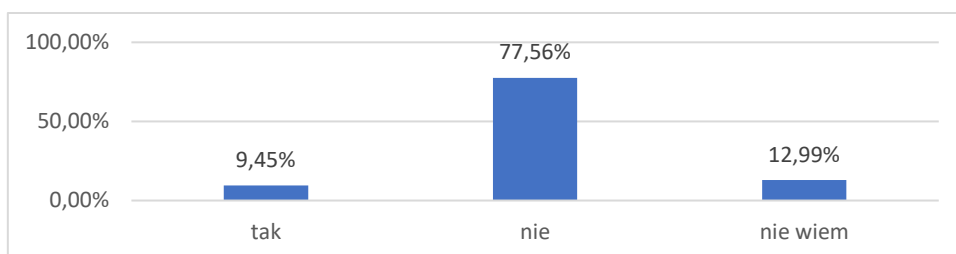
Wykres. 32 Jakiego rodzaju przemoc Pan/i stosował/a? Można wybrać kilka odpowiedzi.

Mieszkańców zapytano, czy ich zdaniem istnieją okoliczności usprawiedliwiające stosowanie przemocy. Wyniki ankiety sugerują, że większość badanych osób (81,50%) uważa, iż nie ma okoliczności usprawiedliwiających stosowanie przemocy. Jednak 11,02% respondentów uważa, że istnieją okoliczności usprawiedliwiające stosowanie przemocy, a kolejne 7,48% nie jest pewnych lub nie ma zdania na ten temat.

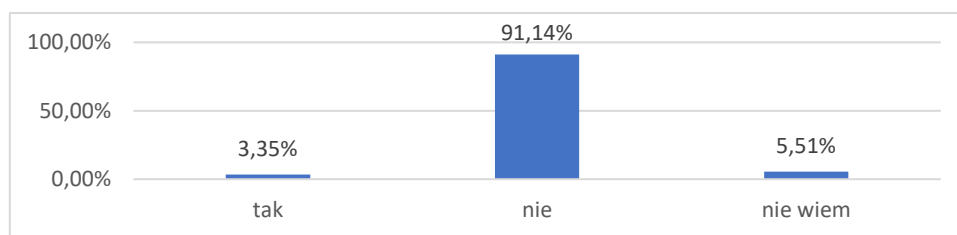
Wykres. 33 Czy Pana/i zdaniem istnieją okoliczności usprawiedliwiające stosowanie przemocy?

Większość ankietowanych (77,56%) uważa, że stosowanie kar fizycznych w stosunku do dzieci nie jest dobrą metodą wychowawczą. Jednak 9,45% respondentów twierdzi, iż taka praktyka może być skutecznym narzędziem wychowawczym. Kolejne 12,99% osób nie jest pewnych lub nie ma zdania na ten temat.

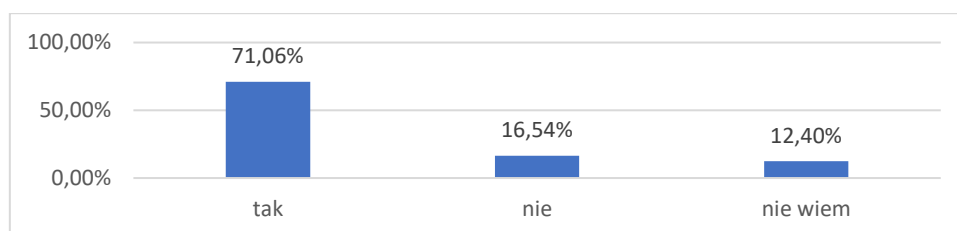
Wykres. 34 Czy Pana/i zdaniem stosowanie kar fizycznych w stosunku do dzieci jest dobrą metodą wychowawczą?

Większość respondentów (91,14%) uważa, że nie istnieją okoliczności usprawiedliwiające stosowanie przemocy wobec partnera. Jednak 3,35% osób uważa, że istnieją pewne sytuacje, które mogą usprawiedliwiać takie zachowanie, a 5,51% nie posiada wiedzy na ten temat.

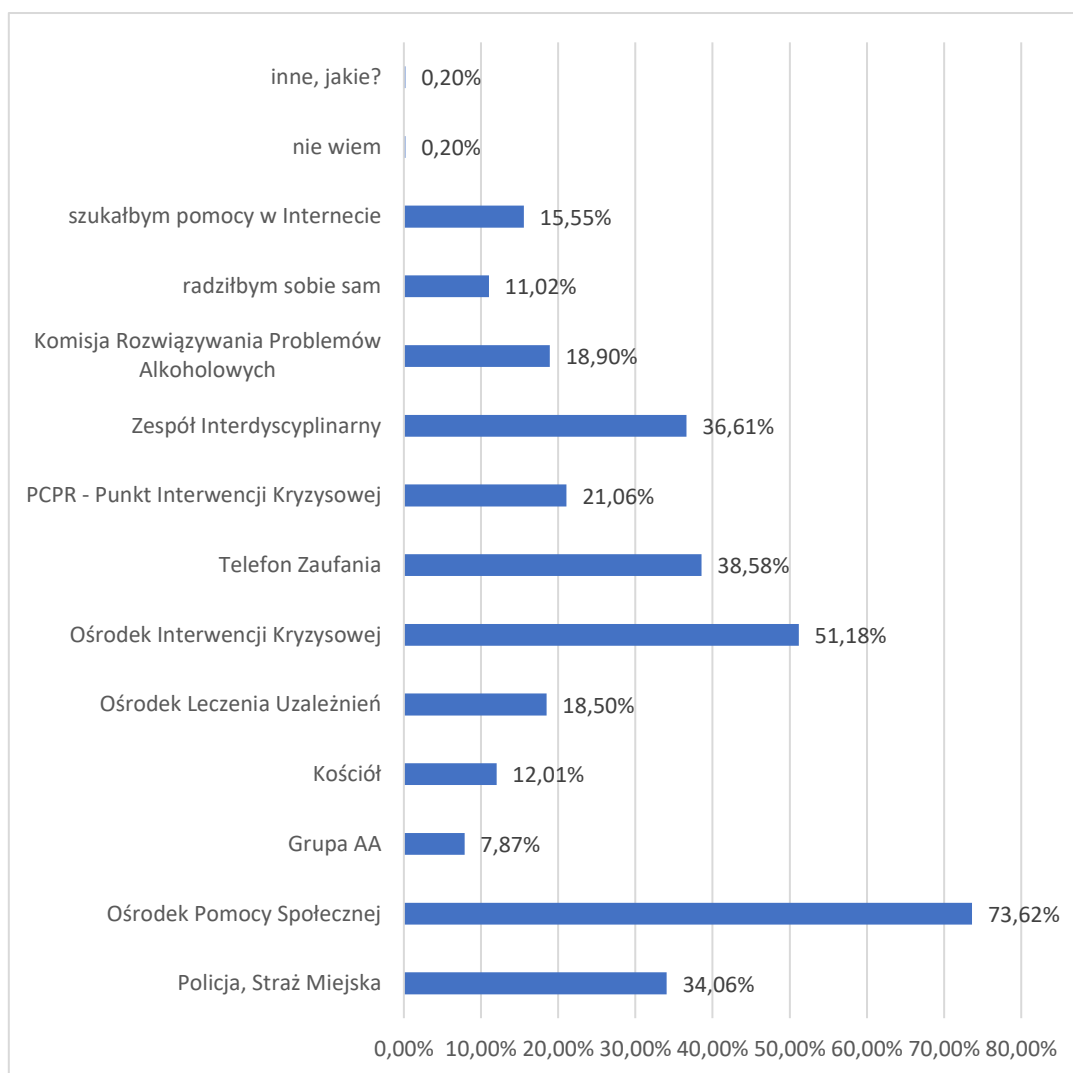
Wykres. 35 Czy Pana/i zdaniem istnieją okoliczności usprawiedliwiające stosowanie przemocy wobec partnera?

Większość respondentów (71,06%) uważa, że osoby z zewnątrz powinny się wtrącać w prywatne sprawy rodziny. Jednak 16,54% jest zdania, że osoby z zewnątrz nie powinny się wtrącać w te sprawy. Kolejna grupa respondentów (12,40%) jest niepewna lub nie ma zdania na ten temat, co może wynikać z rozbieżności w przekonaniach dotyczących granic prywatności i interwencji w rodzinne sprawy.

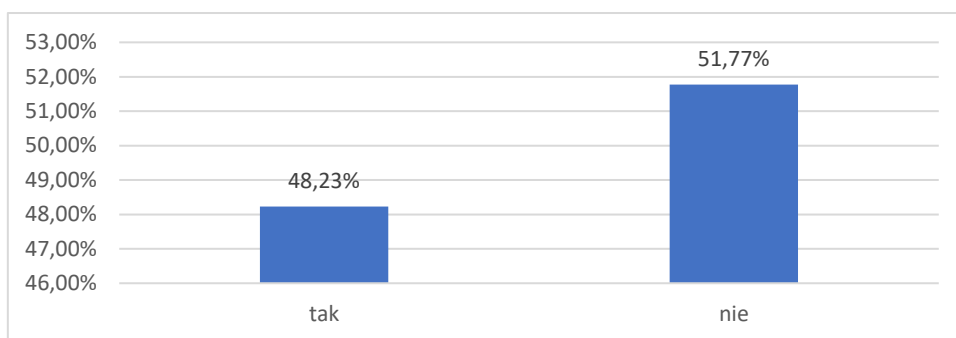
Wykres. 36 Czy uważa Pan/i, że osoby z zewnątrz powinny się wtrącać w prywatne sprawy rodziny?

Z odpowiedzi badanych na pytanie „W której z niżej wymienionych instytucji najchętniej uzyskałby/aby Pan/i pomoc w sytuacji przemocy domowej?” wynika, że najwięcej respondentów w sytuacji przemocy domowej chciałoby uzyskać pomoc od Ośrodka Pomocy Społecznej (73,62%), Ośrodka Interwencji Kryzysowej (51,18%) oraz Telefonu Zaufania (38,58%). Następnie Zespół Interdyscyplinarny (36,61%), Policja i Straż Miejska (34,06%) byłyby również dobrym wyborem dla ankietowanych. W odpowiedzi „inne, jakie?” (0,20%) mieszkańcy napisali: „pomoc i opieka psychologa”.

Wykres. 37 W której z niżej wymienionych instytucji najchętniej uzyskałby/aby Pan/i pomoc w sytuacji przemocy domowej?

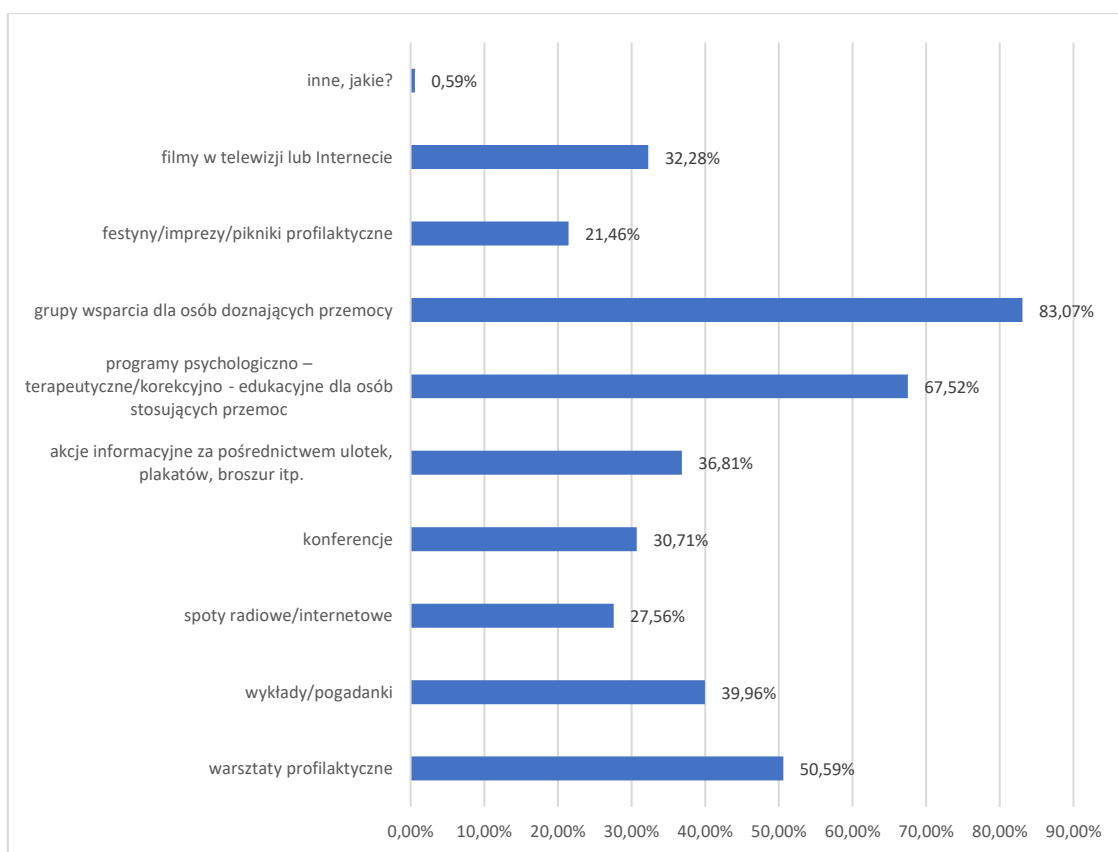
Mieszkańców zapytano, czy znają dane kontaktowe do instytucji pomocowych, gdzie można się zgłosić w razie problemów. Wyniki ankiety pokazują, że ponad połowa respondentów nie jest świadoma dostępności informacji kontaktowych do instytucji pomagających w razie problemów (51,77%), jednak 48,23% osób twierdzi, iż znają dane kontaktowe do instytucji pomocowych.

Wykres. 38 Czy zna Pan/i dane kontaktowe do instytucji pomocowych, gdzie można się zgłosić w razie problemów?

Zdaniem uczestników badania, formy działań przeciwdziałających przemocy, które według nich przyniosą najlepsze efekty, to przede wszystkim grupy wsparcia dla osób doświadczających przemocy, uzyskujące poparcie na poziomie 83,07%. Kolejnym skutecznym środkiem są programy psychologiczno-terapeutyczne/korekcyjno-edukacyjne dla osób stosujących przemoc (67,52%). Warsztaty profilaktyczne również cieszą się znacznym uznaniem, uzyskując poparcie na poziomie 50,59%. Inne formy działań, takie jak wykłady/pogadanki

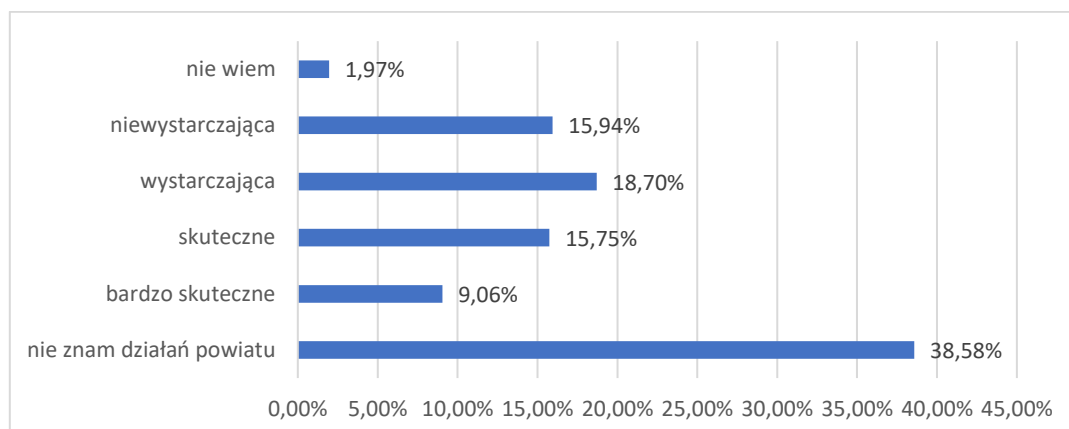
(39,96%), akcje informacyjne za pośrednictwem ulotek, plakatów, broszur itp. (36,81%), oraz spoty radiowe/internetowe (27,56%), również są uznawane za skuteczne, chociaż w mniejszym stopniu. Warto zauważyć, że festyny/imprezy/pikniki profilaktyczne (21,46%) oraz filmy w telewizji lub Internecie (32,28%) uzyskały niższe poparcie w kontekście skuteczności. W odpowiedzi „inne, jakie” (0,59%) mieszkańcy napisali: „zdecydowanie brakuje zajęć tolerancji w szkołach”, „bezpośrednie działanie”, a także „skuteczna nauka w szkole tego, jak się zachowywać”. Te wyniki sugerują, że grupowe wsparcie i programy psychologiczno-terapeutyczne są kluczowymi elementami skutecznych działań przeciwdziałających przemocy.

Wykres. 39 Poniżej wymieniono różne formy działań, które z nich według Pana/i przyniosą najlepsze efekty w przeciwdziałaniu przemocy? Możesz zaznaczyć wszystkie odpowiedzi zgodne z prawdą.

Badani mieszkańcy oceniają skuteczność działań podejmowanych na rzecz zwalczania przemocy przez powiat zróżnicowanie. Największy odsetek (38,58%) stwierdza, że nie zna działań podejmowanych przez powiat. Jednak, spośród osób, które znały te działania, 18,70% ocenia je jako wystarczające, 15,94% jako niewystarczające, 15,75% jako skuteczne, a 9,06% jako bardzo skuteczne. Niewielki odsetek respondentów (1,97%) nie był pewien, jak ocenić skuteczność działań powiatu w zwalczaniu przemocy. Te wyniki ukazują potrzebę świadomości i zrozumienia działań podejmowanych przez lokalne władze w kontekście

przeciwdziałania przemocy, a także wskazują na zróżnicowane spojrzenie na skuteczność tych działań.

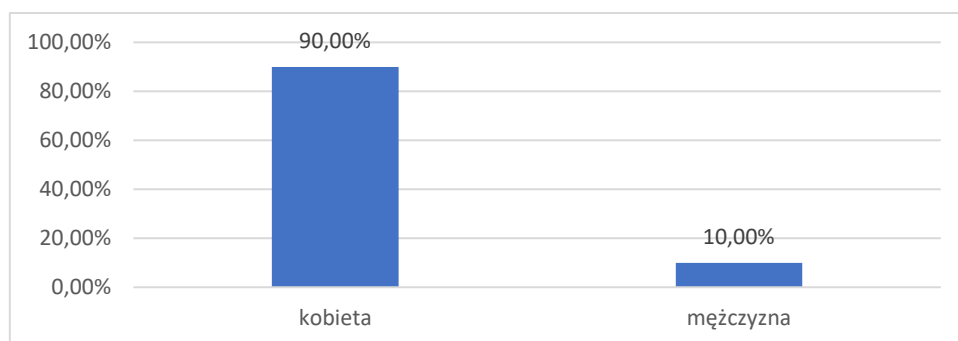

Wykres. 40 Proszę ocenić skuteczność działań podejmowanych na rzecz zwalczania przemocy przez Pana/i powiat.

4. BADANIE PRZEDSTAWICIELI INSTYTUCJI POMOCOWYCH

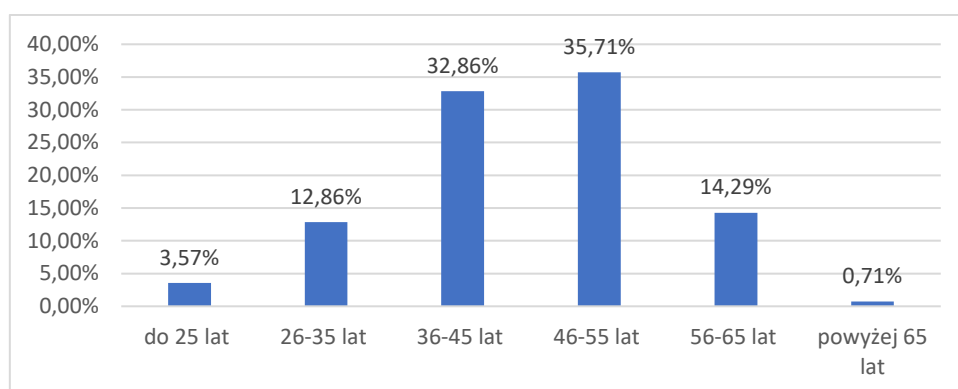
4.1 Charakterystyka respondentów

W badaniu diagnozującym przedstawicieli instytucji pomocowych z terenu Powiatu kutnowskiego wzięło udział 140 osób, głównie były to kobiety (90,00%), a mniejszość stanowili mężczyźni (10,00%).

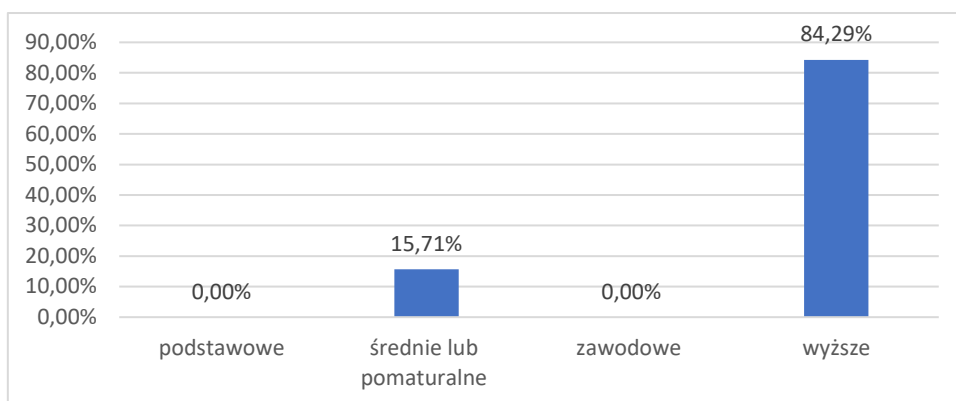
Wykres 41. Płeć.

Badanie obejmowało grupę uczestników różniących się wiekiem, w której udział procentowy kształtował się następująco: 3,57% stanowili respondenci w wieku do 25 roku życia, 12,86% w przedziale 26-35 lat, 32,86% w grupie 36-45 lat, 35,71% w przedziale 46-55 lat, 14,29% w kategorii 56-65 lat, natomiast osoby powyżej 65 roku życia reprezentowały 0,71% badanych. Wśród uczestników badania największą grupę stanowili respondenci w wieku 46-55 lat, podczas gdy najmniejszy udział odnotowano w kategorii powyżej 65 lat.

Wykres 42. Wiek.

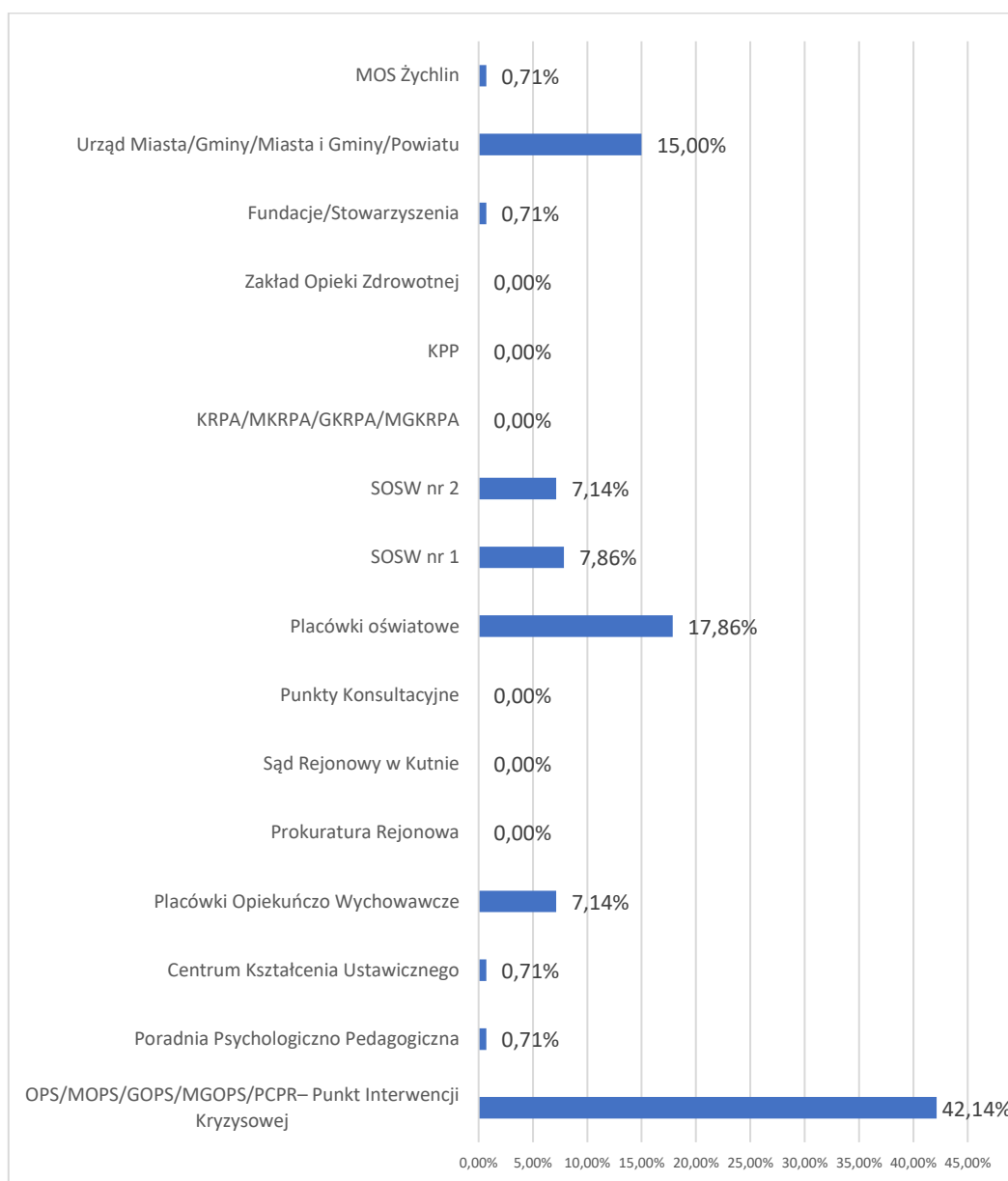
Badani charakteryzowali się zróżnicowanym poziomem wykształcenia. Przyglądając się danym, 15,71% uczestników posiadało średnie lub pomaturalne wykształcenie, podczas gdy znaczna większość, bo 84,29%, posiadała wykształcenie wyższe.

Wykres 43. Wykształcenie.

Wśród badanych osób największą grupę stanowili pracownicy zatrudnieni w "OPS/MOPS/GOPS/MGOPS/PCPR – Punktach Interwencji Kryzysowej", reprezentując 42,14% ankietowanych. Kolejną znaczącą kategorią były placówki oświatowe, gdzie zatrudnienie miało 17,86% respondentów. Istotny udział w badaniu mieli również pracownicy Urzędów Miast/Gmin/Miast i Gmin/Powiatów, a ich udział wyniósł 15,00%. W mniejszym

stopniu, badani wskazywali na: SOSW nr 1 (7,86%), Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza oraz SOSW nr 2 (po 7,14%). Pozostałe miejsca zatrudnienia, takie jak Poradnie Psychologiczno-Pedagogiczne, Centra Kształcenia Ustawicznego, Fundacje/Stowarzyszenia oraz MOS Żychlin, reprezentowały mniejszy procent ogółu badanych, każde z nich stanowiło 0,71%.

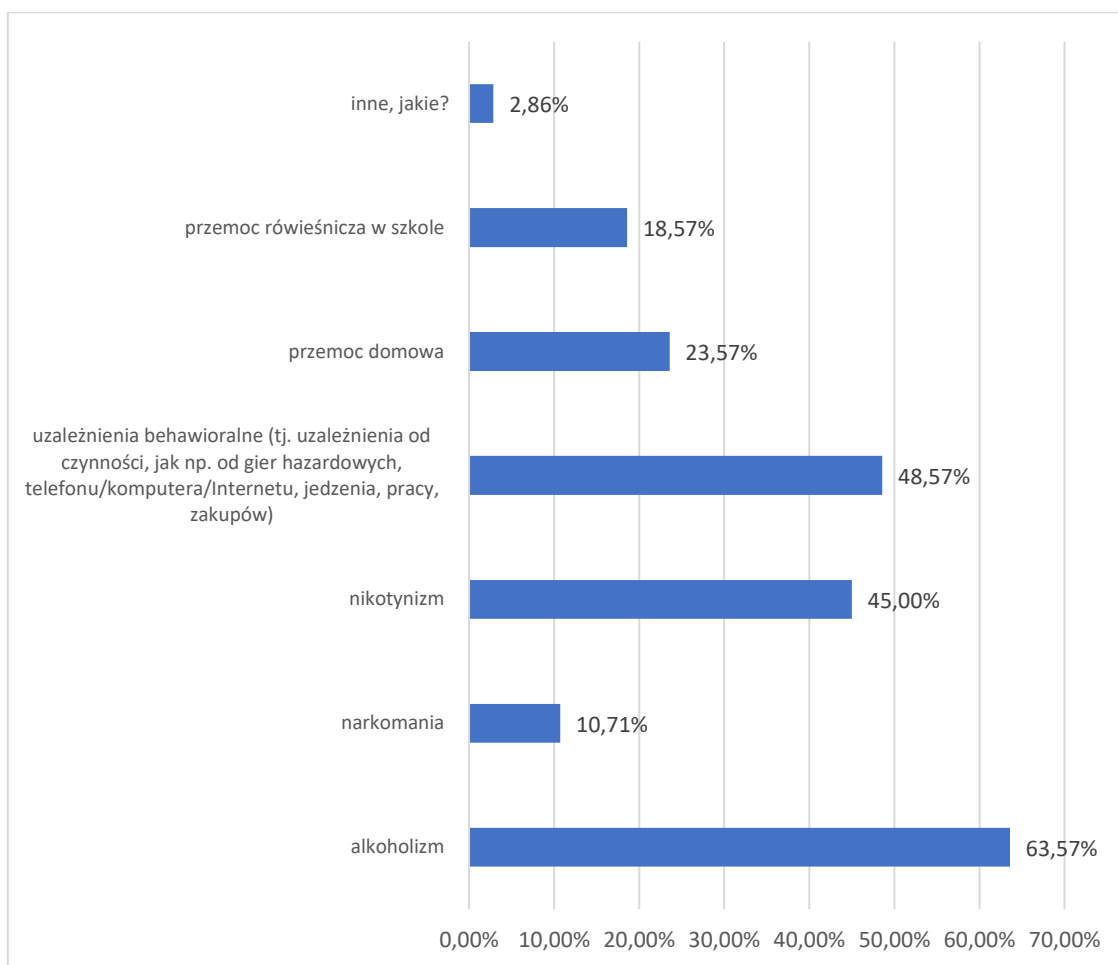

Wykres 44. Miejsce zatrudnienia.

4.2 Problem przemocy z perspektywy przedstawicieli instytucji pomocowych

Zdaniem respondentów, najbardziej widocznym problemem społecznym na terenie wykonywania ich obowiązków służbowych lub zawodowych jest alkoholizm, który uzyskał najwyższy odsetek odpowiedzi wynoszący 63,57%. Kolejnym istotnym zjawiskiem

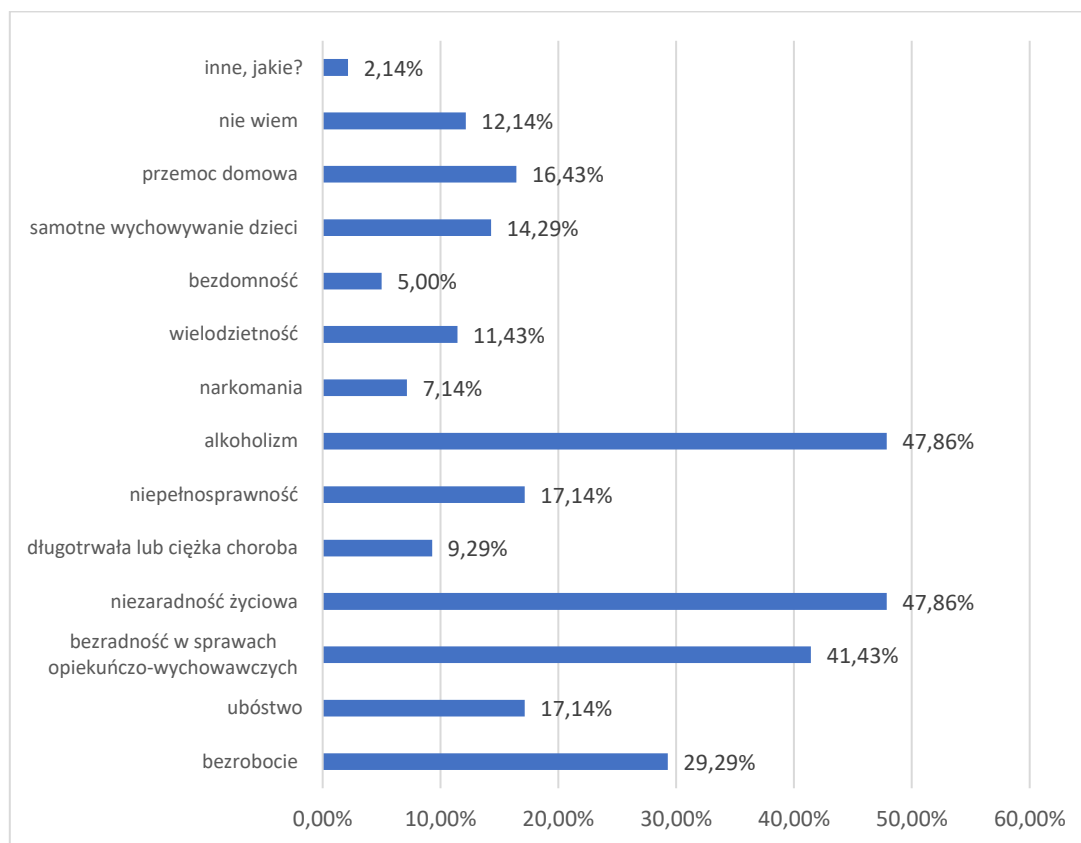
społecznym jest uzależnienie behawioralne, obejmujące m.in. uzależnienia od gier hazardowych, telefonu/komputera/Internetu, jedzenia, pracy czy zakupów, które zostało wskazane przez 48,57% badanych. Nikotynizm, czyli uzależnienie od palenia tytoniu, również został uznany za problem społeczny, zdaniem 45,00% respondentów. Inne wymienione problemy społeczne uzyskały niższe odsetki odpowiedzi: przemoc domowa - 23,57%, przemoc rówieśnicza w szkole - 18,57%, narkomania - 10,71%, W odpowiedzi „inne, jakie?” (2,86%) napisano: „nie dostrzegam w moim najbliższym otoczeniu żadnego z wymienionych problemów”, „bezrobocie , niezaradność życiowa , wyuczona bezradność”, „wagary”, a także „niepełnosprawność”.

Wykres 45. Jaki problem społeczny w Pana/i opinii jest najbardziej widoczny na terenie wykonywania przez Pana/iq obowiązków służbowych/zawodowych?

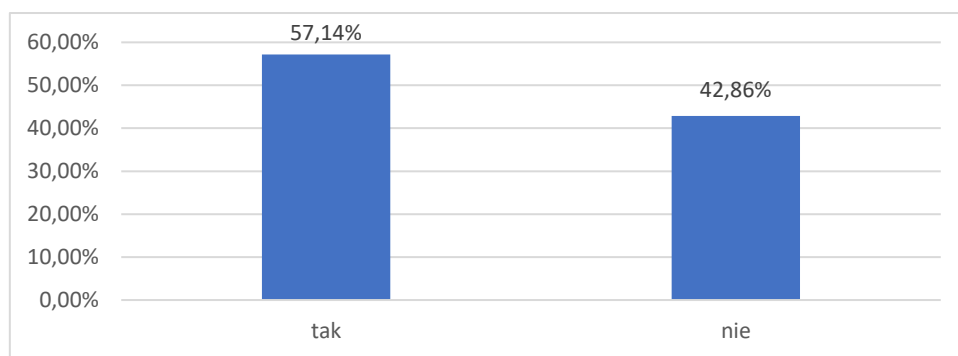
Według opinii respondentów, głównym powodem występowania problemów społecznych na terenie wykonywania przez nich obowiązków służbowych lub zawodowych jest alkoholizm oraz niezaradność życiowa, oba stanowiące najwyższy odsetek 47,86%. Następnie, wymieniane są kwestie takie jak bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych (41,43%), bezrobocie (29,29%), przemoc domowa (16,43%), samotne wychowywanie dzieci

(14,29%), ubóstwo oraz niepełnosprawność, obie na poziomie 17,14%, wielodzietność (11,43%), długotrwała lub ciężka choroba (9,29%), narkomania (7,14%), a najmniejszy odsetek dotyczy bezdomności (5,00%). W odpowiedzi „inne, jakie” (2,14%) mieszkańcy napisali: „lekceważenie , brak ambicji młodego człowieka”, „wykluczenie transportowe”, a także „używki, nikotynizm”.

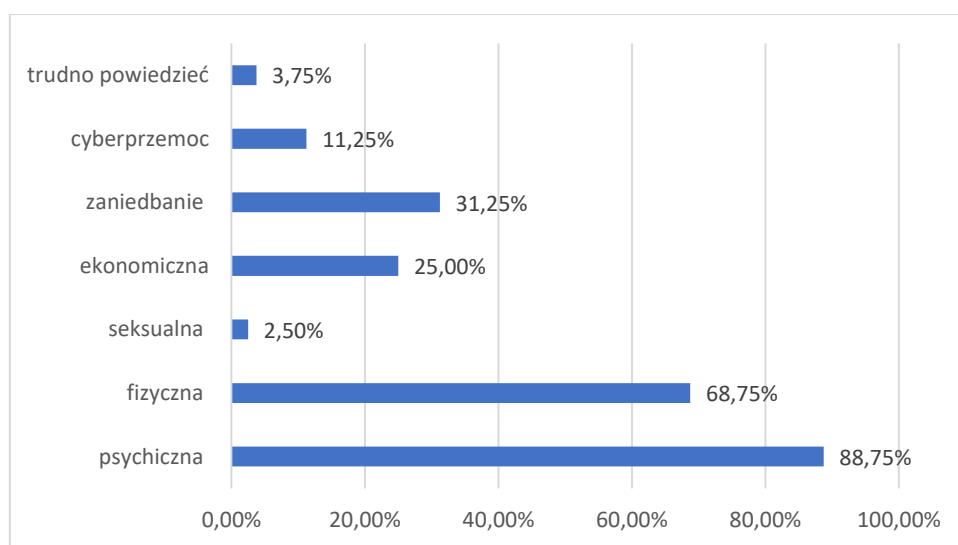
Wykres 46. Według Pana/i opinii, jaki jest główny powód występowania problemów społecznych na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych?

Zgodnie z opiniami respondentów, na terenie wykonywania przez nich obowiązków służbowych lub zawodowych, problem przemocy domowej występuje według 57,14% badanych. Natomiast 42,86% respondentów uważa, że problem ten nie jest obecny w ich miejscu pracy. To sugeruje, że przemoc domowa może być istotnym zagadnieniem społecznym, które wpływa na środowisko zawodowe badanych.

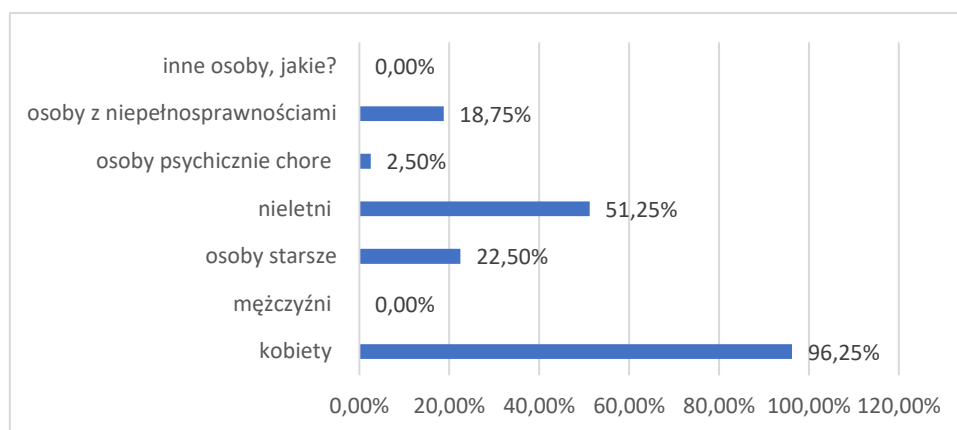
Wykres 47. Czy na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych, w Pana/i opinii występuje problem przemocy domowej?

Według opinii respondentów, mieszkańcy na terenie wykonywania przez nich obowiązków służbowych lub zawodowych najczęściej doznają przemocy psychicznej, co stanowi 88,75% wskazań. Kolejne rodzaje przemocy obejmują przemoc fizyczną (68,75%), zaniedbanie (31,25%), przemoc ekonomiczną (25,00%), cyberprzemoc (11,25%), a przemoc seksualna została wskazana przez 2,50% respondentów.

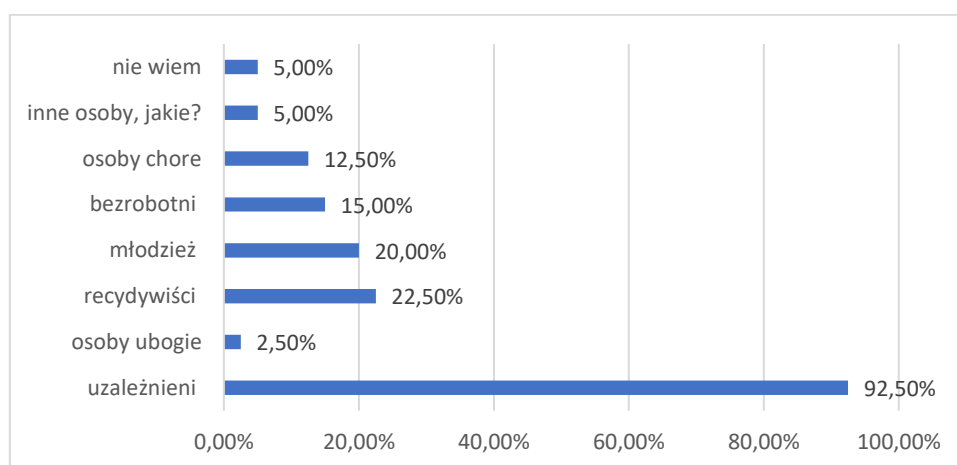
Wykres 48. Jakiego rodzaju przemocy najczęściej doznają mieszkańcy na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych?

W opinii respondentów, grupą, która najczęściej doświadcza przemocy na terenie wykonywania przez nich obowiązków służbowych lub zawodowych, są kobiety, co stanowi 96,25% wskazań. Pozostałe grupy to nieletni (51,25%), osoby z niepełnosprawnościami (18,75%), osoby starsze (22,50%), oraz osoby psychicznie chore (2,50%).

Wykres 49. Która grupa najczęściej Pana/i zdaniem doświadcza przemocy?

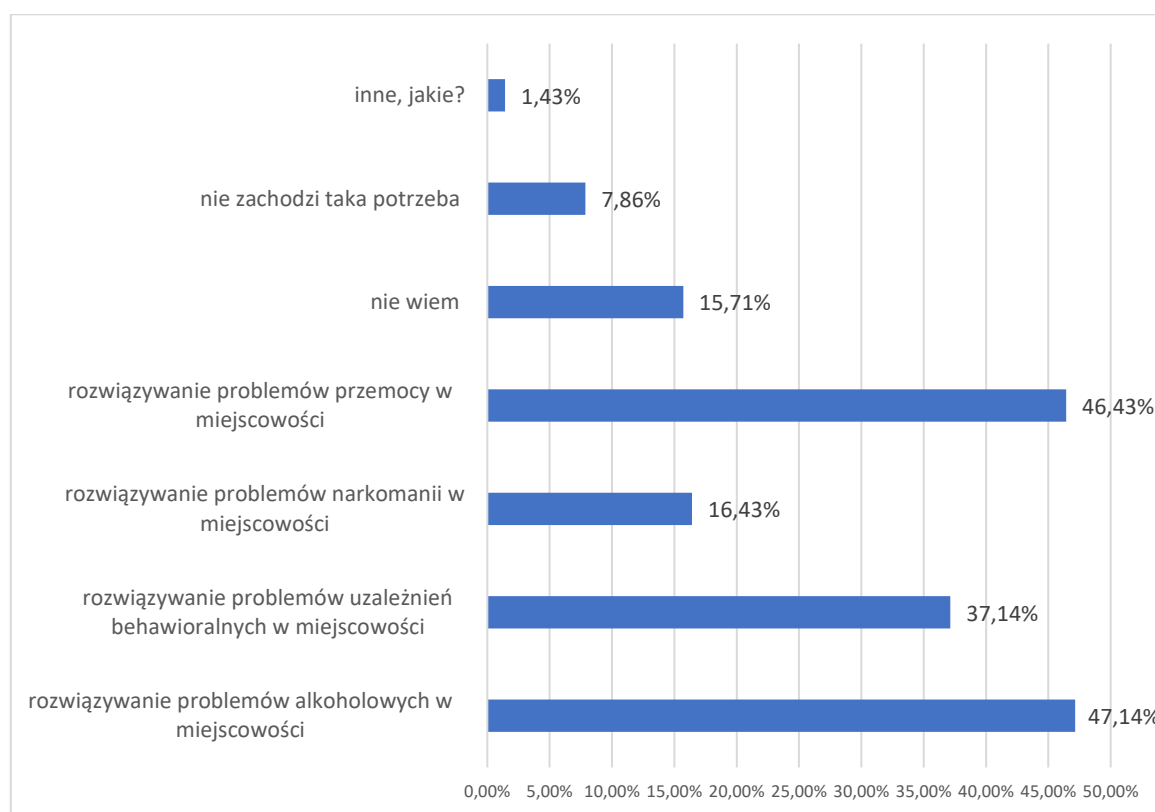
Zdaniem respondentów, grupą, która najczęściej stosuje przemoc na terenie wykonywania przez nich obowiązków służbowych lub zawodowych, są osoby uzależnione, co stanowi 92,50%. Pozostałe grupy wybrane przez ankietowanych to recydywiści (22,50%), młodzież (20,00%), bezrobotni (15,00%), osoby chore (12,50%), oraz osoby ubogie (2,50%). W odpowiedzi „inne, jakie?” (5,00%) nie napisano konkretnych przykładów.

Wykres 50 Która grupa najczęściej Pana/i zdaniem stosuje przemoc?

Obszarem, w którym według respondentów zachodzi potrzeba zorganizowania szkolenia dla pracowników służb pomocowych, jest rozwiązywanie problemów alkoholowych w miejscowości, co stanowi 47,14% odpowiedzi. Kolejne obszary, które zostały wskazane to rozwiązywanie problemów przemocy w miejscowości (46,43%) oraz rozwiązywanie

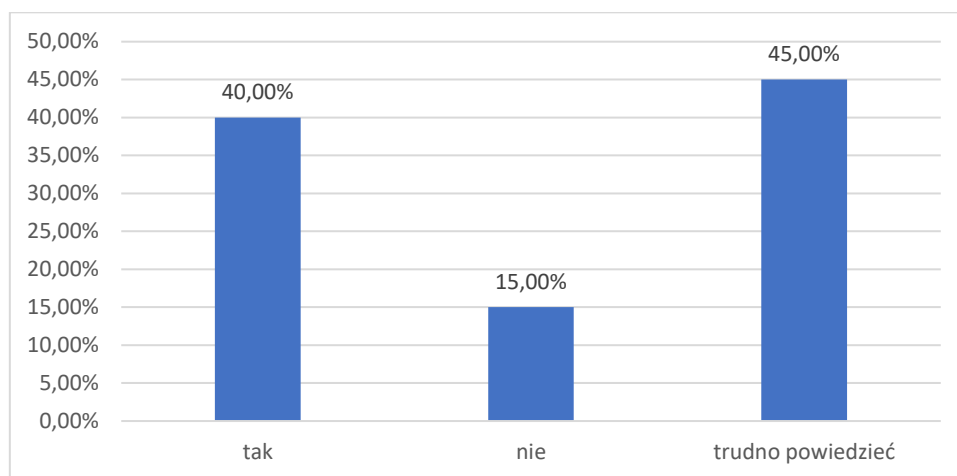
problemów uzależnień behawioralnych w miejscowości (37,14%). Następnie rozwiązywanie problemów narkomanii w miejscowości zostało wymienione przez 16,43% respondentów, z kolei 15,71% respondentów zadeklarowało, że nie wie, w jakim obszarze zachodzi taka potrzeba, a 7,86% uważa, że nie zachodzi taka potrzeba w ogóle. W odpowiedzi „inne, jakie?” (1,43%) napisano: „kryteria otrzymywania finansowej pomocy uczniom, którzy mają bardzo niską frekwencję, a pomoc otrzymują z uwagi na to, że w zaświadczeniach do urzędów udzielających pomocy nie zwraca się uwagi na frekwencje tych uczniów, wielokrotnie są to uczniowie o bardzo niskiej frekwencji”, a także „uzależnienia od nikotyny, problem e- papierosów”.

Wykres 51. Proszę wskazać w jakim obszarze Pana/i zdaniem zachodzi potrzeba zorganizowania szkolenia dla pracowników służb pomocowych?

Zdaniem respondentów, na terenie wykonywania przez nich obowiązków służbowych lub zawodowych, 40,00% uważa, że mieszkańcy są wystarczająco poinformowani o istnieniu instytucji pomocowych, takich jak Zespół Interdyscyplinarny czy G/KRPA. Natomiast 15,00% respondentów uważa, że informacja ta nie dociera do mieszkańców w dostatecznym stopniu.

Części badanych (45,00%) trudno było określić, czy mieszkańcy są odpowiednio poinformowani, co może świadczyć o pewnym stopniu niepewności lub braku jednoznacznej oceny dostępu do informacji o instytucjach pomocowych w danym obszarze.

Wykres 52 Czy Pana/i zdaniem mieszkańcy, na terenie wykonywania przez Pana/ią obowiązków służbowych/zawodowych, są wystarczająco poinformowani o istnieniu instytucji pomocowych jak Zespół Interdyscyplinarny, G/KRPA itp.?

5. WNIOSKI I REKOMENDACJE

Celem raportu było przedstawienie problemu zjawiska przemocy dotyczącego mieszkańców (w tym przedstawicieli instytucji pomocowych) Powiatu kutnowskiego.

Cel ten został zrealizowany w toku weryfikacji zebranego materiału badawczego, będącego podstawą opracowania wniosków, które posłużą do tworzenia różnego rodzaju programów pomocowych zmierzających do poprawy sytuacji na terenie Powiatu kutnowskiego, w tym jakości życia jego mieszkańców. Przeprowadzenie badania oraz analiza zebranych ankiet umożliwiły rozpoznanie sytuacji mieszkańców, ich opinie i postawy względem wybranych zjawisk i zagrożeń społecznych w kontekście przemocy.

Konkluzje te, wzbogacone przedstawionymi poniżej rekomendacjami, mogą być niezwykle pomocne w tworzeniu różnego rodzaju programów pomocowych zmierzających do poprawy sytuacji na terenie powiatu. Diagnoza stanowi punkt wyjścia, jest bazą do prowadzenia pogłębionych badań, a tym samym do podejmowania adekwatnych inicjatyw w kierunku przeciwdziałania przemocy domowej w kolejnych latach.

Dokonując analizy otrzymanego materiału statystycznego należy stwierdzić, iż Powiat kutnowski boryka się z problemem przemocy domowej, jednak jego skala nie jest na rażąco wysokim poziomie. Dokładne oszacowanie skali zjawiska przemocy jest dość trudne. Często bowiem osoby doznające przemocy nie przyznają się do tego, co może być spowodowane, między innymi racjonalizacją, usprawiedliwianiem osoby stosujące przemoc, obwinianiem siebie. Niektórzy respondenci ukrywają zjawisko przemocy domowej, gdyż stanowi ono temat wstydlivy.

W celu minimalizowania tych efektów, w badaniu zastosowano pytania dotyczące znajomości przypadków przemocy domowej w najbliższym otoczeniu oraz własnej rodziny, osobistych doświadczeń respondentów z przemocą w domu – jako osób doznających przemocy oraz tych, którzy przemoc stosują.

W związku z tym rekomenduje się wprowadzenie następujących działań:

- Istotne jest kontynuowanie prowadzonych działań profilaktycznych i edukacyjnych na terenie powiatu, które obejmują wszystkie grupy mieszkańców. Należy podkreślić, że skuteczne rozwiązywanie problemów przemocy domowej, alkoholizmu, narkomanii zależy nie tylko od podmiotów i instytucji, które działają w tym zakresie, lecz także od społeczności lokalnej. Planowane działania powinny polegać przede wszystkim na dostarczaniu informacji o możliwych formach poszukiwania pomocy oraz funkcjonujących w tym zakresie instytucjach. Kluczową rolę mogą odgrywać instytucje

cieszące się dużym zaufaniem wśród mieszkańców np. Ośrodek Pomocy Społecznej (73,62%) i Ośrodek Interwencji Kryzysowej (51,18%).

- Ankietowani mieszkańcy biorący udział w badaniu najczęściej rozumieją przemoc jako przemoc fizyczną oraz przemoc psychiczną. Mieszkańcy powiatu uważają także, że przemocy dopuszczają się głównie mężczyźni (93,79%). Przemoc, do której dochodzi w rodzinie współwystępuje z innymi problemami społecznymi, szczególnie nadużywaniem alkoholu (96,23%). Z uwagi na fakt, iż według mieszkańców nadużywanie alkoholu jest ściśle powiązane z przemocą w rodzinie, powiat może zainicjować programy prewencji i terapii dla osób z problemem nadużywania alkoholu. Mogą to być kampanie informacyjne, terapie grupowe, wsparcie rodzin, czy też alternatywne formy spędzania czasu wolnego.
- Występowanie przemocy domowej na terenie Powiatu kutnowskiego jest wrażliwym zjawiskiem, które wymaga dalszej uwagi i monitorowania, ponieważ osoby doświadczające tego typu zagrożenia często decydują się nie ujawniać problemu. Należy również wziąć pod uwagę osoby, które nie są świadome, że sytuacje, do których dochodzi w ich rodzinach należy zaliczać do agresji i przemocy. Należy zatem prowadzić działania edukacyjne, których celem jest upowszechnienie wiedzy odnośnie problemu przemocy, w tym jej form oraz sposobów radzenia sobie z problemem.
- Na badanym terenie funkcjonują podmioty i instytucje pomocowe, które oferują skuteczne formy wsparcia dla osób i rodzin doświadczających przemocy, jednak mieszkańcy powinni mieć świadomość, gdzie i w jaki sposób mogą poszukiwać pomocy. W celu wzmocnienia wiedzy mieszkańców powiatu o instytucjach świadczących pomoc należy skupić się na rozpowszechnieniu informacji na ich temat oraz przedstawić formy wsparcia.
- Zdecydowanie korzystnym działaniem jest edukowanie mieszkańców poprzez różnego rodzaju akcje ulotkowe lub plakatowe oraz kierowanie działań do młodszych mieszkańców w celu kształtowania prawidłowych postaw oraz świadomości względem istniejących zagrożeń społecznych.
- Rekomenduje się zwrócenie szczególnej uwagi na wsparcie kadry pracującej w instytucjach pomocowych, szczególnie w zakresie rozwijania ich kompetencji i umiejętności w zakresie nowoczesnych form pomocy pracy z rodzinami borykającymi się z problemem uzależnienia od alkoholu, narkotyków lub przemocy domowej. Profesjonalna pomoc pomoże zmniejszyć skutki związane z występowaniem uzależnień lub przemocy domowej na poziomie rodziny, jak i społeczności lokalnej.

- Występowanie przemocy domowej znacząco wpływa na funkcjonowanie rodziny oraz zmienia relacje między członkami rodziny. Doświadczanie lub wymierzanie przemocy niesie ze sobą szereg złożonych skutków, w tym rozpad danej rodziny. Uzyskane odpowiedzi pokazują, że osoby stosujące przemoc niechętnie przyznają się do stosowania tego typu zachowań, co sprawia, że trudne jest dotarcie z pomocą do rodzin borykających się z przemocą.
- Rekomenduje się przeprowadzenie warsztatów lub akcji informacyjnych skierowanych do rodziców, które mogłyby uświadomić różnice między przemocą, a konfliktem rodzinnym oraz nauczyć rozpoznawać sygnały świadczące o występowaniu przemocy domowej. Planowane działania edukacyjne służyłyby również zwiększeniu poziomu wiedzy o konsekwencjach stosowania przemocy wobec dzieci i wzmocnieniu ich kompetencji opiekuńczo – wychowawczych (przykładowo - nauka rozwiązywania konfliktów rodzinnych).
- Z zebranego materiału badawczego wynika, iż 9,45% badanych mieszkańców uważa, że stosowanie kar fizycznych w stosunku do dzieci jest dobrą metodą wychowawczą. Rekomenduje się zwiększenie świadomości rodziców na temat negatywnych konsekwencji stosowania agresji w procesie wychowania, przy jednoczesnej edukacji w zakresie innych skutecznych i bezpiecznych dla rozwoju dziecka metod wychowawczych, poprzez warsztaty i zajęcia organizowane dla rodziców oraz przy wykorzystaniu strategii informacyjnej, zarówno w środkach masowego przekazu, jak i w społeczności lokalnej.
- Festyny/imprezy/pikniki profilaktyczne – tego typu działania profilaktyczne mają na celu wzmocnienie więzi rodzinnych. Piknik, czy też gra terenowa to dobra okazja, aby rodzina mogła spędzić wspólnie czas, a przy okazji uczestniczyć w zajęciach profilaktycznych.
- Pracownicy instytucji pomocowych jednomyślnie wskazują na niezaradność życiową jako główny powód występowania problemów społecznych (47,86%). To sugeruje, że istnieje pilna potrzeba działań ukierunkowanych na poprawę zdolności radzenia sobie z życiowymi trudnościami w społecznościach objętych działalnością pomocową. W celu przeciwdziałania niezaradności życiowej w społecznościach objętych pomocą, zaleca się wprowadzenie programów edukacyjnych, które wspierają mieszkańców w rozwijaniu umiejętności radzenia sobie z trudnościami życiowymi.
- Konieczne jest wzmocnienie działań i środków wsparcia dla osób doświadczających przemocy, szczególnie kobiet (wyniki badania wśród pracowników instytucji pomocowych wskazują na dominujący problem przemocy wobec kobiet - 47,86%) . Może to obejmować

rozszerzenie dostępności do schronisk, świadczenia psychologicznej pomocy oraz podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przeciwdziałania przemocy wobec kobiet.

- Dzięki badaniu zidentyfikowano konkretne obszary, w których pracownicy instytucji pomocowych uważają, że istnieje potrzeba szkoleń. Szczególnie wymieniane są kwestie związane z rozwiązywaniem problemów alkoholowych. Należy organizować szkolenia skierowane do pracowników służb pomocowych, które pozwolą zwiększyć ich kompetencje w dziedzinie rozwiązywania problemów związanych z alkoholizmem. Wsparcie wobec szkoleń dotyczących innych uzależnień i problemów społecznych również zasługuje na uwagę.
- W celu zwiększenia świadomości mieszkańców o istniejących instytucjach pomocowych, zaleca się przeprowadzenie kampanii informacyjnych, które skupią się na dostępności usług oraz sposobach uzyskania wsparcia.